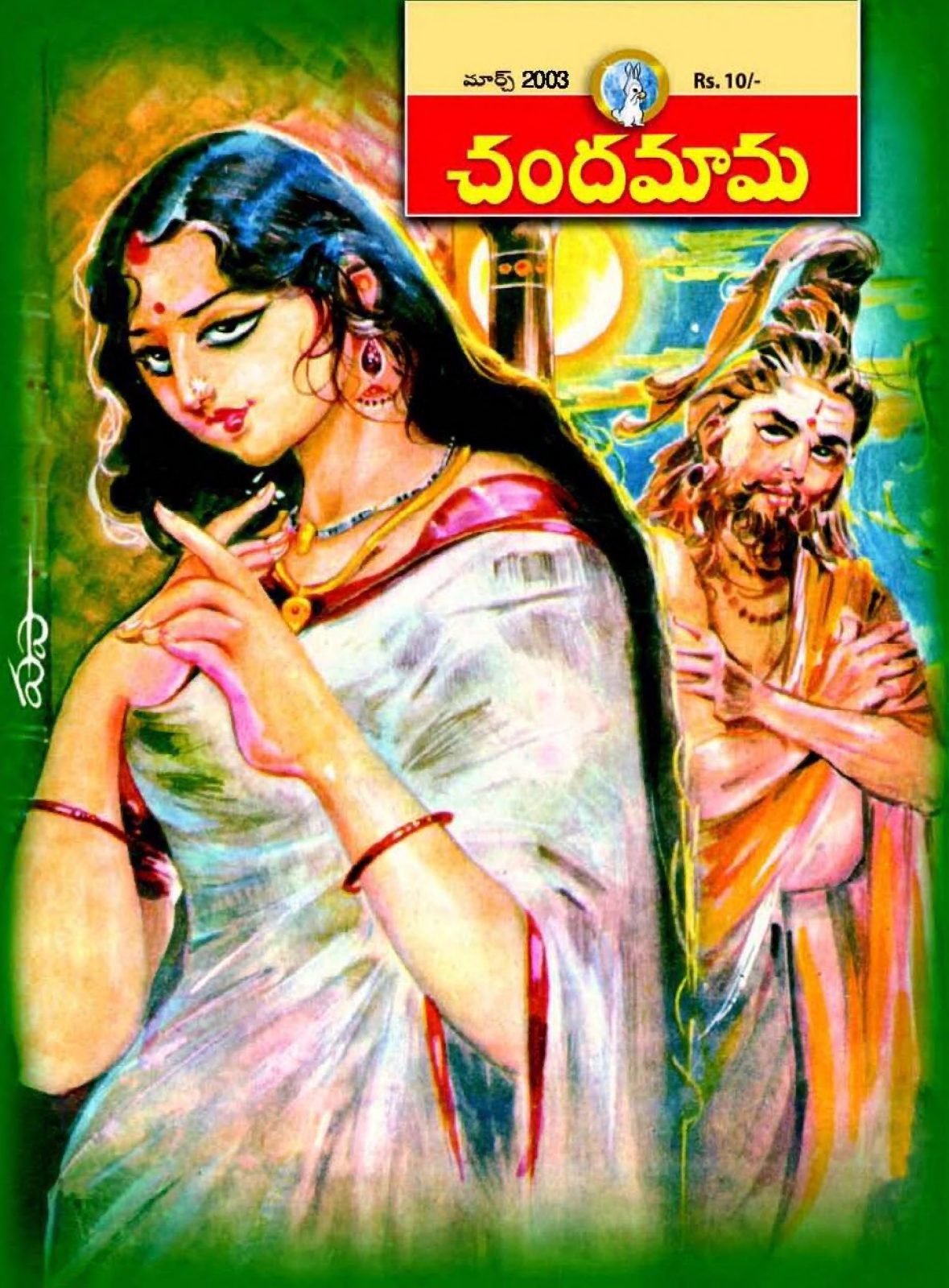

మార్చి 2003

Rs. 10/-

చందమామ

మొ

PARLE

అందిస్తున్నాం పార్లే స్మూతీస్. బయల్ స్మూడ్ కేండ్స్.

పార్లేవారి కొత్త కేండ్, స్మూడ్స్ యొక్క సుగమమైన రుచిని అనుభవంలోకి తెచ్చుకోండి.
అవి క్రీమీ మరియు 5 జ్యూస్ రుచుల్లో వస్తాయి. ఆ ఉత్సాహాన్ని రుచిచూడండి.

smoothies

స్మూడ్ ఖచ్చితంగా స్మూడ్

Juice

ఆరెంజ్

స్ట్రాబెరీ

బ్లౌక్
కరెంట్

గ్రీన్
ఏపిల్

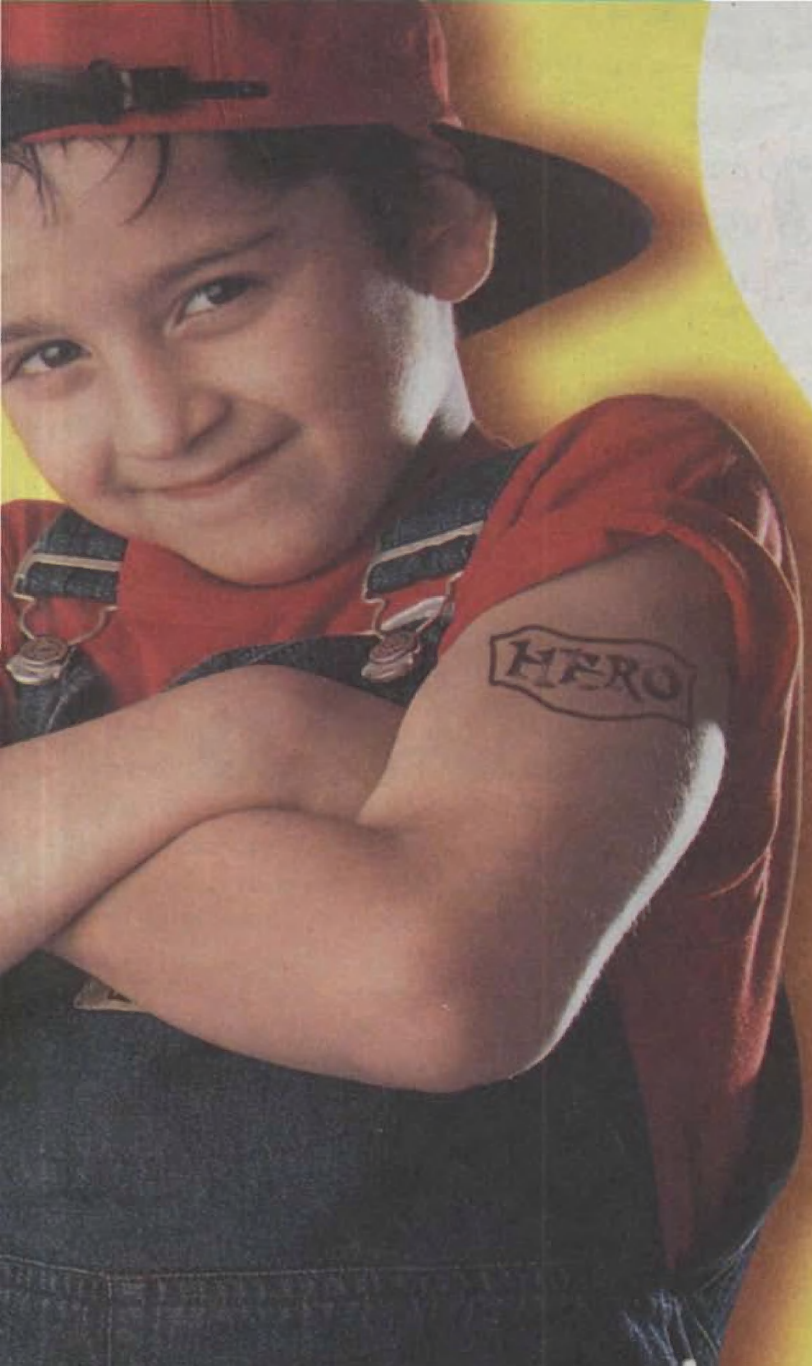
బిట్టా
మెంగో

Cream

క్రీమ్
బుటర్స్కెన్

ACTIVE

YANKEE

Heroes start early.

ride, race, take a tumble or even take a fall.

Because it's never too early to be a hero.

HERO
CYCLES

రావూసున డి
నిర్ణయం (భే.క)
19

చెట్టుమీద దేవత
34

పూ యా సిరోవరం
13

పాల్కుశ్వరు థు
45

ఈ సంచికలో...

- ★ కల్పనా దాస్.. 9 ★ సు ప్రసిద్ధంకాని సుందరప్రదేశాలు .. 10
- ★ భార్య తెలివి.. 11 ★ పూ యా సిరోవరం- 14.. 13
- ★ రావూసున డి నిర్ణయం (భే.క).. 19 ★ భారతదర్శిని.. 25
- ★ వై క నమ్మా - ఏడు మి.. 26 ★ చందపూ పు కబుర్లు .. 29
- ★ బంగారు గుడ్డు.. 30 ★ చెట్టుమీద దేవత.. 34 ★ తప్పిన గుండం! (అరణ్యచలప్రదేశజానపద కథ).. 38 ★ పు నదేశం గురించి తెలుసుకుందాం.. 44 ★ పాల్కుశ్వరు థు - 15.. 45
- ★ నిజార్లు తీపిరు డి వాగ్దానం.. 51 ★ దంపత్యం దిద్దిన కామం.. 55 ★ దాత త్వం.. 58 ★ అజేయ థు గర్భ థు - 24 .. 61 ★ వినోదసమయం.. 64
- ★ ఫోటో వ్యాఖ్యల పొటీ.. 66

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkaruthangal, Chennai - 600 097
E-mail : subscription@chandamama.org

చందా
ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్ని ప్రదేశాలకు
విస్తారం సంచికలు రూ : 900
ఇండియాలో బుక్ షాపు ద్వారా రూ. 120లు
చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా
గానీ, పు నిత్యం ద్వారా గానీ
'చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్'
- బరట పెంపెండి.

ఈ పత్రికలో ప్రకటనల
కోసం సంప్రదించండి:

చెన్నై
ఫోన్ : 044-231 3637,
2234 7399

ఢిల్లీ
మానా భాటియా
ఫోన్: 011-651 5111/
656 5513/656 5516

ముంబాయి
షకీర్ ముల్లా
మొబైల్ : 98203-02880
ఫోన్ : 022-266 1599/266
1946/265 3057

వ్యవస్థాపకులు
చి.నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

చదివే లలవాటు

పేడ్లలు చెప్పు కథలను పీల్చు ఆసిక్తా వింటార్త. ఎంతకాలం నుంచి పున ఇళ్ళల్లో తాకుతున్నట్లు, బావుట్లు — మనవలకూ, మనవరాళ్ళకూ కథలు చెప్పేవారు. ఆ తరువాత పిల్లలే స్వయంగా చదువుకోవడానికి పీల్చు గా కథలు వివరించాలి రూపంలో రాసేవారు. అన్ని దేశాలలోనూ, అన్ని భాషలలోనూ పిల్లలకోసం రకరకాల పుస్తకాలు వెలువడడంతో బాలసాహిత్యం అభివృద్ధిచెందింది. సువికాలమైన మనదేశంలో కూడా వివిధ భాషలలో పుస్తకరచన, ముద్రణ, ప్రింట్ రణ విరివిగా సాగుతున్నాయి. వినోదం, విజ్ఞానం, విద్యార్జన - వీటికోసం వివేకాలు చదివే అలవాటు పీల్చు పుష్ట బాగా పేరిగింది. అల్లుతే, చదువాలన్న కునే పీల్చులందరికీ కావలసిన వివేకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయో అంటే లేదనే చెప్పాలి!

ఈ విషయంలో చిన్న ద్వీపదేశమైన సింగపూర్లో కొన్ని వినూత్న ప్రయోగాలు చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు 'సింగపూర్ ఇండియన్ డెవలప్మెంట్ అసోసియేషన్' (సిండా) చేపట్టిన 'పఠనా ప్రణాళిక' (ప్రాజెక్ట్ రీడ్)ను చెప్పవచ్చు. సిండా స్వచ్ఛంద కార్యకర్తలు వారానికి ఒకటి రెండు సార్లు ఇళ్ళకు వచ్చి పీల్చులకు వివేకాలు చదివి వినిపిస్తారు. పీల్చులలో చదివే అలవాటు ను పెంచడానికి కమిటీ చేసిన 'పఠనా కేంద్రాలు' (రీడింగ్ సెంటర్స్) కూడా ఉన్నాయి. వీటిని కూడా స్వచ్ఛంద కార్యకర్తలే నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ కేంద్రాలకు పీల్చులు క్రమం తప్పకుండా హాజరవుతారు. వీటితోపాటు క్లబ్స్ నిటీ, స్టోరిక్ గ్రంథాలయాలలో వినిపించే, గ్రంథాలయ సహాయకులు కూడా ఉన్నారు. ఈ సమితి పాఠ్యాలను కుటుంబసభ్యులందరితోపాటు పిల్లలు కూడా ఉపయోగించుకుంటున్నారని!

ఇక నుండి నడకలో పూర్తి కొన్ని రాష్ట్రాలలో గ్రంథాలయోద్యమం విజయ వంతంగానే సాగుతున్నది. లలాంటి రాష్ట్రాలలో చదివే అలవాటు తగ్గే ప్రస్థానం లేదు. లలాగే ఇతర రాష్ట్రాలలో స్వయం ప్రజలలో పఠనానక్తిని మరింత పెంపొందించడానికి, చేతప్రజలందరికీ అవసరమైన పుస్తకాలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి సరైన పథకాలను రూపొందించి అవుట్లు చేయాలి. ఎందుకంటే - బాలల పుస్తకాలను వికాసానికి, మానవ ప్రగతికి మోసావులు విద్య, విజ్ఞానం; వాటిని సమైక్య పోషించడానికి రాజకీయ గ్రంథ చదువడం అన్న విషయం ప్రతి మరూ సత్యం!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్విజ్‌లో పాల్గొని అక్షరణీయమైన బహుమతులు గెలుచుకోండి!

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా - 18

మన జాతీయోద్యమ నాయకులు కొందరిని గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించాం. వీరి కు వార్త తెలుసా?

అన్నీ సరైన సమాధానాలు గల మూడు ఎంజ్మీలు నైకిచ్చును బహుమతులుగా అందుకుంటాయి!*

1

1905 లో భారత జాతీయకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా ఉన్నాను. సిద్ధాంత రీత్యా మితవాది అయిన నేను, 'సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ' స్థాపించాను. నేనెవరిని?

2

1918 లో జరిగిన 34 వ భారత జాతీయకాంగ్రెస్ సభకు అధ్యక్షత వహించాను. ఎం. ఎం. అనీత్ కలిసి 1934 లో కొత్తపార్టీ స్థాపించాను. నామరేపి టి?

3

కేరళలోని నా రాజ్యం మీదికి బ్రిటిష్ సేనలు దండెత్తి వచ్చినప్పుడు విజయ వంతంగా ఎదురొడ్డాను. 'కేరళ సేంపింగ్' గాబర గాంచాను. నేను ఎవరో వీరి కు తెలుసా?

4

ఇండియన్ నేషనలిస్టిక్ అర్థం సాధించిన తొలి నలుగురు భారతీయ లలో నేను ప్రధానం. 'భారత జాతీయ వాదపిత' గా నన్ను చెబుతారు. నామరేపి టి?

5

1921 లో నా న్యాయ సవాద వృత్తికి స్వస్తి చెప్పి 1923 లో 'స్వరాజ్యపార్టీ'ని స్థాపించాను. నేనెవరో చెప్పగలరా?

ప్రతి ప్రశ్నకు దిగివచ్చే కృతజ్ఞతా పత్రం మీకు పంపిస్తామి. సమాధానాలను సెన్సెటివ్ గా రాయండి. ఈ పత్రం మీకు బహుమతిగా జయహింద్ జాతీయోద్యమ నాయకులకు ఎవరికి? ఎంతరు? అన్న విషయాలకు సరియైన సమాధానం రాస్తే ఉండే నా అభినందన జాతీయోద్యమ నాయకులకు:

పాల్గొనేవారి పేర్లు: .....

వయస్సు: ..... తరగతి: .....

చిరునామా: .....

పిన్: ..... ఫోన్: .....

పాల్గొనేవారి సంకేతం: .....

తల్లి/తండ్రి సంకేతం: .....

వివరాలన్నీ పూర్తిగా నింపాక, ఈ పత్రం కత్తిరించి 2003 ఏప్రిల్ 5 వ తేదీలోగా అందలా ఈ చిరునామా కు పంపండి:

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్విజ్-18

చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్

82, డిఫెన్స్ అఫ్ సర్కిల్ కాలనీ

కాన్పూర్-600 097.

సూచనలు:

1. 8-14 ఏళ్ళ లోపు మహిళా పిల్లలందరూ ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు.
2. ఈ పోటీకి వచ్చే అన్ని భాషల ఎంజ్మీల నుంచి ముగ్గురు విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు. విజేతలు వారికి తగిన సైజు సైకిళ్ళు అందుకుంటారు. సరైన సమాధానాలు గల ఎంజ్మీలు జైతృకర్తల వక్యమే మన్నిస్తుంది, నా అభినందన హీరో మరణ ఆధారంగా విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు.
3. న్యాయస్థానం తుది నిర్ణయం.
4. ఈ మొదటిగా ఎలాంటి ఉత్తర ప్రజ్ఞాపత్రాలూ జరుగబడవు.
5. విజేతలకు మొదటిగా పోస్టల్ తరఫున ఉంటుంది.

బహుమతులను మీకు అందజేస్తున్నారు

**Statement about Ownership of
CHANDAMAMA (Telugu)
Rule 8 (Form VI), Newspaper
(Central) Rules, 1956**

పండుగలకూ, పర్వాలకూ

జి. పుల్లారెడ్డి

స్వచ్ఛమైన నేతి మిఠాయిలు

5 చూట్టలుగా దేశ విదేశాలలో
అబాలగోపాలాన్ని అలవిస్తూ
పరిశుభ్రమైన వాతావరణంలో
అరోగ్యకరమైన మనమాలతో
తయారయ్యే స్వచ్ఛమైన
నేతిమిఠాయిలు

గ్రాండ్

హైదరాబాద్

ఫోన్: 23201833,

23203176

ట్రాంసి:

గ్రీన్ హిల్స్ రోడ్,

సోమిడిగూడ

ఫోన్: 23411441

జిల్లాలు : ఫోన్: 244188, 221445

1. Place of Publication 82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal
Chennai-600 097

2. Periodicity of Publication MONTHLY
1st of each calendar month

3. Printer's Name B. VISWANATHA REDDI
Nationality INDIAN
Address 82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal
Chennai-600 097

4. Publisher's Name B. VISWANATHA REDDI
Nationality INDIAN
Address 82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal
Chennai-600 097

5. Editor's Name B. VISWANATHA REDDI
(Viswam)
Nationality INDIAN
Address 82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal
Chennai-600 097

6. Name and Address of
individuals who own
the paper Chandamama India Ltd.
Board of Directors:
1. P. Sudhir Rao
2. Vinod Sethi
3. B. Viswanatha Reddi
82 Defence Officers Colony
Ekkatuthangal
Chennai-600 097

I, B. Viswanatha Reddi, do hereby declare that the particulars
given above are true to the best of my knowledge and belief.

1st March 2003

(Sd.) B. VISWANATHA REDDI
Publisher

Good news
for young
bookworms!

Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

D'you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

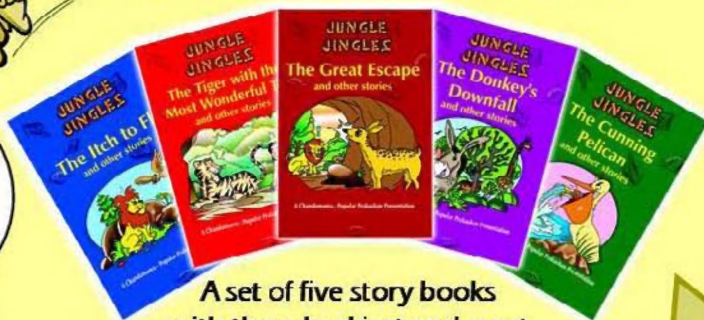
Hurry, pals!
Remember
- only early
birds catch
the worm!

From

CHANDAMAMA and

**Popular
Prakashan**

A set of five story books
with the whackiest and most
interesting collection of animal stories
ever written.

**Special
Offer!**

**Save
Rs. 50/-**

DISCOUNT COUPON

Come into the enchanted world of JUNGLE JINGLES and avail a discount of Rs 50 on a set of five books on the cover price of Rs 200. Or you can get Rs 10 off on each title of Rs 40. Offer open for a limited period only. So hurry! Tick the titles you want.

☐ The Itch to Fly and Other Stories	☐ The Great Escape and Other Stories
☐ The Tiger with the Most Wonderful Tail and Other Stories	☐ The Donkey's Downfall and Other Stories
	☐ The Cunning Pelican and Other Stories

Send your payment by DD or MO to: **Popular Prakashan Pvt. Ltd.,**
35-C M.M Malaviya Marg, Popular Press Building, Tardeo, Mumbai 400034.

For enquiries contact sales@popularprakashan.com Visit our site at www.popularprakashan.com

కల్పనా చావ్లాకు అభివందనం!

భారతదేశంలో జన్మించిన వ్యక్తుగావు కల్పనా చావ్లా, కొలంబియా అంతరిక్షయాన దుర్లభతనలో ప్రాణాలు కోల్పోయింది. యావత్ ప్రపంచాన్ని దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసిన విషాద దుర్లభతన అది!

హిర్యానరాక్షసి కర్నాటలో బనాయదావ, స్వంగీతదంపితల చిన్నకుమార్తె అయిన కల్పనకు చిన్నప్పిదు అందరి పిల్లల్లాగే, ఆకాశంలో చందమామ అంటే మహాఇష్టం. అప్పుడావును మొంటు అనివుద్దుగా పిలిచేవారు. పేరేగోకొద్దీ ఆమెలో విమానాలపట్ల ఆసక్తి కూడా పేరగ సాగింది. కర్నాటలో పైయింగ్ కట్ ఉండేది. అప్పు ఆకాశంలో ఎగిరే విమానాలను చూస్తూ గంటల కొద్దీ గడిపింది.

ఆమె పదిహేడవ యేట చండీఘడ్ లోని పింజాబ్ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో ఎరోనాటికల్ ఇంజనీరింగ్ చదవడానికి చేరింది. ఆ తరువాత ఆమె ఎరోస్పేస్ ఇంజనీరింగ్ లో ఉన్నత విద్య సభ్యునిచడానికి అమెరికాలోని డిక్సన్ యూనివర్సిటీకి వెళ్ళింది. కోలరాడో విశ్వవిద్యాలయం నుంచి డాక్టరేట్ పుచ్చుకున్నది. 1994 లో అంతరిక్షయానంలో శిక్షణ పొందడానికి ఆమె నాసాలో చేరింది. 1997 నవంబర్ 19 వ తేదీ అంతరిక్షయానానికి బయల్ పడే దిని కొలంబియా లో వెళ్ళడానికి ఎంపికయింది. ఆ విధంగా ఆమె అంతరిక్షయానం చేసిన తొలి భారతీయ ప్రహేళికావై తెచ్చుకున్నది. అప్పు అంతరిక్షంలో నడిచింది కూడా!

గత జనవరి 16 వ తేదీ కొలంబియా అంతరిక్షనావిక రెండవసారి వెళ్ళడానికి కూడా ఆమె ఎంపికయింది. అప్పిడావు పాఠశాలలో తనకు

గణిత ఉపాధ్యాయిని అయిన నిర్మలా నంబూద్రీపాద్ కు - తన వెంట అంతరిక్షానికి తీసికు వెళ్ళడానికి ఒక బ్యానర్ కావాలని ఉత్తరం రాసింది. ఆ ఉపాధ్యాయిని 'నిరంతరం దారిపూషిత' అన్న మాటతో రెండు చేతులతో (ఉపాధ్యాయిని) విద్యార్థిని ఆశీర్వదిస్తున్నట్టు ఒక సెల్ ఫోన్

బ్యానర్ ను పంపింది.

నిజంగానే కల్పనా యువతరానికి నిరంతరం దారిపూషే ఒక మార్గదర్శిని. యేటా ఆమె కర్నాటలో తాను చదివిన టాగూర్ బాలనీతన పాఠశాల నుంచి ఇద్దరు విద్యార్థినులను నాసాకు పిలిపించి, స్వయంగా తానే తీసుకువెళ్ళి లంతా చూపించేది. వారిలో దృఢమైన పట్టుదలనూ, ధైర్యసాహసాలనూ గ్రహించడానికి కష్టపడేది.

అంతరిక్షానికి నుంచి అప్పు చండీఘడ్ లో తాను చదువుకున్న కళాశాలకు ఒక సందేశం పంపింది: "కలల నుంచి నిజమైన విజయాలకు చేరే పూర్ణాలు ఉన్నాయి. వాటిని కనుగొనే దార్శనికత, అనుసరించి అందుకునే ధైర్య సాహసాలు, సాధించి తీరాలనే మొక్కువని పట్టుదల, దీని నిరంతరకష్టకావాలి. అంతే!"

యువతకు ఆమె అందించిన సందేశంగా దీనిని భావించవచ్చు. ప్రపంచాన్ని దిగ్భ్రాంతిలో ముంచి ఆమె భౌతికంగా దూరమైనప్పటికీ, ఆమె జీవితం యువతకు స్ఫూర్తినిస్తుంది. ఆమె సాధించిన ఘనవిజయం భవతారూ కలకాలం నిలిచి ఉంటుంది!

జన్మించిన భారతదేశ కీర్తిపితాకను అంతరిక్షంలో ఎగిరే రేపిన కల్పనా చావ్లాకు అభినందనం చేద్దాం!

సుప్రసిద్ధంకాని సుందరప్రదేశాలు:

మణికరణ్ - ప్రశాంత ప్రకృతి నిలయం!

పుంపు క్షృణ ఎత్తున శిఖరాలు, లోతైన సిన్నటి అగాధాలు, ఉత్తకు లతో పిర్ గలతో సాగే సదీసదాలు మొదలైన సుందర ప్రకృతి దృశ్యా లతో గుభీరహీ వూలయ పిర్వత శ్రేణులు పిర్వాటకులకు కస్తల వింపు చేస్తాయి. వూసీనవారు మెడిలోయ గా, దేవతల భూమి గా వర్ణించే కులూలోయ పుధ్య పుణి కరణ్ ఉన్నది. హివూ చలప్రదేశ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రశాంతస్థిందర ప్రదేశం ఇది.

సిన్ను ద్రువు ట్టానికి 1,737 మీ. ఎత్తులో ఉన్న పుణికరణ్ అక్కడి వేడినీటి బుగ్గలకు ప్రసిద్ధిగాంచింది. పార్వతీ సదీతీరులోని ఈ పుణికరణ్ వేడినీటి బుగ్గల్లో స్నానం చేసి నిర్వరోగాలూ తలగిపోతాయని విశ్వసిస్తారు. పెద్దపెద్ద బండరాళ్ళ మధ్య నుంచి వేడినీటి బుగ్గలు వేగంగా వెలికి చిన్ను త్రుస్తాయి. వీటి ఉష్ణోగ్రత 88 - 95 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడ్ వరకు ఉంటుంది. ఇరవై నిమిషాల్లో బియ్యంన్నీ ఉడికించేంత వేడిలో ఈ నీళ్ళు ఉంటాయని చెబుతారు.

ఈ బుగ్గజలాలలో యురేనియంతోపాటు అలాంటి మరికొన్ని రేడియో యాక్టివ్ పదార్థాలు ఉన్నాయని భూతత్వ శాస్త్రజ్ఞులు కస్తగొన్నారు.

పుణికరణ్ శిక్కులకూ, హింపు మూకూ యూత్రాస్థిలంగానూ ఉంటున్నది. శిక్కు గ్రృమా గ్రృమానాన ఈ ప్రదేశానికి విచ్చేసినపుడు గ్రృత్తగా ఇక్కడ ఒక గ్రృద్ధాని నిర్మించబడింది. ఆయన ఇక్కడ కొంతకాలం ధ్యానంలో గడిపారని చెబుతారు. మణికరణ్ లోని రఘునాథజీ ఆలయం అనే శ్రీరావు పుందిరం పిడివానమశతాబ్దంలో నిర్మించబడింది. ఇది భక్తులనై వోషింగా ఆకర్షిస్తుంది.

అక్కడికి చేరుకోవడం ఎలా?

కులూకు 45 కి.మీ. దూరంలో పుణికరణ్ ఉన్నది. రోడ్డు ద్వారానే ఇక్కడికి చేరుకోవడం సాధ్యం. ఇక్కడికి 35 కి.మీ. దూరంలో భుంటర్ (కులూ) విమానాశ్రయం ఉన్నది.

భార్య తెలివి!

చాలా యేళ్ళ క్రితం వింధ్యారణ్య ప్రాంత లోని ఏకా ఏకా లోయ లో కుంభోదరు ధృ, వీరబాహు అనే ఇద్దరు పర్వతాకార లెస్స రాస్సెలు ఉండే వాళ్ళు. ఒకరినొకరు పూసీ ఎర్ర గసప్పిటిగి ఒకరిని గ్రరించిన వోషెలు పు రొకరు విన్నార. పేద్ద పేద్ద కళ్ళతో, చెమలతో వాళ్ళు నత్త స్త్రీలంటే కోండలు కదలినట్టు ఉండేవి. చెట్లతో పళ్ళు తోముకునే వాళ్ళు. పూ పూలు పు పులపు ఈగల్లాడుపీ తింటూ, కొలను లోని నీళ్ళను ఒక్క గ్రుక్కలో తాగేవాళ్ళు.

ఒకనాడు కుంభోదరు ధృ వీరబాహును పూ డాలను కున్నాడ. ఈ అరణ్యంలో తానెక్కడే బలమై పు రాస్సెడిగా ఉండాలి. తనకు సోటి రాగల, తనతో పాటిపడగల పు రొక రాస్సెడు ఉండకూడదు. వాడి బలమంతో ఆరా తీసి, వాడి అంత్ర పూ డాల్పిందే అని నిర్ణయించాడు. బ్రహ్మాండ మైన ముళ్ళగడను ఎత్తుకుని బయలుదేరాడు.

తన పూ ట కాదన్నవాళ్ళను కుంభోదరు ధృ గదతోవూడి చూసాడని వీరబాహు విని ఉన్నాడు. ఇప్పుడు తనను పెతుక్కుని మున్నాడంటే తప్పక గొడవమవుతానని. బలహను లెస్స పూ నమలెత్తే నంపు కు తినేయ వచ్చు. వీడోవూ తనకు సోటి రాగల బలవంతుడైన రాస్సెడు. వాడి నుంచి

ఎలాగైనా తప్పించుకోవాలి. ఎక్కడైనా దాక్కుందా వుంటే ఇంత పేద్ద పర్వతాకారంతో అది సాధ్యం అయ్యే పినేనా? ఎంచేయ డమా అని గ్రుటక్కు పుంగ సాగాడు.

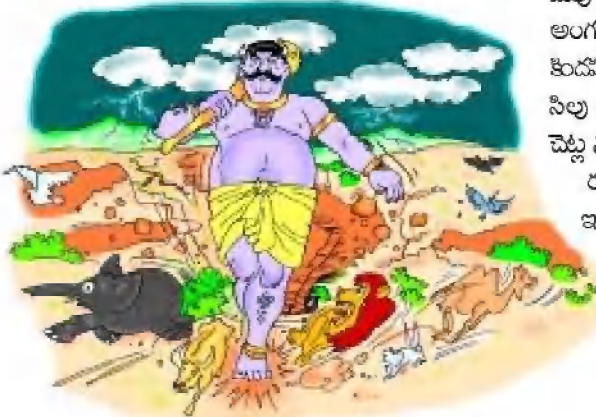
ఎక్కడికో వెళ్ళి, అప్పుడే ఇంటికి వచ్చిన వాడి భార్య రక్తా, భర్త పడే అమ్మని పూసీ కారణం అడిగింది. వీరబాహు చెప్పాడు. “ఓన్ ఇంతేనా? దీనికెందుకు అంత బెదిరిపాత్ర న్నామా? ను మ్మవుంచు పీద పు సు గ్రు దమ్మి పిథు కో. పు గతా నేను పూసి కుంటాను. అల్లుతే, నేను డెప్పంతవరకు పుంచు పీద అట్టా ఇట్టా కదలకూడవు!” అన్నది రక్తా ధీమాగా.

“ఎంచేయాలను కుంటు న్నామా వాణ్ణి ఎలా తీప్పి పంపగలమా?” అని అడిగాడు వీరబాహు బెదురు బెదురుగా.

“అవన్నీ నీకెందుకు? నువ్వు వెళ్ళి నిర్భయంగా పిథు కో. నేను ఇక్కడ ఉన్నంతవరకు నీ పీద ఈగ వాలనివ్వన,” అంటూ భర్త పుంచు పీద పిథు కోవు నిధు ప్పటి క్షేపింది.

కుంభోదరు ధృ నత్త స్త్రీలంటే భూవి అదర సాగింది. దారిలో అందిన చెట్లను వెకితల్లకిందల చేస్తూ, గదతో గ్రహిల పీద వూడి వాటిలో ఉన్న మీలులనూ, సీంహాలనూ బెదరగొత్త పూ, పేద్ద పేద్ద అంగలతో పుంపు కు నడపసాగాడు. వాడి కాళ్ళ కిందపడి నలిగిపాకుండా లేళ్ళు, కుందేళ్ళు, పుంగి నీలు అటూ ఇటూ పరిగెత్తసాగాయి. తల్లకింపు లెస్స చెట్ల నుంచి పిర్రలు ఎగిరిపాసాగాయి.

రక్తా ఇంట్లో నుంచి బయటకు వచ్చేలోగానే, ఇంటిని సిప్పి పించిన కుంభోదరు ధృ, “ఎక్కడా పీరికింద వీరబాహు? ఇల్లు వెళ్ళి కుక్కుని వచ్చినా, పాదాలపైబడి మొక్కుడా?

ఏమిటా కుడకామరు? పీల్చు మాణ్ణి,” అని గ్గొందాడ.

“నా భర్త ఇంట్లో లేడు. పిక్క అడవిలో జరుగుతున్న బంధువుల పెళ్ళికి వెళ్ళాడు,” అన్నది రక్తా.

“అబద్ధాలాడకు. నీ భర్త బయటటికి రాలేదంటే, ఈ కోళ్ళన్నిటినీ తినేయగలను,” అన్నాడు కుంభోదర్త. గుడ్డు రుచి తు.

“కోళ్ళా! అవెళ్ళున్నాయి? అంటున్నావా? నీ కోళ్ళని భ్రష్టు పెట్టావా? నా భర్త రోజూ తలపు మ్మకు న్మేపుడు, మందల కడ్డీలు రాల్చుతూంటారు. వాటిని కాళ్ళతో నలుపిలేక నానా అవస్థ పడుతున్నానని కో!” అన్నది రక్తా.

ఆ జవాబుకు గతుక్కున్న కుంభోదర్త, అమ్మ అరుపున్న శబ్దం విని, కొట్టంకేసి పూస్తూ, “పుర్యాదగా నీ భర్తను బయటకు రప్పిస్తా. ఈ రోజు నేనే వాడే తేలిపోవాలి. రాలేదంటే మీ అమ్మ చంపి తినేస్తాను,” అన్నాడు గదన నేలకు తాటిస్తూ.

“అవులా? నీకేమైనా మతి చలించిందా ఏమిటి? అవన్నీ నా పేంపిత్తు ఎల్ల కల్లు. వాటిని పంపుకోవడానికి నా భర్తను బతిమాలులాడవలసి వచ్చింది. పేంపిత్తు జంతు మాంటే ఆయనకు అసిల్లు గిట్టదు,” అన్నది రక్తా విచారంగా.

అపూట విని కుంభోదర్త తు ఉలిక్కిపెట్టాడు. కోళ్ళను పేలన్నది. ఇప్పుడేమో అమ్మ అల్ల క లంటున్నది! ఆ లెక్కన ఆమె భర్త ఎంత పేద ఆకారంతో ఉంటాడో కదా? అన్న భయంతో ఆలోచించ సాగాడు. అల్లుతే ఆ భయం న్ని బయట పెట్టకుండా, “నీ కల్లబొల్లి కల్లు ర్న నా దగ్గర సాగమా మాటలతో ఆ పిరికిమధుర బయటకు రాడు. నేనే వెళ్ళి చూస్తాను,” అంటూ ఇంట్లోకి జొరబడి, ఇల్లంతా కలయ పూసీ, ఎవరూ కనిపించక పొవడంతో విని గ్రగా పిడక గదిలోకి వెళ్ళాడు.

వాడి వెనకగా వచ్చిన రక్తాకి, “అలికిడి చేయొద్దు. అతి క్షణం మీద ఇప్పడే నా బిడ్డవు నిద్రమోస్తావు. లేచాడో, ఓ పట్టాన నిద్రపాడు,” అన్నది.

“నీ బిడ్డా వీడు?” అంటూ అదిరిపిడ్డాడు కుంభోదర్త. వీరబాహు నిద్రపాడుతున్న పంచంకేసి పూస్తూ, పుప్పటి క్షుకుని నిద్రపాడుతున్న వాడి పుం కునిపించలేదు. “చుట్టవాడే కొండలా మూటే, వాడి తండ్రి ఏ పిరివ్రాణంలో ఉంటాడో కదా? నేనిక్కడికి వచ్చి పేద పొరబాటు చేశాను,” అనుకుంటూ దడదడలాడే గుండెతో ఇంటి మెలుపలికివచ్చి, “చెల్లెలా, రక్తా! నీ భర్తను ఒకసారి పూసీ పెడదావు నీ వద్దాను. వీలు కాలేదు. ఆయన రాగానే నా దండాలు తెలియజేస్తా,” అంటూ తిరిగి పూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

కుంభోదర్త కు పూపిత్తు దాటి వెళ్ళాడని తెలిశాక, రక్తా ఇంటి లోపలికి వెళ్ళి భర్తను తట్టి లేపింది. సంతోషంగా లేచి కూర్చున్న వీరబాహు, “నేను బలశాలి నైనా గొప్ప రాక్షసుణ్ణి. అయినా నా కండబలం క్షా, నీ బుద్ధిబలం మీద. నీలాంటి తెలివైన భార్య అభించడం నా అదృష్టం,” అన్నాడు భార్యకు వెళ్ళుకోలు గా పూస్తూ.

మాయాసరోవరం

14

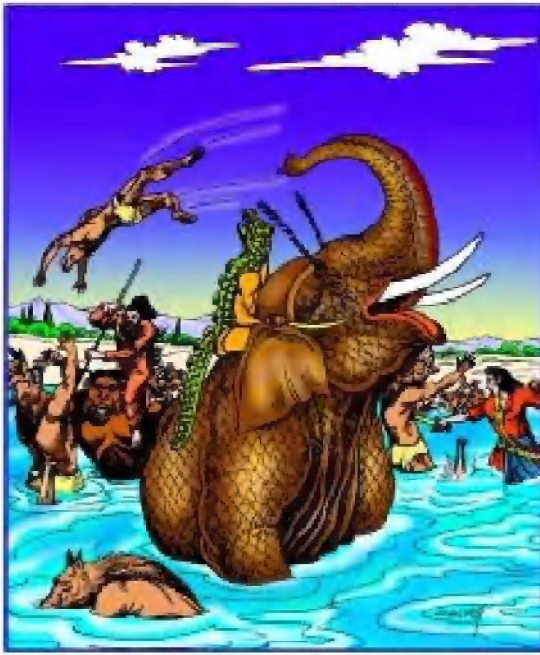
[జయ శీల, సీద్ధసాధకులకు నది ద గ్గర వు కరకేతు తోపాటు దేవశర్మ కూడా కనిపించాడు . ఆ సమయంలో హింసిల రథం ఒకటి వచ్చి నదిలో దిగింది. ఆ రథం మీది నుంచి జారి అరణ్యంలో పడిపోయిన పూయూ సిరోవరేశ్వర ధర్మి, కాంచనపూలపూ ఎలా రోంచటపూ అని వాళ్ళు అలోచించేంతలో జలవ కరాస్మిలు హింసిల రథం మీదికి దాడి వచ్చాడు . తరవాత—]

హింసిల రథాన్ని చుట్టూ పట్టి పట్టుకోవాలని పూ స్మిన్న జలరాస్మిలు కంటబడగానే, జయ శీలుడు ధూరంగా పొరవేసిన కత్తిని చప్పిన చేతికి తీసుకుని, “విశ్వేనా జలవ కరాస్మిలు ! తోడేళ్ళ తలలూ, పూ నవశరీరాలూ - వింతగా మూర్నారు ,” అన్నాడు .

పు కరకేతు తన చేతగల ఆయుధాన్ని పేర్కొని పట్టుకుని, ఎంతో ఆపు ర్దాపిడిపాతూ, నాలు గుత్తలు నదికే నడిచి, అంతలోనే

ఆగిపోయి , జయ శీలు డితో, “జయ శీలా! ఈ జలరాస్మిలు హింసిల రథాన్ని పట్టుకోవాలని పూ స్మిన్నాడు . వాళ్ళను హతపూర్వం యు కు పూ కు సాయం రాలేవా?” అని అడిగాడు .

జయ శీలుడు తానెగా తన కత్తిని ఒరలో పేర్కొని, “పూ కనకారాజు పీల్లలను పూయూ సిరోవరమూరాజు అపిహరించు కు పోయాడు . నాకు వాళ్ళను రోంచవలసిన బాధ్యతే కాక, ఈ యు ర్దానికి పాల్పడిన మీ

రాజు పుద పిగతీర్చుకోవలసిన అవసరం కూడా మన్నది. ఆ హింసిల రథంలో పు రాజు లేకపోవటం, అతగాడి అద స్థిం, తెలిసిందా?” అన్నాడై కోపింగా.

ఆ జవాబుకు మకరకుతు వెలవల పోయి, దేవశ్వుతో, “వైద్యదేవా, జయ శీలు డికి పు పుద ఇంత గాధమైన శత్రుత్వం ఉంటుందని నేనూ హించలేదు. రామిల్లల కెలాంటి హనీ, వూ యా సిరోవరేశ్వరు డు చేయ కపాగా, వాల్మిద్దరిని ఎంతోబ్రవు గా సాకుత్త న్నాడై,” అన్నాడై.

“జయ శీలా, నా పూట వెని, పుంపు కత్తిని ఒరలో న్నంచి బల్లి డికి లార్త . సిరోవరేశ్వరు డి పుద పిగసాధించేంపు కు ఇది సిరి అల్లి న తర్ర ణం కాదు,” అన్నాడై దేవశ్వు.

ఆ పుర్ర ణం జయ శీలు డై, కత్తి ధూశాడై. అ వెంటనే సిద్ధసాధకుడు, “జై, పుహాకాణా!” అంటూ ఎగిరి నరవానరు పుద

కూర్చున్నాడు. కన్న పూసీ తెరిచేంతలో అందరూ భీకరంగా అర్ర స్తొ పొల్లి, నదిలో ధూకి, జలరాస్తిలనై ఎదు ర్కొన్నాడై.

ఈ లోపిల హింసిల రథంలో మన్న అంగ రకుడు రథాన్ని జలరాస్తిల చేతబడ కుండా నదిలో అటూ ఇటూ పరిగెత్తించ సాగాడై. ఎన్న ర్త జలగ్రహిం పుద ఎక్కి, కత్తి తిప్పితూ తవు పేళ్ళ వచ్చిన పు కరకేత్త ణ్ణీ, నరవానరు పుద సివారి చేస్తొ వచ్చి పిడిన సిద్ధసాధకుణ్ణీ పూసీ జలరాస్తిలు హిడలి పొయ్యారు. వాళ్ళ పారిపొయ్యేంపు కు నీటి పు నగబోయ్యేంతలో, పు కరకేత్త ఉసికొల్పిన జలగ్రహిం, వాళ్ళనై తొండుతో పిట్టి ఎత్తి, నది ఒడ్డుకు వెసిరి వేయ సాగింది. జయ శీలు డై నీళ్ళలో ఈడు పూ, అందిన శత్రు మూనై అందినట్టు తన కత్తితో పొడవ సాగాడై.

ఒక పామగంట కాలం గడిచే లోపిలే జల వ కరాస్తిల్లో కొందరై పురణించారై. చాలా పుంది బాగా గాయ పిడి, నీటి పు నగ లేకా, తేలలేకా నదీజలం వాలు న పిడి కొట్టుకుపా సాగారై. జలగ్రహిం తొండుతో పుట్టి ఒడ్డుకు వెసిరినవాళ్ళు, నపు పూ, కాళ్ళు చేత్తలూ బెణకటంతో, లేచి నీటి దగ్గరకు పాబోల్లి, అది సాధ్యంకాక కీపు నై అర్ర స్తొ గిలగిలా తన్నుకోసాగారై.

సిద్ధసాధకుడై ఎక్కిమన్న నరవానరు ఒక జలవృకరాక్షసుణ్ణి రెండు చేతులతో గట్టిగా పిట్టుకుని, సాధకుడితోపాటు నీటి న్నంచి బయటికి వచ్చింది. అతడి వెనకగా మకర కేత్త డై, సిర్పణు, సిర్పస్విరలూ ఒడ్డుచేరారై. జయ శీలు డై పూత్రం హింసిల రథంలో ఎక్కి కూర్చుని, అంపులో మన్నవాడికి కత్తి పూచీ

బెదిరిస్తూ, “ఒరే, సిరోహాశ్వర డి అంగర కుడా, రథాన్ని ఒడ్డుకు చేర్చు! రథంతోపాటు ఆకాశం లోకి ఎగిరి పారిపోవాలని చూశావో, తుండు నీ తల మొండిం నుంచి వేరైపోతుంది, జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించాడు.

ఆ వూటలకు అంగర కుడు కళ్ళెర చేసి, “మహాశక్తి సంపన్నుడైన మాయాసరో వరేశ్వర డి అంగర కుణ్ణి, నేను! అలాంటి నన్ను ఇంతవరకూ ఇలా ధూషించి అవమాన పరిచినవాడెవరూ లేడు!” అన్నాడు.

“నేను న్నాను! ఏదీ చూస్తూ, కత్తిచూయ గలవా?” అంటూ జయ శీలుడు తనకత్తిని కిందపెట్టి, ఎడవు చేత్తో అంగర కుడిమెడను గట్టిగా వడిపీ పట్టుకున్నాడు.

అంగర కుడు గుప్పేట బిగింపితు విల విల్లాడిపోతూ, “నువ్వెవరోగాని గొప్ప ధైర్య శాలివేగాక; బలవంతుడివి కూడా. నా మెడ వదులు,” అన్నాడు.

జయ శీలుడు అతడిని వదిలి, “ఇక పూర్త పూట్టాడకుండా, నీ రథాన్ని ఒడ్డుకు నత్తమీ నీయ జపూని గురించి, నీతో పూట్టాడవల సీంది చాలా మన్నది,” అన్నాడు.

అంగర కుడు మరి నోరెత్తకుండా హుసీ లను అదిలించి, వాటిచేత రథాన్ని నది ఒడ్డుకు లాగించాడు. రథం ఒడ్డుకు చేర గానే సీద్ధ సాధకుడు ఉత్సాహంగా నరవానరం వీడి నుంచి కిందికి దూకి, వానరం చేతుల్లో భయ కంపితుడై వున్న జలవృకరాక్షసుడి చెవులు రెండూ పట్టుకుని నేలమీదికి దింపి, “ఒరే, నీటి తోడేలు వెధవా, పారిపోవాలని చూశావో చిత్రవధ చెయ్యగలను!” అని హెచ్చరించి, హింసల రథం దగ్గరకు పోయి, “జయ శీలా!

ఈ రథం వీడ నరవానరంతో హింసలయ శిఖరాలకు పోయి, అక్కడ తపిస్తూ చేస్తున్న కోవాలని మన్నది. పూర్తి ఇద్దరినీ ఇది మోయగల దంటావా?” అని అడిగాడు.

ఆ ప్రిశ్నకు చిర నమ్మనమ్మతూ జయ శీలుడు, రథంలో మన్న అంగర కుడి కేసీ చూశాడు. అంగర కుడు రథచక్రాన్ని కళ్ళ కర్చుకుని, “అయ్యో, ఇది పుష్పాత్మగల రథం. ఈ హింసలు కేవలం అలంకారప్రాయమైనవి. సిరోహాశ్వర డి కోరితే రథం, ఏడేడు పెద్దలు గురి లోకాలూ పుట్టబెట్టి రాగలవు. నా వూట నవ్వుండి,” అన్నాడు.

“అలాగా! అంత పుష్పాత్మ న రథం అరణ్యంలో రాబందల దాడికి తలకిందులైందైతే ఆనివయంలో ప్రవ్వనేస్తావా సిరోహాశ్వర డి కూడా రథంలోనే మన్నాడు కదా? ఇక నోరు ముల్లు, పూలానికి గుచ్చినది వుధ్యత విసీరివేయ గలవు,” అంటూ సీద్ధ

సాధకుడు అంగరకుడి పేళ్ళు లం ఎత్తాడు . జయ శీల ధ్రు అతణ్ణి శాంతించుచు ని, “సాధకా, రథం వీ ది నుంచి అరణ్యం లోకి జారి పడింది ఒక్క సిరోవరేశ్వర డే కాదు ; హరణ్య పురు రాజు కనకాక్షుడి కుమార్తె కాంచనమాల కూడా ఆ ప్రమాదానికి గురైంది. ఆ మాట వు రవకు,” అన్నాడు .

వు కరకేత్రు విచారంగా వు ఖం పేట్టి, “జయ శీలా, వూ రాజును వెతికి రక్షించేందుకు వేం ఈ హానిల రథం వీ ద బయలు దేర్త న్నాం. ఆ ప్రహరాజు ఎలావున్నాడో ఏమో?” అన్నాడు .

“వు వూ బయలు దేర్త న్నాం. రాజ కుమార్తె కాంచనమాల ఏమైందో తెలుసు కోవాలి. ఒకటో ఆమెకు పేద్ద ప్రీతి దు ఏమైనా జరిగిందో అందకు వీ రాజుదేవీ ర్తి బాధ్యత అతడి తలను కనకా రాజుకు కానుకగా ఇవ్వబోతున్నాన ,” అన్నాడు జయ శీల ధ్రు .

అంతవరకూ తల వంపు కుని దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్న దేవశర్మ, అప్పిడు చప్పిన తల పేక్కి, “జయ శీలా, లోగడ చెప్పావు , పిగ సాధించేందు కు ఇది సిమయం కాదని. వెంటనే బయలు దేరి ఆ సిరోవరేశ్వర ధ్రు , కాంచన మాల అరణ్యంలో ప్రాణాలతో మన్నారో లేదో తెలుపు కోవటం వు ఖ్యం,” అన్నాడు .

“అవునును, సరోవరాజు మూడేమోగాని, కాంచనమాల సిజీమాల అమో కాదో తెలుపు కోవటం నాకూ, సీద్ధసాధకుడికి వు ఖ్యం. ఏం, సాధకా, ఇక ప్రియాణం అమాలా?” అన్నాడు జయ శీల ధ్రు .

సీద్ధసాధకుడు వు ట్టూ ఓవూ రు కలయి చూసే, “ఇంత భీకర వు హరణ్యంలో వాళ్ళు ఎక్కడ పడిపోయారో తెలుపు కోవటం ఎలా?” అన్నాడు .

సాధకుడు ఇలా ప్రిశ్చించగానే హింసిల రథంలోని అంగరకుడు ఒడ్డుకు దిగి, సాధ కుణ్ణి సీపీ పీంచబోయి , నరవానరం కత్తెరవు గానే వెనక్కు రెండడుగులు వేసి, “అయ్యా వూ రాజుగారూ, కాంచనమాల అనే రాజ కుమారి అరణ్యంలో పడిపోయి న చోట నాకు బాగా తెలుపు . ఆ ప్రిదేశానికి దాపిదానే ఒక కొండ మన్నది; ఆకాశాన్నంటే వు హా లు న్నవి; ఒక చోట చెట్టు చేమూ లేని ఖాళీ ప్రిదేశాన్నుంచి, తెల్లని పొగ ఆకాశంకేసీ లేస్తున్నది,” అన్నాడు .

“అది సింగతి! అంగరకుడి సాయంతో వు నం ఆ ప్రిదేశాన్ని చేరగలం. ఇక రథం ఎక్కండి,” అంటూ దేవశర్మ రథంకే బయలు దేరాడు .

“వైద్యదేవా! రథంలో అందరికీ చోటుం

ట్రుందా? సీద్ధసాధకుడూ, అతడి వాహనం వూ టేవు టి? వు కరకేత్ర తన జలగ్రహంతో ఆకాశంలోకి ఎగిరి, వు నువ్వు అన్న సిరిస్తాడా?” అన్నాడు జయ శీలుడు .

దేవశర్మ అందరికేనె ఓవూ రు చూసి, “వాహనాలు న్న వాళ్ళంతా, తవు వాహనాల వీ ద రావలసిందే. ఎం, సాధకా? ఎం, వు కర కేత్రా ?” అన్నాడు .

వు కరకేత్ర , సీద్ధసాధకుడికేనె చూశాడు . సీద్ధసాధకుడు విశ్వ కొర్రు కుతూ వు కరకేత్ర కేసీ గుచ్చి చూస్తూ, “వు వు , వీ అంత మెగుంగానూ , ఆ అరణ్యప్రాంతాన్ని చేరగలం. కాని, దారిలో ఈ మకరకేతు ఏదైనా మోసం చేయాలని చూశాడో - ఇతగాణ్ణి నా నరవాస రానికి వే తగా వేస్తాను ,” అన్నాడు .

“సాధకా, కొప్పెడుకు. ఇప్పుడు వు నువ్వుంతా విశ్రాంతం,” అన్నాడు వు కరకేత్ర .

“ఈ వూ ట చాలాసార్లు విన్నాను! రాజా

గారి పీల్లలు కాంచనవూలా, కాంచనవర్మా స్థిర తంగా వూ కు దొరికేవరకూ, వీ వూ యా సిరోవరంతండాగాళ్ళందరూ వూ కు పిరవు శత్రు ము!” అన్నాడు సీద్ధసాధకుడు గంభీరంగా.

ఆ తరవాత సాధకుడూ , వు కరకేత్రా తప్పి వు గతావాళ్ళందరూ హింసిల రథంలో ఎక్కారే . అంగర కుడు వాళ్ళిద్దరికీ రావల సిన దిక్కు చూపించి, “ఒక పీడ్ల కొండా, వే వూలను తాకే వు హావ లూ ... బాగా గుర్తుంపు కొండి,” అన్నాడు .

హింసిలరథం ఆకాశంలోకి లేచింది. అది అలా కనబడకుండా పొగానే సీద్ధసాధకుడు నరవాసరం భుజాల వీ ద ఎక్కి కూర్చుని, “కేత్రా, ఇక బయ్యలు దేర్ల దావూ?” అన్నాడు .

వు కరకేత్ర తల ఊపి, జలగ్రహం వీ దికి పొయ్యాడు . అంతలో సాధకుడికి బందీగా దొరికిన జలవ కరాస్థిడు , అతడికి ప్రాణా

చారం పిడిపాత్రా , “పు హావీర్లు డా, నన్ను మీ బంటుగా వెంట తీసుకుపోండి. ఈనాటి నుంచి నేను తప్పులను వసుకుణ్ణి!” అన్నాడు .

ఆ వూటలకు సీద్ధసాధకుడు ఉప్పొంగి పొల్లు , “ఒరే, బలవ కా, లెస్సీ పిలికామా నా నరవానరం అంత వేగంగా నన్ను నిరించి రాగలవా?” అన్నాడు .

“దొరా, నాకు రెక్కలొకదే తక్కువ, అయినా నేలపై ద ఆకాశంలోని పి అంత వేగంగా నూ పరిగెత్తగలను,” అన్నాడు బల రాక్షసుడు.

“అహ, మెచ్చదగిన మాటరా, సేవకా!” అంటూ సీద్ధసాధకుడు , బలరాస్సి డిబ్బ జంట తట్టి, నరవానరాన్ని అదిలించబోయేంతలో అక్కడికి, పుర్ర గ్ర జ్ఞానాని కొందరు పోదేళ్ళ వాహినాల పై దలన చరలతో కలిసి వచ్చాడు .

“ఒహో, వీర పుర్ర గ్ర జ్ఞానానా! ఏమిటి వెళింపి?” అని అడిగాడు సీద్ధసాధకుడు ఉత్సాహంగా.

పుర్ర గ్ర జ్ఞానాని, నది ఒడ్డున గాయ్ పిడి గిలగిల్లాడు తున్న బలవ కరాస్సి లను సాధ కుడికి చూపిస్తూ , “దొరా, ఇక్కడ జరిగిన దంతా పై వూ గ్ర ట్టవాట్లు న మాడి చూశాం. ఈ తోడేల్ల తలల పు ను పుల్లి ఏం చేయ

వున్నార ? వీళ్ళు నిలా చికిత్స లేకుండా చావ నివ్వటం ధర్మం కాదు గదా?” అన్నాడు .

“పుంచి వూట పిలికామా ఆ పుర్రాల్ని చికిత్స చేసు పిరలోకానికి సింహికాని జాగ్రత్త, కాస్త ఊపీరీ, శక్తి రాగానే వాళ్ళు పు పుల్లి పిట్టకు తినేట ప్రహరం ఉన్నది,” అన్నాడు సీద్ధసాధకుడు .

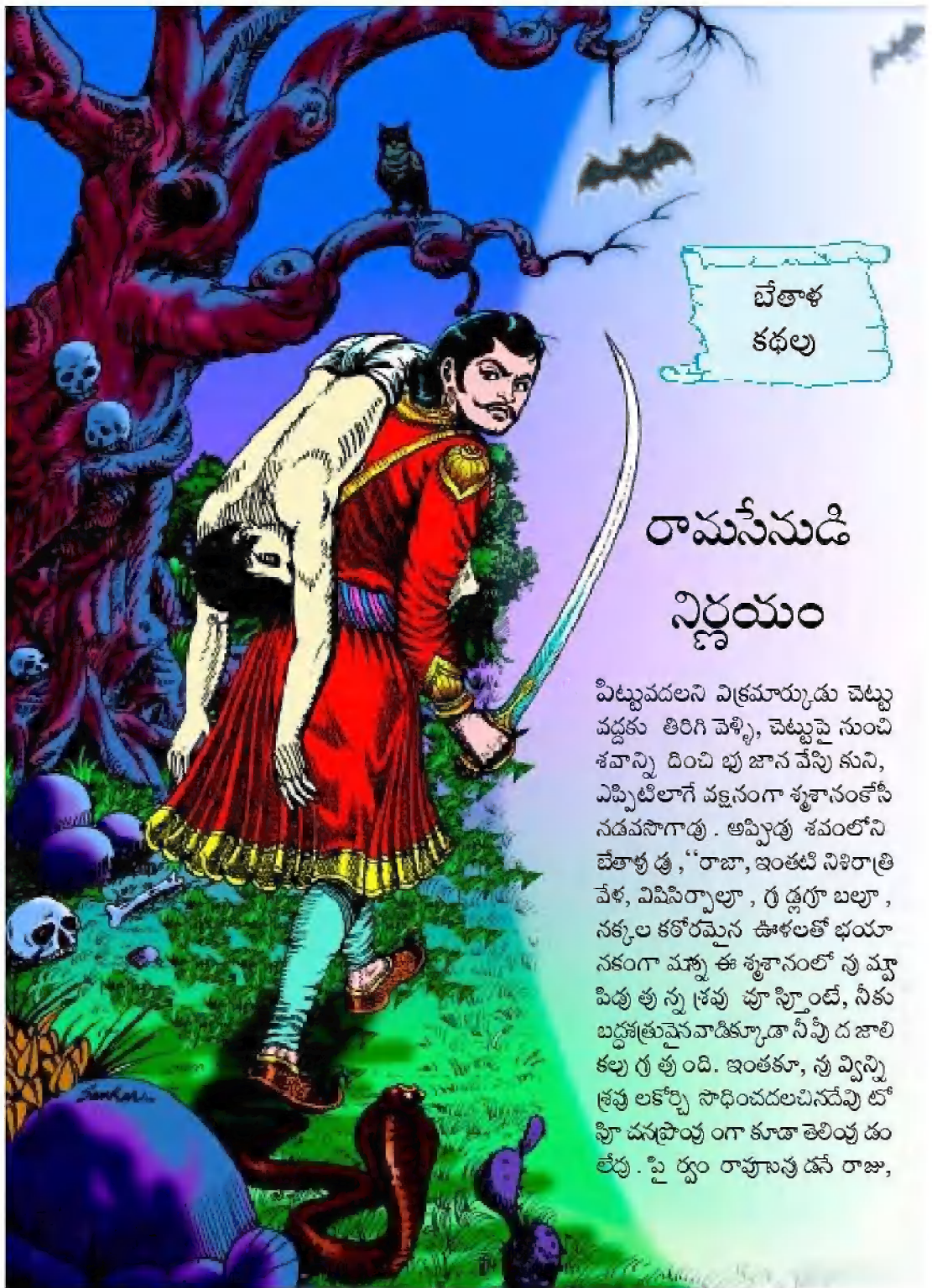
సీద్ధసాధకుడు వూట పు గింపే లోపలే, మరుగుజ్జు సేనాని నదికి అవలివైపునున్న అరణ్యం కేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, “దొరా, అట్లు కేసి చూడండి! ఆకాశాన్నంటు తున్న ఆ తెల్లని పోగ ఏమిటి? పు హారణ్యం నిల్చి మూ కాలిపాత్రు న్నదా?” అన్నాడు .

“అరణ్యం కాలటం కాదు ; ఆ పోగకు కారణం అర్చన పుంటల్లో వూ యా సిరోవరే శ్వరుడనే పుర్రాల్ని శరీరం, సిజీవదహినం అమత్తు న్నది! నరవానరా, ఆ లేస్తున్న పోగకే వాయువేగంతో పరిగెత్తు,” అంటూ సీద్ధసాధ కుడు వానరాన్ని అదిలించాడు .

నరవానరం అరణ్యం ప్రితిధ్వనించేలా ఒక కేకపెట్టి, బయలుదేరింది. దాని వెనకగా బల వ కరాస్సి డూ , ఏనుగు బలగ్రహం పై ద పు కరకేతూ కదిలారు . - (ఇంకా మూడి)

బేతాళ
కథలు

రామసేనుడి నిర్ణయం

పిట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు పద్మకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసు కుని, ఎప్పటిలాగే వక్షసంగా శ్మశానంకోసీ నడవసాగాడు . అప్పిడు శవంలోని బేతాళుడు , “రాజా, ఇంతటి నిశితాత్రి వేళ, వివసిర్పాలా , గ్ర డ్లగ్రా బల్లా , నక్కల కఠోరమైన ఊళలతో భయానకంగా మన్ను ఈ శ్మశానంలో ను మ్నా పిడు తు న్న శ్రవు ఛూ స్పిందే, నీకు బద్ధశత్రువైనవాడిక్కూడా నీవు ద జాలి కలు గ్ర తుంది. ఇంతకూ, ను వ్విన్ని శ్రవు లకోర్చి సాధించదలచినదేవు డో న్నూ డనప్రాయంగా కూడా తెలియ డు లేదు . పై ర్వుం రావులనడన రాజు,

రాజ్యంలోని రెండు ముఖ్య నగరాలకు, తన నియమించిన అధికారుల పాలనపై లాభపడే ప్రత్యేకంగా తెలుసుకునేందుకు, మూడు మేషింలో వెళ్ళి, నానా ఇక్కట్లకూ గురించిన అంచనా వాళ్ళ శక్తిసామర్థ్యాలు గురించిన అంచనా విషయంలో ఏమాత్రం సందర్భపుద్ధిలేని నిర్ణయాలు తీసుకున్నాడు. నేనా రాజు కథ చెబుతాను, శ్రవు తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పిపోగాడు :

ఒకానొకప్పుడు ప్రమోదదేశాన్ని రామ-సుందర రాజు పాలించేవాడు. ఆయన నిరంతరం మూడు ప్రజల కష్టాన్ని ఖాళీ గురించే ఆలోచిస్తూ, వారికి వేలు కలిగించే పుంపిని లెన్తో చేశాడు. అంతటితో తీరేదెందుక, తాను సేవు కూర్చిన సింహ పాయలు సింహపుంగా చేరవలసిన ప్రజలకు చేరుతున్నవేలేదా అని తెలుసుకునేందుకు చార్లలను

నియమించేవాడు. ఒకసారి తన మూడు మేషింలో వెళ్ళి ఆరా తీసేవాడు.

అలా ఒకసారి రామసుందర మూడు మేషింలో భాగ్యపురానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ ఏ నోట ఎన్నా భాగ్యమీతం అధికారి దివ్యదత్తుడి గురించిన పోగడ్డలే ఎన్నెన్నో, ప్రజలు తనవలె ను కూడా పురచి, దివ్యదత్తుణ్ణి పోగడ్డ త్రాండే, రామసుందర పునపు కు కష్టంగా తోచింది. ఆయన రాజధానికి తిరిగి వెళ్ళాక కొందరు చార్లలను పిలిచి, “భాగ్యమీతం అధికారి దివ్యదత్తుడికి పోగడ్డలందే చాలా ఇష్టంలా మూడి. ప్రజలు తనకు పోగడ్డలకు అతడు రాజధానిని దుర్వినియోగం చేస్తున్నాడని, నాకు అనుమతం కలుగుతున్నది. పుర వెళ్ళి అతడి తప్పిలు తెలుసుకురుడి,” అనిపించాడు.

చారులు వెళ్ళి వారు రోజుల్లో తిరిగివచ్చి, “ప్రిభూ! దివ్యదత్తుడు ప్రభు భక్తి పిరియం లుడు. ఏవినిచేసినా తనకు రుబురు పురగానే చేస్తాడు. అతడు కలిగించే నోకరాలు గొప్పగా మన్నాకారణంగా, ప్రజలు కతజ్ఞతతో దివ్యదత్తుణ్ణి పోగడ్డలు తనా తప్పి, రాజధానిని దుర్వినియోగం చెయ్యడం కారణం కాదు,” అని చెప్పారు.

రామసుందర డికింకా నవ్వుకం కలగలేదు. దివ్యదత్తుడు చార్లలకూడా లంచపుచ్చి మూడవచ్చన్న అనుమతం కలిగింది. తన దివ్యదత్తుణ్ణి స్వయంగా పిరించాలనుకున్నాడు. అందుకని ఆయన పిరదేశలా మారువేషం వేసుకుని భాగ్యపురం వెళ్ళాడు.

అక్కడ ఒక సిత్రంలో బనిచేసే ఆ సాయం త్రంసిత్రం అధికారితో, “అయ్యా, నా వడ్డ విడివేల వరహాలు న్నవి. రాత్రి సేపుయంలో

నగరసింహారు చేస్తూ, నగరం ఎంత అందంగా
మాటలుంటే పూటానవుంది. నా వరహాల
పూటానవు మీ వద్ద వుంచి వెళ్ళేదా?” అని
అడిగాడు.

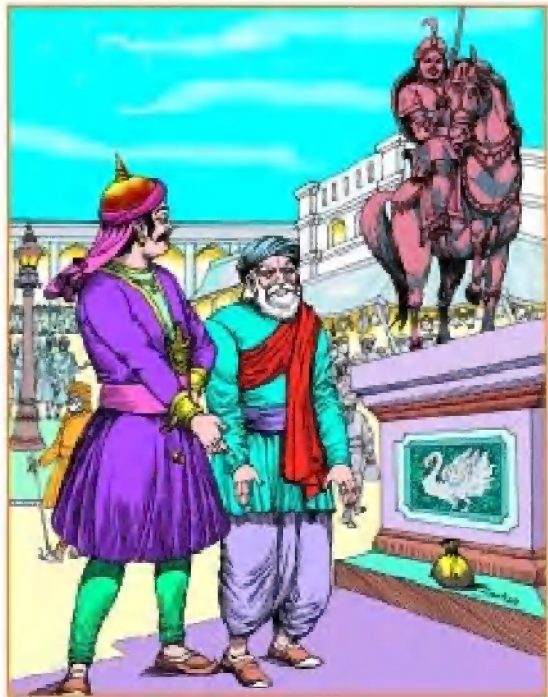
“ఇది దివ్యదత్తుడి అధికారంలో మళ్ళీ
నగరం. ఇక్కడ దొంగల భయం వుండదు.
నీమఠాన్ని సీత్రంలోని నీ గదిలో వదిలి
వెళ్ళవచ్చును. నా వద్ద దావవచ్చును. మీ
వెంట వుంపు కోవచ్చును,” అన్నాడు సీత్రం
అధికారి.

రావులను తన వరహాల పూటానవు తీసి
కునే నగర విహారానికి బయల్ పడ్డాడు. నగర
వీధులన్నీ దీపాలతో దేదీప్యమానంగా వెలిగి
పోతూ, అది రాత్రికాదు పట్టపగలా అని భ్రమ
కొల్పేలా వున్నాయి. కొన్ని వైద్యశాలలు,
రకభట గహలు తెరిచి మూడడం గవు
నించిన రావులను తన దివ్యదత్తుణ్ణి వున్న
లోనే అభినందించు కోకుండా మూడలేక
పోయాడు. అయినా, ఆయన పిరీ ఇంకా
వుంది లేదు.

రావులను తన వద్ద మళ్ళీ వరహాల
పూటానవు నగర వీధుల్లో ఒకచోట మాచి,
అక్కడినుంచి వెళ్ళబోతూండగా, ఎక్కణ్ణిచో,
“ఏయ్, ఆగ్రి!” అన్న కేక వినిబడింది.

అశ్చర్యంతో అగిపార్చిన రావులను తన
వుండు కు ఒకరకభటుడు వచ్చి, “నువ్వీ
పూటానవు ఇక్కడ ఎందుకు వదిలావో
ఇందులో విషివిదార్థాల్లాంటివి ఏవీ లేమా
కదా?” అని అడిగాడు.

“అది నా ఇష్టం, అయినా నన్నీ ప్రిశ్న
అడగడానికి నువ్వెవరు?” అన్నాడు, రామ
లను తన కోపాన్ని నటిస్తూ.

“నేను రకభటుణ్ణి. నగర వీధుల్లో ఏ
అల్లర్లు జరక్కుండా యోస్యంగా మూడిగవు
నిస్తాంటాను! అది నా బాధ్యత,” అన్నాడు
రకభటుడు.

భటుడికి దొరక్కాడదని పిల్ల గు మిశ్చు
కున్నాడు, రావులను తన. భటుడాయనను
తరుముతూ వెళ్ళాడు. ఒకచోట రాజుకు
కాలుజారి, కింద పడడంతో తలకు దెబ్బ
తగిలి వెంటనే స్పృహ తప్పింది.

రకభటుడు గట్టిగా ఈలవేశాడు.
అప్పిడు నాలుగు పూలలనుంచి వురికొం
దరు భటులు వచ్చారు. రావులనుణ్ణి వైద్య
శాలకు చేర్చారు.

వైద్యుడు, రాజు పరిస్థితి చూసి, “దెబ్బ
గట్టిగా తగిలింది!” అంటూ తగిన చికిత్స చేసి,
తగిలిన దెబ్బకు కట్టు కట్టాడు.

రావులును డు స్పి హివచ్చాక, “ప్రితి సామ్రాజ్యంలో దీకి ఈ నగరంలో ప్రాణరక్షణ మూడుం చాలా గొప్పి మోషిం. ఈ ఏర్పాట్లన్నీ చేసిన దివ్యదత్తుడి దర్శనపు య్యేవరకూ, నాకు పు నశ్శాంతి మూడవు,” అన్నాడు .

భట్టలద్వారా జరిగినది విన్న దివ్య దత్తుడు , కొద్దిసేపటికి వచ్చి రావులును క్షణి పిలకరించి, దబ్బు పూటను వీధిలో వదిలి పోవడాన్ని గురించి ప్రశ్నించాడు . అప్పిడు రాజు, “నేనీనగరంలో నీ పొలన ఎలా మూడో పిరించాలని పూర్తి వేషంలో వచ్చిన పుహా రాజు రావులును క్షణి. ప్రిజలకు అన్నివిధాలా భద్రత కల్పించడంలో ను మ్హాచేస్తున్న క పీని అభినందిస్తున్నాను,” అన్నాడు .

దివ్యదత్తుడు వెంటనే ఆయన ముందు మోకరిల్లి, “ప్రభూ! నన్ను పరీక్షించాలన్న ప్రయత్నంలో, తవు ప్రాణాలకు ప్రమాదం

తెచ్చే పిరిలు పూత్రం చేవు కుడి,” అన్నాడు వినయంగా.

రావులును డు , దివ్యదత్తుణ్ణి పు రొకసారి అభినందించి, రాజధానికి తిరిగి వెళ్ళాక, అతణ్ణి పీలిపించి ఘనంగా సిన్మానించాడు . అది పూసీ ఇతర నగరాల అధికార లందరూ , దివ్యదత్తుడిలాగే తవు నగరాలను తీర్చిదిద్ది సిన్మానం పొందాలను కున్నార . అయితే , నోభాగ్యపితరు అధికారి భవ్యవర్మకు పూత్రం సన్మానం వెంటనే పొందాలన్న కోరిక పిశ్చంది.

ఈ భవ్యవర్మ విలాసిమిత్రు ప్రిడు . ప్రిజల యోగక్షేమాలతడికి అంతగా పట్టవు. మహా రాణికి దగ్గరబంధు వన్న కారణంగా, రావు లును దతడికి పిదవినివ్వక తప్పలేదు .

భవ్యవర్మ, పుహారాణిని కలుపు కుని, “నా నగరంలోనూ ప్రిజలకు సకల నోకర్యా లు న్నాయి . దివ్యదత్తుడికి లభించిన గౌరవం,

నాకు లభించకపోవడం చిన్నతనంగా మూడి. పురుష, పురుషరాజుకు ఒకసారి నగర సిందర్శనం చేయి వలసిందిగా చెప్పండి. నేనంత సిద్ధుడైనా ఆయన స్వయంగా చూస్తాను,” అన్నాడు.

రాణి ఈ విషయం రాజుకు చెప్పింది. ఆయన రాణితో, “అలాగే నేనొకవారం రోజుల్లో వెళతాను. ముందుగా చెప్పివెళితే భవ్యవర్మ తగిన జాగ్రత్త తీసి కుంటాడు. ఈ విషయం ను మూర్ఖునిగా మూపు,” అన్నాడు.

వారు రోజుల తర్వాత రాజు తన భటు డొకడికి పిరదేశిమీం మే నభాగ్యమితం పంపాడు. తన నాగరికుడి వేషంలో పిరదేశిమీధారిని అనుసరించాడు. ఆ పిరదేశిమే పురుషరాజుని భ్రష్ట పడిన భవ్యవర్మ, అతడికి నగరులో ఎనలేని పుర్యాదలు జరిగే ఏర్పాట్లు చేశాడు.

పిరదేశిమీగాడు రాత్రిపిట సుగమించారు చేస్తూ డబ్బు విడిచిపెడితే రోకభటు డతణ్ణి పట్టుకుని స్పృహ తప్పింది వెంటనే వైద్యశాలకు చేర్చాడు.

ఈ లోగా నాగరికుడి వేషంలో మూర్ఖ రావులును తనకు విషిజ్వరం సాకిందని వైద్యశాలకు వెళితే, అక్కడ అందరూ పిరదేశిమే పుర్యాదలు చేసే ఏర్పాట్లలో మూర్ఖులు. ఒక భటుడు, రామసేనుడితో సమ్మదిగా, “నగరులోని వైద్యశాలలో సమర్థులైన వైద్యులు లేరు. నెల జీతాలిక్కడ సిక్కులు అందవని-అంతా భాగ్యపురం వెళ్ళిపోయారు. కొద్దిమంది ప్రజ్ఞావంతు లావలు కేవలం భవ్యవర్మకే అందుతాయి. నీకు ప్రాణాల మీద ఆశ ఉందే, వెంటనే భాగ్యపురం వెళ్ళు!” అని సలహా ఇచ్చాడు.

రామసేనుడు రాజధానికి తిరిగివెళ్ళి, మహారాణికి జరిగినదంతా చెప్పి, “భవ్యవర్మకు నగరపాలనలో ఏమాత్రమూ నిపుణత లేదని, నీక్కూడా తెలుసునని నాకర్థమైంది. బంధు వ్రేతి గదా! అందుకే పూర్వ వేషంలో నా రాక గురించి అతడికి ఎప్పుడూ వార్త అందేలా చేశామా” అన్నాడు నమ్మతూ.

రాణి అశ్చర్యపాలు, “భవ్యవర్మకు ఎప్పుడూ వార్త పంపడంలాటిది నేను చెయ్యలేదు. పురుష, పురుష వేషంలో నభాగ్యమితం వెళ్ళబోతున్న సంగతి నాతో చెప్పతున్నప్పుడు, నా చెలికత్తెల్లో ఎవరో చాటుచాటుగా వుండి వెని, ఈ వార్త భవ్యవర్మకు చేరవేసి మూటాల్. నేను ఈ పని చేసిందెవరో విచారించి, తగు విధంగా శిక్షిస్తాను,” అన్నది.

రావులును ఇందుకు అభ్యంతరం చెబుతూ, “దేవీ! అలా శిక్షించడంలాటి పని

పూత్రం చేయ కు. భవ్యమృ నీబంధు మగనక, అతడికి అంతో ఇంతో మేలుచేసి, నీ మెప్పు పొందాలని ఆపిని చేసే మాటావు ,” అన్నాడు .

ఆ తర్వాత, వారం తిరక్కుండానే రావు అన్న డు , భాగ్యమితం అధికారి దివ్యదత్తుణ్ణి నోభాగ్యమితానికి - నోభాగ్యమితం అధికారి భవ్యవర్మను భాగ్యమితానికి అధికారులు గా నియమించాడు .

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, రామ అన్న డు , భవ్యవర్మ-దివ్యదత్తుల శక్తిసామర్థ్యాలను సిరిగా అంచనా వేయ లేకపోయాడనది, అతడు చేసిన పూర్వ ద్వారా తెలుస్తూనే ఉన్నది కదా? చక్కని పిరిపాలనతో ప్రజాభివృద్ధి నాన్ని పూర్తిగా వ్యవస్థాపించి, నోభాగ్యమితం అధికారిగా నియమించడం, ప్రజల సమస్యలను పట్టించుకోవలసి జీవితం గడిచే భవ్యవర్మను భాగ్యమితం అధికారిగా నియమించడం, ఏపూత్రం సిందర్బు శ్రద్ధలేని, అనాలోచిత నిర్ణయ వైగదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పిగిలిపోతుంది,” అన్నాడు .

దానికి విక్రమాశ్రుధు, “రాజా రావులనుండి నిర్ణయం ముఖ్యంగా భాగ్యమిత, నోభాగ్యమిత

ప్రజలను దక్షిణలో మాపు కుని చేసినది. ఎంతోకాలంగా దివ్యదత్తుడి అధికారంలో సిర్వనోభ్యాపూ అన్న భవిష్యిన్న భాగ్యమిత ప్రజలు, కొత్తగా నియమించబడిన భవ్యవర్మ విలాసిజీవితాన్ని, ప్రజల బాగోగుల గురించి పట్టించుకోకపోవడాన్ని ఎంతోకాలం సిహించారు . వాళ్ళ తమ దుస్థితి గురించి తప్పిక రాజు దగ్గర మొరబెట్టుకుంటారు. అప్పుడు భవ్యవర్మను పిడివి నుంచి తొలగించవచ్చు. ఆస్థితిలో రాణి కూడా అందుకు జుప్పిక అంగీకరిస్తుంది. ఇక నోభాగ్యమితానికి కొత్త అధికారిగా నియమించబడిన దివ్యదత్తుడు ప్రజల యోగక్షేమాల విషయంలో తగు శ్రద్ధ తీసుకుని, త్వరలోనే నోభాగ్యమితాన్ని భాగ్యమిత స్థాయికి కూడా అభివృద్ధి చేయ గలడు . ఇలా ఆలోచించే రావులను డు , ఈ నిర్ణయం తీసి కున్నాడు . కనుక, అందులో సిందర్బు శ్రద్ధ లేకపోవడం, అనాలోచితం అంటూ ఏమీ లేదు ,” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతోసహా మాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

-(కల్పితం)

[అధారం: జొన్నలగడ్డ రావు లక్ష్మీ రచన]

తల నీలాల మొక్కుబడి

ఆలయపట్టణమైన తిరుపతి బస్ స్టాండ్, రైల్వే స్టేషన్ ప్రాంతాలలో ఎట్ట చూసినా బోడిగుండ్ల కనిపిస్తాయి. మిథువులు, స్త్రీలు, పిన్నలు, పెద్దలు అందరూ బోడిగుండ్ల తోనే కనిపించడం కొత్తగా వచ్చినవారికి వింతగా అనిపించవచ్చు. అయితే, ఈ బోడితలలవారే ఎవరాలంటే అంధు, తమిళ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన ఏడు కొండలవాడి భక్తులే. ఏళ్ళందరూ తిరువుల వేంకటేశ్వరస్వామికి భక్తితో తలనీలాలు సింపుర్పించినవారే. గుడిలో ముట్టొంటు కల్లు తీసి

పిల్లల చెవులు కుట్టడం ఈనాటికీ తెలుగు, తమిళ ప్రాంతాలలో సింధివాంట్ల గా కొనసాగుతున్నది. కొందరయితే పిల్లలకు ఒక ఏడాది పై రైల్వేలోగా కులదెబ్బానికి ఈ మొక్కుబడిని చెల్లిస్తారు. ఇలా చేస్తూ పిల్లల ఆయన రాజ్యాలకు వుండిన భక్తుల విశ్వాసం. అదినే, దేవత నిజంగానే భక్తుల జుట్టును కొరుతాడా అంటే, మొక్కుబడులు చెల్లిస్తే దేవుడు చల్లగా చూస్తాడని మామూలు భక్తులు విశ్వసిస్తారు. జుట్టులో కాపు; దానిని సింపుర్పించేప్పుడు వునలో కలిగే భక్తి, త్యాగం ప్రధానమని విజ్ఞులు వ్యాఖ్యానిస్తారు. మిథువు లెక్క, స్త్రీలయినా మనిషి అందానికి జుట్టు ప్రధానమైనది. అలాంటి ముఖ్యమైన దానిని దేవునికి సింపుర్పించడం అంటే ఎంతో భక్తిభావం, త్యాగబుద్ధి ప్రదర్శించడమే అమత్యుంది కదా!

మిరియాల సమర్పణ!

దేవతలను పూజించడానికి మల్లెలు, మొల్లలు, సంపంగలు, గులాబీలు.. మైదలై మిక్చులే కామ్రావు రియోలు కూడా సింపుర్పించవచ్చు! ఉత్తరకేరళ కొత్తంగల్లాల్లో పట్టణంలో వెలసిన భద్రకాళి ఆలయంలో, దేవతకు ఇతర పై జాడవ్యాలతో పొట్ట పురియోలు కూడా సింపుర్పిస్తారు. కాళి అంటే నల్లమీసల ఒక అర్థం మూడి. పురియోల రంగు కూడా నల్లగా గనక అది కాళికి ప్రీతిపాత్రమని చెబుతారు. మిరియాలు భక్తితో సమర్పిస్తే భద్రకాళి అమ్మవారు, వుశ్రాది, పొంగులాంటి అంటు వ్యాధులు రాకుండా కాపాడుతుందని భక్తుల విశ్వాసం!

మేక నవ్వు - ఏడుపు!

పిల్లల వార విరాళం ఇచ్చా, విరళ భక్తుల అర్పణ ఒక గొప్ప యజ్ఞం చేయ తలపెట్టాడు. యజ్ఞం చేస్తున్నప్పుడు ప్రాప్తినిందనీ, పునాపాదాలూ సీద్ధిస్తాయనీ ఆ కాలంలో విశ్వసించేవారు. ఆ గొప్ప యజ్ఞం చేయ దలచిన యజ్ఞానికి బలివ్వడానికి ఒక పుక కావలసి వచ్చింది.

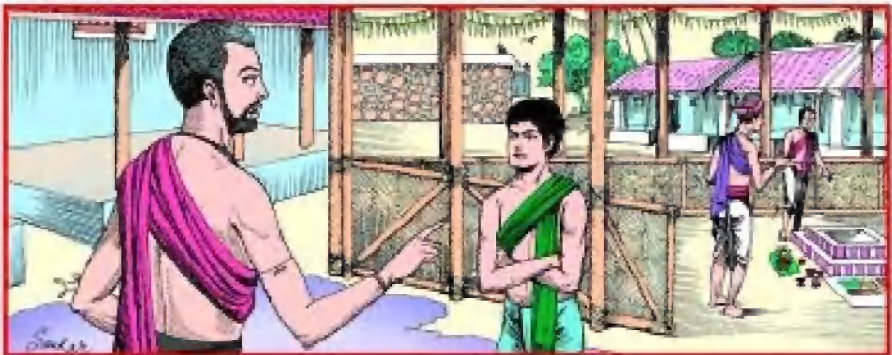
ఆ గొప్ప ఒక గుర్ర మాతన పిల్లల శిష్యుడైన ఒక సంపన్నుడి దగ్గరికి వెళ్ళి ఒక పుకను అడిగి తీసుకు రమ్మని ఇద్దరు శిష్యులను పంపాడు. ఇద్దరు శిష్యులూ అలాగే వెళ్ళి, సాయంకాలానికి ఒక బలిసేన పుకను వెంట దెట్టుకుని వచ్చారు.

పుర నాటి ప్రాతఃకాలంలోనే యజ్ఞానికి సిన్నాహాలు ఆరంభమయ్యాయి. యజ్ఞానికి సింబంధించిన ఇతర ఏర్పాట్లను చూస్తున్న

గుర్ర మాశిష్యులను పిలిచి, 'పుకను తీసుకు వెళ్ళి, కొండ పాదతలంలో ఉన్న కొలనులో శుభ్రంగా స్నానం చేయించి, మెదకు పిల్లల దండన అలంకరించి, తలకు పిసి మిశ్రమకు పుల్ల రాసి పట్టుకురండి,' అని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఇద్దరు శిష్యులు పుకను పట్టుకుని నడిచారు. పురద్దరు వారితో కలిసి పుకను కొలను వద్దకు తీసుకు వెళ్ళారు. ఇద్దరు పుకను స్నానం చేయించారు. ఇద్దరు కొలను గట్టున ఉన్న చెట్ల నుంచి పూలు కొని మాల కట్టారు. స్నానం చేయించాక పుకను గట్టుకు లాక్కు వచ్చి పూల వేన్లు నుప్పిస్తూ ఒక వింత జరిగింది. పుకను నీల నవ్వింది!

పుకను నవ్వావని శిష్యులు పొడలిపారారు. మేక రెప్పలల్లారుస్తూ వాళ్ళకేసి చూసింది.

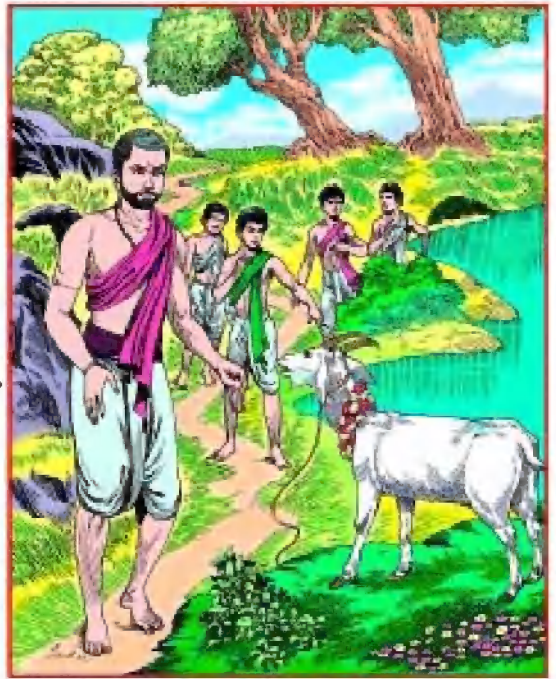
వాళ్ళ తన నమ్మపు విని బెదిరిమాస్తారని గ్రహించింది.

శిష్యులు ఏం చేయ దానికి తోచక ఒకరి పుఖాలోకర చూసి కుంటూ ఊడగా వుళ్ళి ఒక విచిత్రం జరిగింది. ఇప్పుడు వైక పు ని పీలా ఏడ్చింది!

ఒక శిష్యుడు పిరుగు పిరుగు నగురు మా దగ్గరికి పొయి, వైక నవ్వన సింగతి భయం భయంగా వివరించాడు.

అంతా వెన్నుగురు మా “అ జివెనో ఆవ హించినట్లున్నది,” అన్నాడు తల పింకిస్తూ. యజ్ఞానికి బలి ఇవ్వడానికి ఆ వైక పినికి వస్తోందా, రాదా అన్న అనుభూతు గురువు మౌన కలిగింది. శిష్యుడు దారితీయ గా కొలను కేసి నడిచాడు.

గురువు మాతాగానే వైక ఆయి న్న తదకంగా చూడరాగింది. దాని కళ్ళు వింతగా మెరుస్తున్నాయి. పురుషుల ఎవరూ ఎరువు చూడని పురుషుల పేదల విచిత్రం జరిగింది. వైక వింతైన పూనక స్వీకరణతో, “అమృత. నవ్వు ఊహించి నది నిజమే. నీ వంటి గుహిల్లు ఆత్మనే నేను. ఈ వైకను ఆశ్రయించి ఉన్నాను. అయితే, ఇది నాకు మొదటి అనుభవం కాదు. ఇంతకు పైర్వం నాలుగు వందల తొంభైతొమ్మిదిసార్లు నాకు ఇలాంటి అనుభవమే ఎరువు వుంది. నీలాంటి పిరపు భక్తులు యజ్ఞం చేసి బలి ఇచ్చిన నాలుగు వందల తొంభైతొమ్మిదివైకలను ఆహారంగా. అలా ఆహారంగా దాదాపు వైకల బతుకే బతికాను. బలి అయ్యే బాధను అనుభవించాను. ఎందుకో తెలుసా?” అని గురువు అడిగింది. “తెలియదు,” అన్నాడు గురువు మాభయంతో వణుకుతూ.

“ఒకానొకప్పుడు సింపిన్న గుహిల్లుగా మన్నన, ఇప్పుడు నవ్వుచేస్తున్నట్లు యజ్ఞం చేయ తలపెట్టి ఒక వైక కు బలి ఇచ్చాను. ఆ కారణంగా యజ్ఞానికి బలి అయ్యే వైక బాధను ఐదు వందలసార్లు స్వీకరణంగా అనుభవించ వలసి వచ్చింది. ఇదే నా ఆఖరి మంత్ర. దానిని తలుపు కునే విప్పు క్రిక్కు గదోతున్నందుకు ఆనందంతో నవ్వాను,” అని వివరించింది వైక ఉత్సాహంతో తల అడిగింది.

“ఈ వైక జన్మించి విప్పు క్రిక్కులు గుత్తున్నందుకు నవ్వుచూచామని. పురిమందుకు ఏడ్చామా” అని అడిగాడు గురువు మాకాస్తి స్థితి తపిడి.

“అందుకు కారణం తెలుసు కోవాలని వుందా. చెబుతాను, విను. నీ విధిని తలుచుకునే ఏడ్చాను. పురణించాక నవ్వుకూడా నాలాగే ఈ శివుడు ఐదు వందలసార్లు అనుభవించాలి కదా? దానిని తలుపు కునే ఏడ్చాను.

సిరే, అది నీఖర్మ. ఇంకా కాలయాపి నదేనికి? పిద, య జ్ఞవాటికకు వెళదాం. వీలెంత శీఘ్రంగా, నా తలన నరికి నాకు పిపివిప్పు క్తి కలిగించు ,” అని వేధ కున్నది వే క.

అల్లు తే గ్ర గ్ర మరపు బ్జాన్ని బరపాలనే సింకల్పాన్నే వపు లు కున్నాడ . “నృ మ్హా ఇక్కడ య ధేవుగా తిరగవచ్చు. నీప్రాణాల తీయ డు నాకు ఇష్టం లేదు ,” అన్నాడు వే కతో.

“అయ్యయ్యో.. వద్దు వద్దు.. నన్ను వెంటనే చంపెయ్. మేక చావుతో నాకు విముక్తి కలు గ్ర తుంది. బహి శా నేన ను ల్పి ను నీమీ జనమైతి నట్లయితే మేకలను బలి ఇవ్వడం కన్న ఉత్తమమైన పనులు చేయగలను. కాబట్టి కాలయాపి న చేయ కుండా నన్ను వెంటనే బలి ఇవ్వు,” అని వే క ప్రార్థించింది.

“వీలు కాదు. నేనాపిని చేయ లేను ,” అన్నాడు గ్ర గ్ర మనసిష్టంగా.

“అల్లు నా ఈ రోజే నాకు విప్పు క్తి కలగడం వుండే నిర్ణయం చబడింది. కనక, నృ మ్హబలి ఇవ్వకపోతే ఏ మితో నన్ను చంపి తీరవు ,” అన్నది వే క.

గ్ర గ్ర మనలాంటి సిపూ ధానమూ ఇవ్వ లేదు . ఆ సిపూ యం లో హిరాత్మగా ఆకాశం మేఘావృతమైంది. కొలను చుట్టూ ఉన్న చెట్లను పెకలించే విధంగా తుఫానులా పెను గాలు లు వీచసాగాల్సి . చూ స్పొండగానే గాలికి చెట్ల కొవ్వలు విరిగిపడిసాగాల్సి . కొన్ని చెట్లు ఫెళఫెళారావాలతో అలాగే నేలకు ఒరగసాగాల్సి . వర్షం కూడా ఆరంభమైంది. గ్ర గ్ర వ , అయ న శిష్యులూ ర ాణకొసిం దామిలన న్న ఒక గ్రహిలోకి వెళ్ళారు. వాళ్ళు మేక ఏమయిందా అని ఆత్మతగా వెలుపలికి చూశారు. వాళ్ళ కళ్ళిందే భయంకరమైన పిడుగుపాటుకు గురై మేక మరణించింది!

వాన వెలిశాక గ్ర గ్ర శిష్యులు గ్రామం కేసీ బయలు దేరాల్సి . అప్పడు ఒక శిష్యుడు , “మమ్మల్ని వెళ్ళి వేరొక మేకను తీసుకు రమ్మ న్నారా?” అని గ్ర గ్ర మతో అడిగాడు .

“వద్దు, నాయ నా. నేను య జ్ఞానికి వే కను బలి ఇవ్వబోవడం లేదు . అది లేకుండానే య జ్ఞం చేయ వచ్చు ,” అన్నాడు గ్ర గ్ర మరు ధ నిర్ణయంతో.

-బిందుసార్

చందమామ కబుర్లు

మళ్ళీ చ్యుయింగ్ గమ్

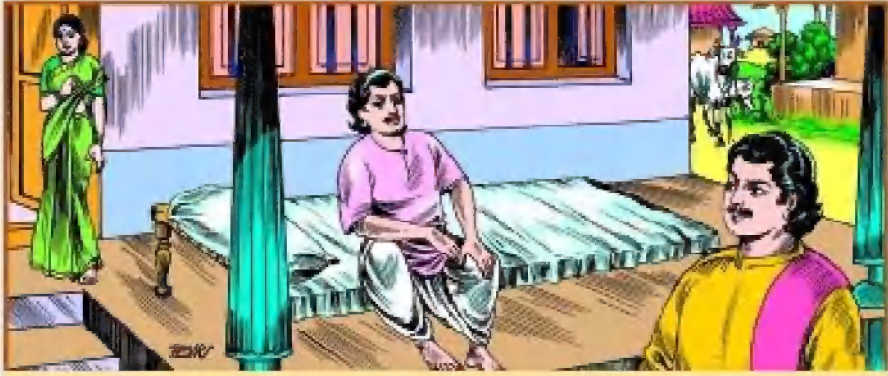
సీంగిల్ 5 ప్రిభు త్వంరెండేళ్ళ క్రితం తీసి కు వచ్చిన ఒక చట్టంద్వారా ఆ ద్వీపదేశంలో ఫ్యుల్లుంగ్ గమ్ అవ్యూకాన్ని సొబధించింది. ఇప్పిథు ఆ సొబధం పోకంగా తొలగించ బడింది.

ఇక మీదట ఔషధ ప్రయోజనాల కోసం డాక్టర్లు, దంత వైద్యులు రాసి ఇచ్చే, వుంధుల పాపిలలో అవ్యూబడే చక్కెరలేని చ్యుయింగ్ గమ్లను ఉపయోగించవచ్చు. అయినా, ఇలాంటి ఫ్యుల్లుంగ్ గమ్ కూడా నోట్లో అర్థ చిని కలిగిస్తుందని కొందరు అభిప్రాయ పితు త్త న్నారు .

ఉత్తరాల రికార్డు!

అన్నిచోట్లా వార్తాపత్రికలన్నీ 'సింపాదకు డికిఉత్తరాలు' ప్రిచు రించడం అందరికీ తెలిసినదే. వివిధ విషయాల గురించి పత్రికలకు పాఠకులు ఉత్తరాలు రాస్తూ ఉంటారు. ఆ ఉత్తరాలు పత్రికలో వెలువడిన వార్త గురించి, వ్యాసించి గురించి అభిప్రాయాలు కావచ్చు. మంచి చెడూ వ్యక్తిగత అనుభవాలు కావచ్చు. సామాజిక, రాజకీయ సేవ స్యల గురించి కావచ్చు. కొందరు వ్యక్తులు, సంస్థలు చేసే పాపరబాట్లను, తప్పులను గురించి హేచ్చరికలు, విజ్ఞప్తిలు, ఫీర్వాధులు కావచ్చు. వాటిద్వారా ఆయా సేవ స్యలకు పరిష్కారాలు కూడా లభిస్తాయి. ఈ విధంగా పిదిపుందితో పింపు కోవలన్న ఆసిక్తితో ఏ విషయం గురించునా ఉత్తరాలు రాయవచ్చు. ఉత్తరాలు రాయడంలో ఢిల్లీకి చెందిన సుభాష అగర్వాల్ అనే ఒక మోల్ సులబట్టల వ్యాపారి సిరికోత్తర రికార్డును సేష్టించి, గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో స్థానం సంపాదించాడు. వివిధ పత్రికలలో ఆయన రాసినవి 1,200 ఉత్తరాలకు పేర్గా ప్రిచు రించబడ్డాయి!

బంగారు గుడ్డు

పిండరీపితం అనే ఊరిలో సావు న్న అనే రైతు మూడేవాడు . అతనికి గోపెయ్య, గోవిందు అనే ఇద్దరు కొడుకులు . ఇద్దరికీ పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు . సావు న్న ఇల్లు పేద్దదే కావడంతో, అంతా కలిసి జీవిస్తున్నారు .

సోమన్నకు నాలుగేకరాల పొలం వుంది. సావు న్న ముసలివాడైపోవడంతో, పొలం పనుల బాధ్యత కొడుకులకే వదిలిపెట్టాడు . గోపెయ్య వేకువజావు నే లేచి పొలానికి వెళ్ళి పొయ్యే వాడు . పొద్దుస్తా సు పొలంలో కట్టిపడేవాడు . కాని గోవిందు మాత్రం కలలు కంటూ బారెడు పొద్దుక్కడా కా నిద్రపోయేవాడు .

గోవిందు భార్య రాధకు, భర్త ప్రివర్తన కోపం తెప్పించేది . “పొద్దుస్తా సు అలా గాలివై డలు కడుతూ కూర్చునేక్నా, పొలానికి వెళ్ళి మీ అన్న గారికి పొలం పనులలో సాయ పడెప్పుగా!” అనేది.

అందుకు గోవిందు తాపెగా, “తండర పడతావెందుకు! ఏదో ఒక రోజు బంగారు

గుడ్డు పేట్టే బాట నాకు దొరక్కపోతుందా. వు నం కట్టిపడకుండానే లాధికారం కాక పోతావా!” అనేవాడు .

గోపెయ్య, అతని భార్య ఉత్తములు కావడంవల్ల, గోవిందు ను చూసే చూడనట్లు వైతం కునేవారు .

ఇలా ఉండగా, ఒక రోజు రాత్రి ఒక అపరిచిత యువకుడు, గోవిందు ఇంటికి వచ్చాడు . వుంచంలో పిదుకున్న గోవిందు అతన్ని చూస్తూనే లేచి కూర్చుని, “ఎవరు కావాలి?” అని అడిగాడు .

“నాబర్ హిరి. వూది ఈ పిక్కను న్న పోర గూరే. చాలా ముఖ్యమైన పనిమీద వేరే ఊరుకు ఫ్రియా టవు య్యోస్త . చీకుపిడింది; దయ చేసి ఈ ఒక్కరాత్రి ఆశ్రయం ఇవ్వగలిగితే, పొద్దున్నే నా దారి నేను వెళతాను,” అన్నాడు ప్రాథేయ స్థిర్యంగా.

“అలాగా! ఈ మసారాలోనే వుంచు వేస్తాను. భోజనం చేసి విశ్రమించు,” అన్నాడు గోవిందు .

కోలపిల్లి ఈశ్వర

అరగంట తర్వాత గోవిందు , హరి భోజనాలు వు గించారు . వసారాలో వుంచంవేద్దావు నివచ్చినగోవిందు , అతని చేతిలో బంగారరంగులో తళతళ మెరిసిపోతున్న ఒకకోడిపేట్టను చూసి, ఆశ్చర్యపాత్ర , “ఎప్పుటి కోడి బంగారంలా మెరుస్తున్నదే!” అన్నాడు .

హరి నవ్వి, “మెరవడం కాదు. నిజంగానే ఇది బంగార కోడి. బంగారు గుడ్డు పేత తుంది!” అన్నాడు .

“కోడి బంగారు గుడ్డు పేట్టడమే ఎటువైపు ఏదో తప్పు పొకంటున్నామానీ,” అన్నాడు గోవిందు .

మెంటనేహరి తనపిక్కనమన్నునించీలోంచి, తళతళ మెరుస్తున్న ఒక గుడ్డును తీసి, “ఇదిగో, ఇది ఈ కోడిపేట్టని బంగారు గుడ్డు. నెలకొకసారి ఇలా బంగారు గుడ్డు పేత తుంది,” అన్నాడు .

“నిజమా ? ఈ కోడి ఏదేనా? దీన్ని తీర్చి కుని ఎక్కడికెవెళుతున్నావు?” అని అడిగాడు గోవిందు కళ్ళింతచేసి.

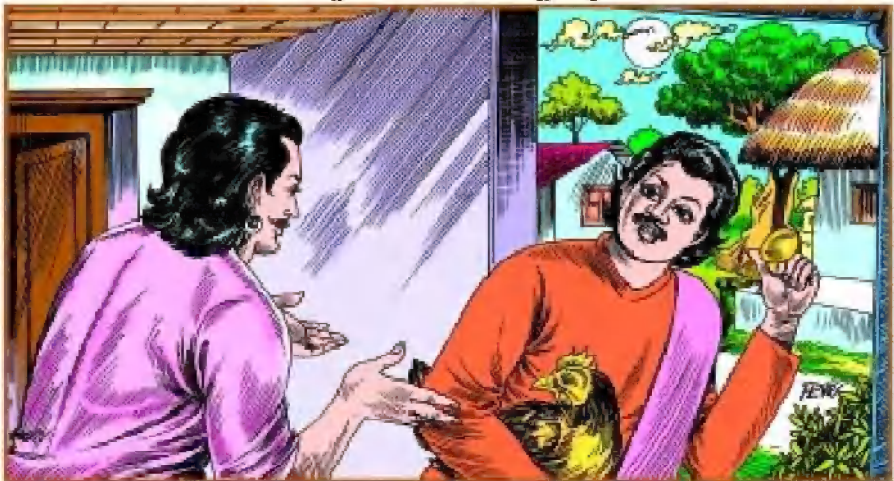
“దీనిని నాకొక వూరికి తీసుకుపోతాను . కానీ

దీన్ని పూజ క్షేత్రానికి నాకు లేకపోవడంవల్ల, పోరగూరు లో మళ్ళీ వూరి బంధ ముకు అవ్వడానికి తీసుకెళుతున్నాను,” అన్నాడు హరి దిగ్భ్రాతా వు ఖం పేట్టి.

గోవిందు అయోవుయంగా చూస్తూ, “ఈ కోడిని నువ్వు పేలేకపోతున్నావా? ఇదేమిన్నా వజ్రవైడూర్యాలను తింటుందా?” అన్నాడు.

హరి ఒక టం అగి, “అదేం కాదు . ఈ కోడి కొక విచిత్ర లక్షణం మూడి. ఇది వూరి పూర్తి గుడ్డు పేత తూ తన యజమాని పిండించిన పొలంలోని ధాన్యపంటలను తింటేనే, నెలకొకసారి బంగారు గుడ్డు పేత తుంది. ఆ ధాన్యపంటలను తింటూ నువ్వొద్దీ గుడ్డు రుగ్మ బంగారుగా మారు తుంది. నాకు వూరి ఊళ్ళో కుంటపొలం కూడా లేదు , దీన్నెలా పోషించగలను ?” అన్నాడు .

గోవిందు కు, ఆ కోడిని సొంతం చేసి కొవలన్న ఆశ మిట్టేంది. అతడు , హరి రెండు చేతుల్నా పట్టుకుని, “చూడు , బాబూ ! నాకూ, మా అన్నయ్యకూ కలిపి నాలుగేకరాల పొలం

వుంది. నారెండెకరాల వాటాలో పంట వేసి, ఆ వచ్చిన గింజలతో, ఈ కోడిని హాలు గా పోషించు కుంటావు. నువ్వీకోడిని నాకే అమ్ము” అన్నాడు.

హిరి కామితలాడిస్తూ వక్షసంగా వైపు కుని, ఆ తరువాత, “ఈ కోడికి ప్రీస్తితం నువ్వు ఇచ్చినా డబ్బేమీ తీసి కోను. నువ్వు ఈ కోడి కోసం నీ స్వీవాస్తాలతో కష్టపడి పిండించిన ధాన్యం, ఒక బస్తా నా కోసం అట్టపెట్టు. ఒక ఆర్మైలత్వాతనే నువ్వీ ఈ డబ్బుచెప్పుతున్నావు, ఆ బస్తా ధాన్యం నాకు వాలు!” అన్నాడు.

గోవిందు ఈ వూటలకు ఎంతో సంతోషించి, “నేను ఆ దేవత సోగా వూట నిలబెట్టుకుంటాను,” అని కోడిని తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

పుర్నాడు సూర్యోదయంతోనే హిరి తన దారిన తాను వెళ్ళిపోయాడు. గోవిందు తన

అన్న గోపయ్య దగ్గరకు వెళ్ళి, తన వాటా రెండెకరాలూ తనకచ్చేయమని, దాన్ని తనే స్వయంగా సాగు చేసి కుంటాను అడిగాడు. గోపయ్య మొదట ఆశ్చర్యపోయి, వెంటనే సరేనన్నాడు.

గోవిందు ఆ రోజు నుంచి చీకటితోనే పొలానికి వెళ్ళి పనులు చేసుకొనారంభించాడు. దినపుంతా పొలంలోనే గడుపుతూ, పంట చేతికి రాబోయే దినం కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

నెలలు గడిచాయి, మరి మైక్కులు ఏమీగా పేరిగి పంట కాపిచ్చింది. గోవిందు పిగలూ రాత్రీ పొలంలోనే గడిపి, పంట కోసే గింజల్ని దులిపి బస్తాల్లో నింపే వున్నప్పుడంతే ఇంటికే తెచ్చుకున్నాడు.

ఈ విధంగా, గోవిందు ఇల్లంతా ధాన్యమే బస్తాలతో నిండిపోయింది. భార్య రాధ అనుదానికి అవధు లేమాగోవిందు ఎవరి సాయం లేకుండా ఒంటరిగా సాధించిన ఈ ఘన కార్యాన్ని చూసి మెచ్చుకోసేవారు ఆ ఊళ్ళోనేలేరు.

గోవిందు తన కోడిపెట్టను గుమ్మగా నిపురి, తన పిండించిన ధాన్యమింజల్ని దానికి పేట్టాడు. అది ఆ గింజల్ని ఎంతో ఆబగా తినసాగింది.

అలా ఒక నెల రోజులు గడిచాయి. గోవిందు తన కోడి ఎప్పుడు బంగారు గుడ్డు పేడుతుందా అని ఎదురు చూడసాగాడు. అది రోజూ వూవూలు గుడ్డు పేడుతున్నదేగాని, ఎంత పేసినా బంగారు గుడ్డు పేట్టడం లేదు. హిరి చెప్పినట్టు గుడ్లకు క్రమమ్రంగా బంగారు రుగ్మ మ్మన్నదా అందే అదీ లేదు. గోవిందు కోడి పేట్టిన గుడ్డల పిగులగొట్టి

చూశాడు. బంగారం ఏమీ కనిపించలేదు. చూచూలు కోడిగుడ్డలాగా అంధు లో తెల్ల, పిచ్చసోనలు న్నాయి ! నిరాశపడిపోయాడు గోవిందు. అతడికి హిప్పిట్టరాని అగ్రహం కలిగింది. తనను మోసగించిన హరికి తగిన బుద్ధి చెప్పాలని నిర్ణయించుకుని, అతడి రాక కోసం ఎదుర్చు చూడసాగాడు.

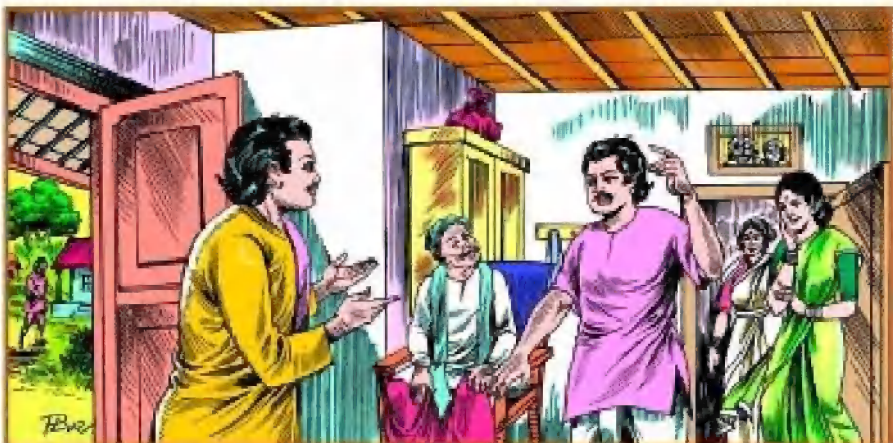
ఒకనాడు హి అన్న రికి వచ్చి, గోవిందు ఇంటికి పోయి నమ్మతూ పిలకరించాడు. కానీ గోవిందు ఆవేశంగా, “నువ్వు నన్ను ఘోరంగా మోసగించావు. నీకోడికి బంగారు గుడ్డు పేట్టడం చేతకాదు!” అన్నాడు.

హి పెద్దగా నవ్వి, గోవిందు భుజం మీద చేయి వేసి, “నేను నిన్నేం మోసం చేయలేదు. అది నా కోడికాదు, నీ కోడి-బంగారు గుడ్డు పేట్టింది! బంగారం దాని గుడ్డులో లేకపోవచ్చు. కానీ నువ్వు బద్ధకం వదిలి, ఒంటరిగా నీ పొలంలో కష్టపడి పండించుకున్న పంటలో మాది. నీ ఇంట్లో వస్తు ధాన్యమిబిస్తావు బంగారంతో సేవూ నం

కావా?” అని కాస్త తీవ్రస్వరంతో పీల్చిందాడు.

ఆ ప్రశ్నకు ఏమని జవాబు చెప్పాలో తెలియక గోవిందు బిక్కుమొహం వేసి, కాబ పిటికి తేర్చుకుని, “అమ్మో, హిరీ, నువ్వున్నది నిజం! ఇప్పుడు నిజంగానే, నా ఇంట బంగారు గుడ్డు పేట్టే కోడి మన్నదన్నంత సంతోషం కలుగుతున్నది. ఐతే, నాకోక సిందేహిం. నన్ను బద్ధకం పిగటికలల పీశాచి నుంచి కాపాడిన నువ్వు, నాకేమైనా దూరపు బంధు మకాదు గదా?” అని అడిగాడు.

“అలాంటదేంలేదు. నేను ఈ పక్క ఊర్ల సంతలూరు వాణ్ణి. పిట్నంలో చదివి, ఈ వుధ్యనే అక్కడి పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడుగా వచ్చాడు. మీ ఊర్ల నుంచి వచ్చేపాటే వాళ్ళ ద్వారా, బంగారు గుడ్డు పేట్టే బాతు కోసం నువ్వు కనేకలల గురించి విన్నాను; విచిత్రం అనిపించింది! బంగారు గుడ్డు పేట్టడానికి బాతల్లు తేనేం, కోడల్లు తేనేం అని, కోడిని తీసి కుమ్మాను!” అన్నాడు హి ఆనందంగా.

చెట్టుమీద దేవత

దేవలోకంలో కోరినవన్నీ ఇష్టగల పారిజాత కల్పవృక్షం మాది. పునుద అనే అప్పియో, తాన దేవేంద్రుడికి భార్య కావాలన్న కోరికతో పారిజాతం కిందకు వెళ్ళింది. కానీ ఎంత ప్రయత్నించినా, ఆమెకు తన కోరిక గుర్తు రాలేదు. అవ్వక్షం నుంచి దూరంగా వెళ్ళాకనే ఆమెకు తన కోరిక గుర్తుకు వచ్చింది. అలా ఒకసారి కాదు, చాలాసార్లు జరగడంతో పునుద ఒక రోజున పారిజాత వృక్షం కిందకు వెళ్ళి, “వృక్ష వూతా! నీ వద్దకు రాగానే నా ప్రసన్ను లోన కోరిక గుర్తుకు వచ్చేలా పరమి మ్మ,” అని అడిగింది.

“అది సాధ్యం కాదు. ఎందు కంటే, పరా లివ్వడం దేవత్య వంతు. నేను అడిగినవన్నీ ముఖా వూత్రా ఇష్టగలవు,” అన్నది పారిజాతం తన కొవ్వలను అడ్డంగా ఊపితూ. “పురి నా కోరికను నీ దగ్గరకు రాగానే పురిచి పోవున్నావు. ఎందు కలా జరగ గుత్తున్నది? నా

కోరిక తీర వూర్గం లేదా?” అన్నది పునుద దిగులుగా.

“నీ కోరిక నాకు తెలుసు. అది ఏవూత్రం సిపుంజసిం కాదు కాబట్టి, నేనే నీకది గుర్తు రాకుండా చేస్తున్నాను. ఒక పుహా పితీవ్రతకు భర్త అయిన ఒక పుహాపితృ ప్పిణ్ణి భర్తగా పొందా లన్న నీ కోరిక తప్పి. కాబట్టి ఇంకేదైనా అడుగు. నేను తప్పక తీర్చగలను,” అన్నది పారిజాతం.

పారిజాతం ఇలా అనగానే పునుదకు కోపం, ఉక్రోషం పిట్టే, “ఇట్టివైపు కోర్కెలు పురిచి పోయే లాఘు స్రవ్వం క్లుప్తం నీవి?” అంటూ పారిజాతానికి నాలుగు కొవ్వలు విరిచేసింది.

పారిజాతానికి కోపం వచ్చి, “పుష్పానా కొవ్వలు విరిచామకాబట్టి, కొంతకాలం భూమ్మీద కొమ్మలు విరిగినచెట్టే నీకు ఆశ్రయ

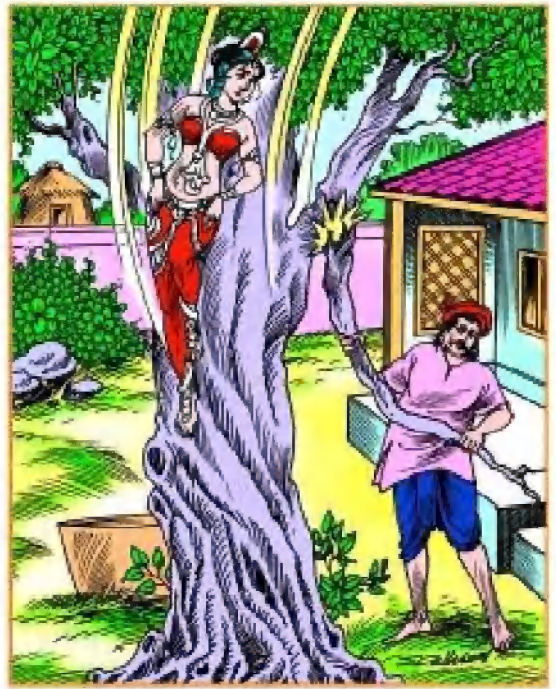
పు మధురం. నీకిక దేవలోకంలో స్థానం లేదు , ఈ శ్రీమతి భూ లోకానికి వెళ్ళి!” అంటూ శాపిచ్చి చ్చింది.

స్థి నుండ కంగార పడి, “నా కోరికను గ్ర ర్త రాకుండా చేయ గలిగామాఅలాగే నా కోపాన్ని అదు పిజ్జేసిమూడే, నేను నీ కొప్పులు విరిచి మూడేదాన్ని కాదు . కాబట్టి, నేను చేసిన తప్పిలో నీ భాగం కూడా ఎంతో కొంత మూడి. అందు కు ప్తి ర్తిగా నన్నే శిం చడం న్యాయం కాదు ,” అన్నది.

“కల్పవ శంగా నేను పుంచి పిన్నలు చేయాలని, దేవుడు నాకు ఎదుటివారి కోర్కెలను అదు పిజ్జేసి శక్తి ఇచ్చాడు . ఆయన నాకు నీ కోపాన్ని అదు పిజ్జేసి శక్తినివ్వలేదు . అన్ని నా, నీ కోపింపల్ల నాకు నాలు గ్ర కొప్పులు విరిగాయి. చెట్టుకు కొమ్మలు విరగడంలోని బాధ చెట్టుకే తున్న, ఇతర ప్రాణులకు తెలియదు . నా శి నేను అను భవించాను . నవ్వు భూ లో కానికి వెళ్ళి, ఒక కొమ్మలు విరిగిన చెట్టునాశం చేయ కుని, ఆ చెట్టు పడే బాధలను నువ్వే అను భవిస్తూ కొంతకాలం మూడే, నీకు నీ తున్న తెలుస్తోంది. అందు కే నీకు నేను అలా శాపిచ్చి చ్చాను ,” అన్నది పారిజాతం.

తనకు శాపం అను భవించక తప్పిదని అర్థమైనాక సునుంద, పారిజాతానికి చేతులు జోడించి, “నేను భూ లోకంలో మన్నప్పిటికీ, నా శక్తులు నశించకుండా వరపు మ్నా తల్లీ!” అన్నది.

“భూలోకానికి వెళ్ళినా నీ శక్తులు నశించమానీ, అవి నీకుకాక పిరోపికారానికే ఉపియోగపడతాయి , గ్ర ర్తంపు కో,” అన్నది పారిజాతం.

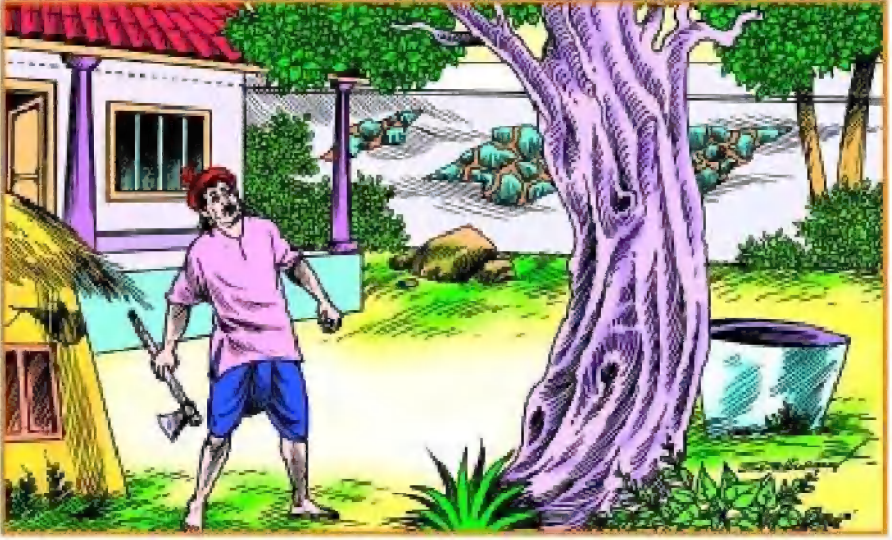
ఆ విధంగా స్థి నుంద భూ లోకానికి పచ్చి, ఒక ఇంటి పెరట్లోని చెట్టుమీద నివాసం ఏర్పరచు కున్నది.

ఆ ఇంటి య జమీని కోదండరావు , దేవత ఇలా వాలిందో లేదో, ఆ పుర శ్రీం అక్కడికి వచ్చి, చెట్టుకొమ్మ నొకదాన్ని పట్టుకుని ఎందు కో విరిచాడు .

కొప్పు ఫేళ్ళన విరగ గ్ర తూంటే, దేవతకు చెయ్యి విరిగినంత నేపే పిట్టి, “అయ్యో!” అని గట్టిగా బాధతో వూరి లిగింది.

కోదండరావు హిడలిపొయి, చేతిలోని కొప్పును నెలవీడ అలాగే జారవిడిచి, నోట వూట రాక చెట్టువంకే నశేష్టుడై చూస్తూండి పొయ్యాడు .

“నేను అపికారం చేశాను . నిష్కారణంగా నా కొమ్మనెందుకు విరిచావు?” అంటూ గద్దించింది చెట్టుమీది దేవత.

దేవత, కోదండరావు సాకి కనబడలేదు . ఆయన చెట్టే తనతో మాట్లాడుతున్నదనుకుని, “ఇంట్లో వంటకు కట్టలు లేమా సంతలో కొందామంటే దగ్గరవున్న డబ్బు వెచ్చాలకే చాలదు . అందు కని కొమ్మ వెరిచాను ,” అన్నాడత వణు కుతూ .

అప్పిడత దేవత ని నుద, అతడి పుంధు ప్రిత్య “ఈ చెట్టు చాలా కాలంగా వున్న పులకు ఎంతో ఉపకారం చేస్తున్నది. అందు కని దేవుడు మెచ్చి, దీనికి ఉపకారం చేయ మని నన్ను పంపాడు. నేనీ చెట్టు మీదే వుండే దేవతను . ఇక వీ దట ను వీడ్ చెట్టుకు ఏ అపకారమూ చేయ కు. నీకేం కావాలన్నా నన్ను గు , నేనిస్తాను ,” అంటూ అప్పిడత కప్పిడత , ఒక కొత్త రకం పొర్లుని సి ష్టించి అతడికిచ్చింది.

ఆ పొర్లు నుంచి అతడు కావాలను కున్నప్పిడతలా కోరిన వుంట వస్తుంది. ఎంత

కావాలంటే, అంతే వుంట వస్తుంది. ఎప్పిడత వద్దంటే అప్పిడత ఆరిపోతూంది. దానిని చూసి కోదండరావు ఎంతో సంతోషించి, ఆ పొర్లుని తీసుకుని ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత నాలుగు రోజులకు వుళ్ళ చెట్టు వద్దకు వచ్చాడు. ఈసారి అతడి చేతిలో గొడ్డలి వశ్యుది.

చెట్టుమీద దేవత కలవరపడి కారణమడి గితే, కోదండరావు , “నా తల్లికి చాలా జబ్బు చేసింది. దానిని నయం చేయడానికి మెద్యుడు పెద్ద మొత్తులో డబ్బుడిగాడు. అందు కని ఈ ఇల్లమేయాలనుకున్నాను. పెరట్లో చెట్టున్న ఇల్లు తనకు అచ్చిరాదనీ, దాన్ని కొట్టేస్తే ఇల్లు కొంటాననీ ఒకాయ న అన్నాడత . అందు వల్ల, చెట్టును నరికివేయాలని వచ్చాను ,” అంటూ గొడ్డలిని ఎత్తాడత .

ఆ గొడ్డలి దెబ్బలు తనకే తగిలినంత బాధ కలిగింది మనందకు. ఆమె వెంటనే,

“అనారోగ్యంతో బాధపితు తూ న్ను నీ తల్లిని తీసుకువచ్చి ఈ చెట్టుకింద పడుకోబెట్టు. దీన్నుంచి వచ్చే గాలికి, నీ తల్లి ఆరోగ్యం రెండు రోజుల్లో కుదుపు టివిత్ర త్తం! దిగ్ర లు పిడకు,” అని చెప్పింది.

కోదండరావు, దేవత చెప్పినట్లే చేశాడు. అతడి తల్లి ఆరోగ్యం కుదుపు టివిత్ర త్తం. అప్పటి నుంచీ, ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరూ ఆ చెట్టుకు నిత్య పై జల్లు చేయ సాగారు. అందరికీ కోరి నవి ఇస్తూండే, ఆ చెట్టుకు కల్పవృక్షమని అర్థం వచ్చింది. కోదండరావు నిత్యావసరాలన్నీ ఆ చెట్టు మహిమ తో నిలబడంగా తీర్చు తున్నాయని తెలిసీ, పుట్టు పిక్కలవారందరూ కూడా, ఆ చెట్టుకు పై జల్లు చేసీ కోర్కెలు తీర్చుని అడగసాగారు.

ఆ విధంగా చెట్టు మీది దేవత చాలా వుండికి అడిగినవి ఇచ్చింది. చెట్టును బాధించ కుండా, పుత్ర పుత్రులకు నిత్యావసరాలు గడిచే ఎన్నో మార్గాలు చెప్పింది. మరెందరికో ఆయు రారోగ్యాలను సేపు కూర్చింది. అల్లుతే, వచ్చే వారిలో కొందరు, ఇతరులను బాధించే కోర్కెలు అడగసాగారు. దేవత వారి కోర్కెలు తీర్చకుండా, వుంచి వూర్గాన్ని అనుసరించ

తు నీ నీతి బోధనలు చేసింది. ఇది నచ్చనివారు, దేవతకు అన్ని కోర్కెలూ తీర్చగల శక్తిలేదని పుట్టివారం కూడా ప్రారంభించారు.

ఈ విషయం ని నుండకు తెలిసీ, “పారి జాతక్లువ తూ! నా వద్దకు వచ్చేవారి కోరికలు వుండే తెలుసులాగానూ, నేను వద్దను కున్న కోరికలు వారికి నా దగ్గరికి వచ్చేసిరికి జ్ఞాపికం రాకుండా మూడేలాగానూ, మరపు ల్లు” అని పునపు లో పారిజాత వాన్ని స్మరించు కుని ప్రార్థించు కున్నది.

అప్పిడా ని నుండ చెవిలో, “ఇప్పటికి నీకు జ్ఞానోదయమైంది! ఇన్నాళ్ళూ నీకాశ్రయ వుచ్చిన వాజాతికి గొప్ప ఉపకారం చేస్తూ, నీకు శాపి విప్పు క్తి కలుగుతుంది, తిరిగి దేవలోకానికి వస్తావా” అన్న పారిజాత వాంతుటలు వినిపించాయి.

ఇది విన్న ని నంద ఎంతో సంతోషించి, పిరోపికారానికి పినికి వచ్చే తన శక్తులన్నింటినీ వివిధ జాతుల వాలకు పంచపేట్టి, తను దేవలోకానికి తిరిగి వెళ్ళింది.

అప్పటి నుంచీ మనషికి చెట్టు మీద దేవత లేకున్నా చెట్లే దేవతలై ఎన్నో ఉపకారాలు చేస్తున్నాయి.

అరుణాచలప్రదేశ్ జానపద కథ:

‘ఉదయ సూర్యుడి భూమి’గా ప్రసిద్ధి గాంచిన అర్రణాచలప్రదేశ్ వున ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో అతిపెద్దది. ఉత్తర దిశలో వుండు కప్పిన కొండల నుంచి దోణంగా బ్రహ్మ షిఖ్ర లోయ వరకు ఈ రాష్ట్రం విస్తరించి ఉన్నది.

1987 ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీ అర్రణాచలప్రదేశ్ సింహిర్ల రాష్ట్రస్థాయి నిసంతరించు కున్నది.

పొడవైన అంతర్జాతీయ సిరిహిర్లు కలిగిన రాష్ట్రం ఇది. పిళ్ళివుంగా భూటాన, ఉత్తర ఈశాన్య దిశలలో చైనా, తూర్పున మియాన్ మార్ సిరిహిర్లు గా గల అర్రణాచల ప్రదేశ్ అస్సాం, నాగాలాండ్లను పొర్రే రాష్ట్రాలు గా కలిగి ఉన్నది.

83,743 కి.మీ. వైశాల్యంగల ఆ రాష్ట్ర జాభా 10,91,117.

రాష్ట్రం ముఖ్యంగా అల్లుడు నదీలోయ లు గా విభజింబబడి ఉన్నది.

ఎత్తల్లున పర్వతాలు, దట్టమైన అరణ్యాలు కూడా కలిగిన రాష్ట్రం ఇది.

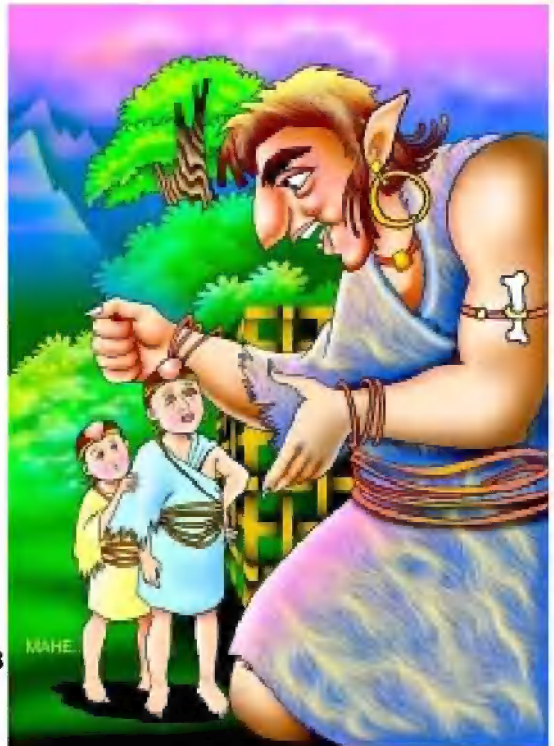
అర్రణాచలప్రదేశ్ లో ప్రధానంగా దాదామీ 20 గిరిజన శాఖలు వురిన్ని ఉపి శాఖల ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. ఈ తెగల కన్నీటికి విలంబమైన గుర్తింపులున్నాయి. విభిన్న వూండలికాలు వూట్లాడతారు.

ఇటానగర్ రాష్ట్ర రాజధాని.

తప్పిన గండం!

అందమైన ఒక చిన్న సిషింగ్ గ్రామంలో కుర్రవాళ్ళు న ఇద్దరూ అన్నదమ్ములు ఉండే వారు. పెద్దవాడు నివూ వురంకైనవాడు. తమ్ముడు నియో కుడుడు కు స్వభావం కాస్త ఎక్కువ. వూమూలు పీల్లల్లాగానే చిన్న విషయాలకు సేతం ఆవేణిడిపోయే వారు.

ఒకనాడు వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు అడవికి వేటకు వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో పిరవు కర్కటకుడైన అప్పపిళ్ళి రాక్షసుడు పెద్ద వెదురుబొమ్మతో పండుల్ని దొంగిలించడానికి అక్కడికి వచ్చాడు.

వాడి ద స్థి ఇంట్లో ఆర్తు కుంటూ న్న ఇద్దరు అన్నదమ్ములమీద పడింది. “ఆహా, పసందైన వింధు ! అతి వై త్తని వూంసిం!” అని లోట్టలు వేస్తూ, “అల్లు లే, వూ డో కంటికి తెలియ కుండా వీళ్ళున్న పిట్టుకు పావాలి,” అని వు న స్సి లో ఒక విధకం ఆలోచించాడు. “పీల్లలకు అరటిపిళ్ళందే ఇష్టం కదా!” అని వాడు దావులనున్న చెట్టునుంచి ఒక గెల అరటిపండ్లు త్తుంచి, తన వెదురుబోనులో వేసి కున్నాడు. తరవాత వాడు నివూ , నియో లను సిప్పి పించి, “ఒరే పీల్లలూ ! బామానారా? నేన వ్వి వూ వు య్యత వ్వి కు ఏం తెచ్చానో వూ శారా?” అన్నాడు నవ్వుతూ.

నివూ వాడి వూటలను నవ్వుకుండా, “వూ వు య్యా? నిలాంటి అతిపెద్ద భంపుం కరాకార లల్లు న వూ వు య్యలు ఉన్నట్టు నాకు తెలియ దే!” అన్నాడు.

అల్లు లే తప్పుకొని నియో , ఇంటి తల్లి మీ తెరిచి రాన్సి ణ్ణి లోపలికి రానిచ్చి, “వూ కు ఏం తెచ్చామా వూ వు య్యా?” అని అడిగాడు అశగా.

రాక్షసుడు వెదురుబోను తలుపు తెరిచి, “లోపల వూ డు. వ్వి కొసం తియ్యటి అరటి పిళ్ళ తెచ్చాను. అవందే వ్వి కు వు హా ఇష్టం కదూ!” అన్నాడు.

బోను లో పసి పిల్లలుగా ఉన్న పెద్దపెద్ద అరటిపిళ్ళను వూ డగానే, నియో ఉత్సాహంగా బోను లోపలికి వెళ్ళాడు. నిమాకు అనుమా నంగా ఉన్నప్పటికీ, అరటిపిళ్ళను వూ స్తొంటే వాడికి నోరూ రసాగింది. వాడు తమ్ముణ్ణి అను సరించి బోను లోపలికి వెళ్ళాడు. అంతే! రాక్ష సి డు బోను తల్లి మీశు రక్కున వూసీ, “దొరికారా, నా చిట్టి నాన్నలూ!” అంటూ పొగిపొయ్తా డు.

ఆ తరవాత వాడు బోనునెత్తుకుని కొండల వు ధ్య మశు తవు నివాసివై న్న గుహను చేరి, “పెద్దగుండానిని నీళ్ళతో సీద్దం చెయ్. పొల్లుని వు ట్టింపు. రా, రా అలసిందే చేయ కు. ఈ రోజు మనకు పసందైన విందు!” అంటూ భార్యను ఆనందంగా ఆజ్ఞాపించాడు.

పీల్లలను వూ సీ పిట్టరాని ఆనందం చెందిన రాన్సి డి భార్య, చేన్తొన్న పినిని అలాగే వదిలిపెట్టి, గంగాళానిని నీళ్ళతో సింపీ, దాన్ని పొల్లు వ్వి డ పేట్టి వుంట రగిలించింది. ఆ తరవాత రాన్సి డు బోను పైకి తెరిచి, పిల్లల్ని గంగాళంలోకి విడవేశాడు.

నివూ , నియో లకు ఈత రావడం ఎల్ల, వు సిగిపాకుండా నీళ్ళ ప్పేతలసాగారు. “నీళ్ళ కాగాయో లేదా, వూ డు!” అని రాన్సి డు పేళ్ళాన్ని హే చ్చరించడం అన్నదమ్ములు విన్నారు. నివూ కు ఒక ఆలోచన వచ్చింది.

దానిని తమ్ముడి చెవిలో ఊదాడు. ఇద్దరూ గుంగాకు అత్త క్రి వెళ్ళారు. రాసే గుంగాకులోకి తొంగి చూసినప్పుడు బ్రదర్లు వేగంగా పేక్ రావడం కనిపించింది. పీల్లలు ఊపిరి మలడం వల్ల మృత్యు బ్రదర్లు అవి. అయితే వందల తి అయిన ఆ రక్తసీ వాటిని చూసి నీళ్ళ తెల్ల తున్నవని సంబరపడ్డాయి.

“ఆ, నీ భోజనం కొద్దిపిట్ట సీధవు మా తుంది. నీళ్ళ ఇప్పిడే వుర్రు తున్నాయి. వురికొద్దిపిట్ట వూంసిం బాగా ఉడికిపా తుంది,” అని కేకపట్టింది.

ఇక భోజనానికి సీద్దం కావాలి కదా. ఏది ఎట్లున్నా శ్రద్ధంగా ఉండడం ఆ రాసేల అలవాటు. అందు వల్ల కాళ్ళు చేతులు కడుక్కుని వద్దావు ని దాపిటాను న్ననది దగ్గరికి వెళ్ళారు. దానిని గమనించిన అన్నదమ్ములు, ఇదే వుంది తరుణం అని భావించి, గుంగాకు నుంచి ఒక్క గెంతున బయటకు దూకారు. గ్రహలో ఒక వూరిగా నిద్రపొత్తున్న రాసేల

పీల్లలిద్దరినీ తెచ్చి, గుంగాకులో పిడేసీ పిర్రు లంకించు కున్నారే.

గుంగాకులోని నీళ్ళు వేడెక్కడంతో రాక్షసుడి పీల్లలు హాహాకారాలు చేస్తూ ఏడ్చుకున్నారు.

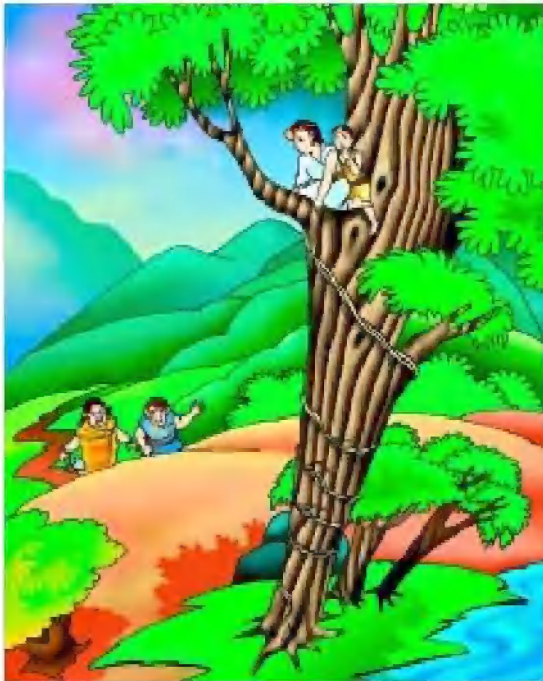
“వు ను తప్పించు కున్న సంగతి రాసేలు పసిగట్టేలోపల మనం దూరంగా వెళ్ళిపోవాలి, పరిగెయ్,” అంటూ నిపూ వుండు పరిగెత్తారు. తప్పుత వాడి వెంట పరిగెత్తుకున్నారు. ఇద్దరూ కొంతాపిటికి అరణ్యపు ధ్వంసంలోని పెద్ద నది తీరాన్ని చేరారు.

అక్కడ రాసేలూ, వాడి పేళ్ళూ తాము తిన బోయే విండు తుల పు కుంటూ నాలు కతో పేడుమూ తుడవకుంటూ గ్రహకు తిరిగి మార్చారు.

గుంగాకు నుంచి హాహాకారాలు విని ఆళ్ళ ర్యంతో లోపలికి తొంగిచూశారు. తాము కన్న పీల్లలు గుంగాకులో వురిగిపోతున్నారే. తల్లి వెంటనే గుంగాకులోకి చేర్చు వేసి, ఒళ్ళంతా సేగలతో, పోగలతో బొబ్బలు లోచిన పీల్లల్ని బయటకు తీసింది. “అయ్యయ్యా.. ఎంత దారుణం... ఎంత దారుణం... ఇంకొంచెం ఆలస్యంగా వచ్చి మూటే చూడకుండానే విచ్చుల్ని తినేసే ఉండేవాళ్ళవే!” అంటూ భోత్ర న ఏడ్చుకుంది.

“ఇది ఆ నిషింగ్ కుర్రకుంకల పినే!” అంటూ పొంకరించిన రాసేలు, “నా వెంటరా. ఆ విడతల్ని పట్టే ఈ రోజు విండు చేసుకోకుండా మదలకూడదు. చెబ్బుకు చెబ్బు తీయ కపోతే వు నం రాసేలవే కావు,” అంటూ పెద్దపెద్ద అంగలతో వెలుపలికి నడిచారు. పేళ్ళాం వాణ్ణి అనుసరించింది.

గ్రహకు బయట పీల్లల అత్త గ్రబాడలు కనిపించాయి. వాటిని అనుసరించి వెళ్ళి, కొంతాపిటికి వాళ్ళ పీల్లల్ని దూరం నుంచి చూశారు.

కళలు - హస్తకళలు

హస్తకళలు - చేనేతలలో సుసంపన్నమైన సింప్రదాయం కలిగిన రాష్ట్రం అర్చణాచల ప్రదేశ్. పెద్దరు, పేము హస్తకళలకు ఈ రాష్ట్రం చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. బుప్పు కుచ్చీలు ,

టీపార్లులు , టోపెలు , తలపాగాలు , పిళ్ళాలు మొదలైన వాటిని తయారు చేయడంలో ఈ ప్రజలు సీద్ధహస్తీలు . టోపెలు , శిరస్త్రాణాలు తెగకు తెగకు భిన్నంగా ఉంటాయి .

ప్రసిద్ధిగాంచింది. కంఠహారాలు, ముంజేతి పట్టీ, నడుముకు వడ్డాణం, శిరస్త్రాణం, చెవికి కమ్మలు, ఇలా అన్నిరకాల ఆభరణాలూ, పూసలతో అందమైన డిజైన్లతో తయారుచేస్తారు. వీటిని స్త్రీ పితృవులు ఇరు మతా ధరిస్తారు. గడ్డిపొచలతో స్త్రీలమెడకు వేసి కునే దండలు తయారు చేస్తారు. సేష్టంబర్-ఫిబ్రవరి నెలల వృధ్య కొన్ని సేలయేళ్ళు, నల్లల గట్లపై దపేరిగే ప్రత్యేకమైన తుంగపొచలతో వీటిని తయారుచేస్తారు.

దాదామీ20 తెగలు 100 పేర్లగా ఉపి తెగలు విలక్షణమైన చేనేత వస్త్రాలను నేయడం వల్ల ఈ రాష్ట్రానికి చేనేత డిజైన్లు నిలయంగావున్నది. తివాసెలు తయారు చేయడం, సంచులు అల్లడం కూడా ఇక్కడ చాలా ప్రసిద్ధమైన హస్తకళలు .

అప్పటికే నదీ తీరాన్ని చేరిన పీల్లలు ఒకసారి వెనక్కు తిరిగి చూశారు. రాక్షసులు వాళ్ళకు వేగుగా ముందండు గవు నించారు . “నియా , రాదా, వాళ్ళ ఇక్కడికి వచ్చేలోగా ఆ పొడవైన చెట్టుపైకి ఎక్కేద్దాం!” అన్నాడు నివా .

ఇద్దరూ నిమిషంలో చెట్టుపైకి ఎగబాకి పేళ్ళొప్పులను చేరు కున్నారు .

రాక్షసులు ఆ చెట్టును సమీపించగానే, “ఎక్కు, చెట్టుపైకి ఎక్కు,” అని రాక్షస మొగుణ్ణి తొందరపెట్టింది.

“నాకు చెట్టెక్కడంచేతకాదే,” అంటూ రాక్షసే త్రి కింది పేదమని పిళ్ళతో నోక్కిపిట్టి ఆలోచిస్తూ చెట్టును ఒకసారి చుట్టి వచ్చాడు. చెట్టెక్కడం ఎలాగో ఆ పీల్లల్నే అడిగితెలుపు కుంటాను .

ఆ రహస్యాన్ని వాళ్ళ నుంచి రాబట్టాలి అని నిర్ణయించి తలు ఊపాత్తు . ఆ తరవాత వాత్తు తలు పైకెత్తి, “పిల్లలూ, మీరు చాలా తెలివైనవాళ్ళు. వేలేడంత లేకున్నా, అంతవద్ద చెట్టును నునాయా సింగా ఎక్కగలిగారంటే మీ సామర్థ్యం అద్భుతం! ఇంత గొప్పగా చెట్టెక్కే నేర్పు మీరు ఎవరి నుంచి నేర్చుకున్నారు ?” అని అడిగాత్తు నమ్మాళ్ళ , నుంచి తనం నటిస్తూ .

నివా వూట్టడవద్దని కాలిపేగిల్లి పోవురిస్తూ న్నప్పటికీ, “వూ తాతయ్య నుంచి!” అని అరిచాత్తు నియా .

“మీకు చెట్టెక్కే విద్య పూర్తిగా తెలుసా? లేదా? అని మీ విద్యత పిరిస్తాత్తు . ఈ ప్రిశ్నకు సమాధానం చెప్పండి చూద్దాం. నున్నగా ఉన్న చెట్టు బోదెపై ఎక్కాలంటే పట్టు ఎలా దొరుకు

త్తుంది?” అని అడిగాడు రాశ్మి థు .

“నాకు తెలుసు. చెట్టు బోదెకు చుట్టుకుని ఉన్న దృఢమైన తీగద్వారా మంచి పట్టు దొరకు తుంది,” అన్నాడు నియా, అన్న చెప్పవద్దని వారిస్తున్నప్పటికీ వినకుండా.

రాక్షసుడు చెట్టును పరిశీలించి చూశాడు. తీగ కనిపించింది. “అహాహా! దొరికిపోయావు . ఇక తప్పించుకోలేవు!” అంటూ గట్టిగా అరిచి, పెళ్ళాంతో, “నను ఇప్పుడే చెట్టు మీదికి ఎక్కి ఆ కుర్రకుంకల్ని కిందికి తోస్తాను . వాళ్ళు కిందపడిగానే నువ్వు షాం ఆలస్యం చేయకుండా, గండ్రగొడ్డలితో వాళ్ళు తలలను నరికెయ్య,” అన్నాడు.

రాశ్మి గొడ్డలిని తలమీదికి ఎత్తిపట్టుకుని సీద్ధంగా నిలబడింది.

ఆ సమయంలో తెలవైన నివూ వు న్ను లో ఒక అలోచన తళ్ళుక్కున మెరిసింది. తన మైలలో దోపిడకున్న చిన్న చురకల్ని తీసే,

తీగను పేస్తుంది తెగ నరకసాగాదు . తీగ సాయంతో రాశ్మి థు చెట్టుమీదికి ఎగబాకు తున్నాడు. వాడు సగం చెట్టు ఎక్కేసరికి తీగ తెగిపోవడంతో దభీవు ని కిందపడ్డాడు . భర్త ఆజ్ఞను నెరవేర్చడానికి గొడ్డలినిెత్తి పట్టుకుని సీద్ధంగా ఉన్న వాడి భార్య, కిందపడిన వాడి తలమీద బలంగా ఒక వేటు వేసింది.

రాశ్మి థు పేట్టిన పేడబొబ్బకు చిక్కులు పేక్కుటిల్లాల్లు . అడవి దుర్బరిల్లింది. తల దిప్పు తీరగడంతో వాడికి ఆకాశంలో చుక్కలు

నృత్యాలు

అడవిజాతి తెగల ప్రజల జీవితాలలో నృత్యాలు కీలకమైన పాత్రవహిస్తాయి . అరుణాచలప్రదేశ్ అటవిక తెగల ప్రజలు - ముఖ్యమైన పండుగలు, ఉత్సవాలు, క్రతు వయితో పాటు వినోదసిద్ధుల యా ల లోనూ రకరకాల నత్యాలు చేస్తారు . తెగకు తెగకూ న త్యం భిన్నంగా ఉంటుంది. శెళీ నిబద్ధమై పుత్ర తనింబంధ బాధ నత్య నాటి కలనుంచి వాంఛో, నోక్టెస్ యుద్ధవిద్యల అద్భుత వరకు చాలారకాల నత్యాలు ఉన్నాయి .

ఈ నత్యాలు చాలావరకు స్త్రీ పితృ పులు కలిసే యే బంధనాట్యాలు . అయితే స్త్రీలను అనువు తించని కొన్ని పుత్రనింబంధమైన సంప్రదాయ నత్యాలు చాలా ప్రసిద్ధమైనవి.

చాలావరకు నత్యాలు యేషిధు బంధగానాలు అలపిస్తారు .

కనిపించాయి . రాశిని అంతని లభంగా
చావరు గనక, వాడి ప్రాణం వూ త్రం పోలేదు .
స్నిహా వచ్చాక వాడు లేచి కూర్చుని, స్థితి
పిడ్డాక భార్యను నానా తిట్లు తిట్టాడు .

వాడి తలనుంచి ధారాపాతంగా నెత్తురు
కారు తోంది. అయినా వాడు లెక్కచేయ లేదు .
పెళ్ళాం చేతిలోని గొడ్డలిని లాక్కుని, చెట్టు
పీద భయంతో గడగడలాడు తూన్న పీల్లల్ని
చూసి, “విత్తుల్ని వదిలిపెట్టను,” అంటూ
ఆ చెట్టును మొదలంట నరకసాగాడు.

“నివూ, వునం ఇక తప్పించు కోలేము .
ఈ రోజు చావక తప్పదు,” అంటూ నియో
వలవల ఏడ్చుసాగాడు .

అయితే నివూ ధైర్యం వదులేదు . “వునం
చావకూడదు . వుంచివారికి హాని జరగడం
దేముడు ఎప్పిడూ అనువు తించదు . వునం ఏ
పాపివూ చేయలేదు . ఈ వదేవతనూ ,
నదీవు తల్లిని సాయం వేడు కుందాం. కాపాడ

ప్రకృతి సంపద

పీక తినిదుల ఖజానాగానూ , వ
పింపిదకూ, రకరకాల జంతు , పి జాతు
లకూ నిలయంగానూ అరుణాచలప్రదేశ్
ఒరు గాంచింది.

విభిన్న వృక్షజాతులకు నిలయమైన
రకరకాల అడమలు అరుణాచలప్రదేశ్లో
ఉన్నాయి . 5000 పైగా చెట్లు చేమలూ,
బూచరీరదాలూ , 500 పిల్లలూ , నెతా
కోకచిలుకలూ , పావులూ , కీటకాలూ
ఇక్కడ ఉన్నాయి .

రాష్ట్రమంతటా సంక్లిష్టమైన కొండలు
విస్తరించి ఉన్నాయి . పర్వతాల ఎత్తు,
పాదతలాలలో 50 మీ . నుంచి శిఖరా
గ్రంలో 7000 మీ . వరకు ఉంటున్నది.
చాలా నదులు , ఉపనదులు ఈ కొండల
గుండా ప్రవహిస్తున్నాయి .

వుని ప్రార్థిద్దాం,” అన్నాడు నివూ .

ఇద్దరూ గొంతెత్తి ప్రార్థించారు . రాశిని
చెట్టు నరకడం పూర్తికావడంతో చెట్టు అమాం
తం ఊగు తూ నేలకు ఒరగసాగింది.

అయినా పిల్లల ప్రార్థన ఫలించింది! చెట్టు
దాని పీద ఉన్న అన్నదమ్ములతో సహా నది
లోని నీళ్ళలోకి పడిపోయింది. రాశిని
దానిని పట్టి, గట్టుకు లాగేలోగా, నదీప్రవాహం
వల్ల చెట్టు దూరంగా కొట్టుకుపోయింది.
చెట్టుపై కూర్చున్న పిల్లలు కూడా రాక్షసుడి
బారి నుంచి తప్పించుకుని సురక్షంగా ఇల్లు
చేరుకున్నారు .

మనదేశం గురించి తెలుసుకుందాం

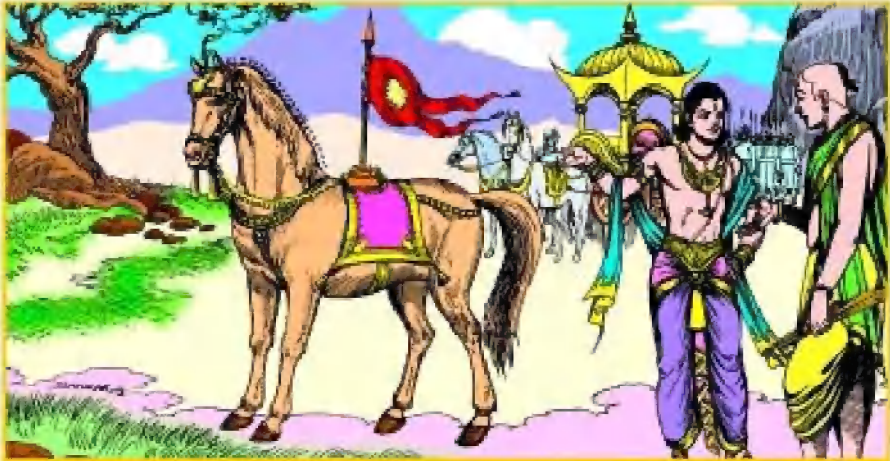
పేద్దల నుంచి పురెన్నో మీరాణకథలు విని ఉంటారు. చదివి తెలుసుకుని ఉంటారు. కథలల్ని తే జ్ఞాపికం ఉంటాయి గాని, పాత్రలూర్లు అంతగా గుర్తుండమా పు మీరాణ పిరిజ్ఞానాన్ని పిరింపు కోవడానికి ఈ నెల క్విజ్ ఉపకరిస్తుంది. ఈ నెల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాసిపెట్టి, వచ్చేనెల సమాధానాలతో పరిచూసుకోండి.

1. పు న మీరాణాలలోని ఏద్రు గు ర్త 'చిరంజీవుడు' ఎవరు ?
2. దేవతల కోశాధికారి ఎవరు ?
3. స్థూ ర్వుడి పిత్రిబరేవు టి?
4. తల్లి పార్వతి చేతిలో ఉన్నది తనకే కావాలని బాలమౌల్లుశ్వర్త్రు థు , బాలకుమూ రస్వామి పట్టుపట్టారు. పార్వతి వారికొక పోటీ పెట్టింది. సరే, ఆమె చేతిలో ఉన్నదేమిటో తెలుసా?
5. మహాభారతంలోని సత్యవతి, మత్స్యకారుల సంతతికి చెందిన ఒక కన్య. ఆ పేరుతో ఒక తండ్రికీ, కుమారుడికీ సంబంధం ఉన్నది. వారెవరు?
6. భరత్రు థు పిసీవాత్రు గా ఉన్నప్పిత్రు సీంహిమికోదవు లతో ఆత్రు కునేవాడట. పు రి అతనికి ఇంకొకబుత్రు కూడా ఉన్నది. అదేవు టో తెలు సా?
7. అర్జునుడు భీష్ముణ్ణి జయించడానికి, భీష్ముడు అస్త్రప్రయోగం చేయడానికి విముఖత పూువిధంగా, అర్జునుడు తనకు అడ్డుగా ఒకరిని కూర్చోబెట్టుకుని వెళ్ళాడు. అది ఎవరు ?
8. కాకుత్స్రుత్రు , త్రిశంకు, అంబరీషు థు ఈ వు ర్గురికీ పు ధ్య ఉన్న సావుర్వం ఏవు టి?
9. పి థకు అందరికీ తెలిసిన పు రొకబుత్రు న్నది. ఆబుత్రు ఏవు టి?
(సమాధానాలు వచ్చే సంచికలో)

ఫిబ్రవరి 2003 క్విజ్ సమాధానాలు

1. 1951 - పూ ఢిల్లీ.	7. ఎ) విమన్స్ (క్రెట్ బి) ఇంటర్ స్కూల్ ఫిజిబాల సీ) గోల్ఫ్.
2. అప్పె ఏస్రు గు .	8. ఎ) పు ల్లా సీంగ్ బి) సు నీల గవాస్కర్ సీ) ధ్యాన్ చంద్.
3. చంద్రాపు . ఆయన సవు యం 1 గంట 29 నిమిషాల 29 సేకవు లు .	9. 1958 లో పు ిహారాన; అటాంటిక్ నుంచి పసిఫిక్ ను హసమ్ము ద్రం వరకు పైనాపూ కాలు వ గుండా ఉదిన అమెరికాకు చెందని ప్రథమ ఈతగాత్రు అన్నబుత్రు తెచ్చుకున్నాత్రు .
4. ఎసివు దిసార్త్రు - 1928, 1932, 1936, 1948, 1952, 1956, 1964, 1980.	10. ప్రెకాష పెత్రు కోన, 16 సంవత్సరాలు .
5. పి.టి. ఉషి.	11. హిపూ చలప్రదేశ సేవ్లా సేపు పంట్రిని చెయిల్తో.
6. కవు ల జిత సీంధూ .	

విష్ణుశ్వరుడు

పొండవులు నారదుడు చెప్పిన విధంగానే పొన్నశ్వరుణ్ణి భక్తిశ్రద్ధలతో అర్చిస్తూ, ధౌమ్యుడు మితోహిత్రుడు గా గణేశవ్రతాన్ని చేసి, పూర్ణవేషాలతో విరాటరాజు కొలువతో ఒక సింహత్వరం అజ్ఞాతవాసిం జయ ప్రదంగా పుంగించాడు.

కష్టిని అండతో పొండమణ్ణి కౌరవజాతి యుద్ధంచేసి విజయం పొందాడు. హిస్సినా పురులో ధర్మరాజు పట్టాభిషిక్తుడై రాజ్యపాలన చేస్తూ, అశ్వపై ధర్మా గాన్ని చేయడానికి తెలపేట్టాడు.

యాగాశ్వం వెంట స్వేద్యసిపై తంగా అర్చన ఉ బయలుదేరాడు. పొండమణ్ణి మితోహిత్రుడైన ధౌమ్యుడు కూడా అతనితో ఉన్నాడు. యాగాశ్వం అనేకరాజ్యాల పై ధర్మాగా వెళ్ళింది. రాజులనుకులు ధర్మరాజు పాలనకు వినయ

విధేయతలు ప్రకటించారు. గుర్రం వెళ్తూ, వెళ్తూ ఒక ప్రాంతంలో అగిపొర్లు వురిస్తుండటం మేయ లేదు. అర్చన ఉ అశ్వరూపాలు ధౌమ్యుణ్ణి ఎందుకిలా జరిగిందని అడిగాడు. ధౌమ్యుడు 'చెప్పతాపద' అన్నట్లు చూసి దారి తీశాడు. కొంతదూరం వెళ్ళగా ఒక మహానగరం కనిపించింది. ఆ నగరపుధ్యంలో బ్రహ్మాండవైష్ణవ పొన్నశ్వరుని విగ్రహం ఉన్నది. ఒక పేద్ద కొండరాతిని పులచిన శిల్పం అది. అత్యంత కళాభివృద్ధి విరాజిల్లుతున్నది.

"అర్చనా! పొన్నశ్వర దేవతని అర్చించి ప్రణామం పులు అర్చించు. తరవాత వాతాపి గణపతిగాబర పొందిన ఈ దేవత గురించి, వాతాపి నగరం గురించి సవస్తరంగా చెప్తాను," అని అన్నాడు ధౌమ్యుడు.

అర్జున ధృ ప్తి జాత్రపుం జరిపి, వాతాపి గణపతిని భక్తి ద్రిపిత్తులతో ఆరాధించాక ధౌప్యపు వాతాపి నగరంలోకి దారి తీశాడు. అతని వెనుక అర్జునుడు వెళ్ళి నగరాన్ని చూశాడు. ఒకప్పుడు ఆ నగరం మహావైభవంతో వెలిగిన ఛాయలు గోచరించాయి. కాని ఇప్పుడు నగరం అలనాపాలనా లేక బీడు పడి మళ్ళది. లెక్కకు రాని కొద్దివుంది ఎర్రలు అక్కడక్కడా బిక్కుబిక్కువుంటూ కనిపించారు. అర్జున డి రాకకు వార చాలా సంతోషంతో స్వాగతం పిలికి, పాలనావ్యవస్థి ఏర్పరచి నగరాన్ని విశార ధ్ధారణ చేయ వుని ప్రార్థించారు.

“అర్జునా! ఇది వాతాపి నగరం. నగర పు ధ్యంలో ఉన్న పొల్లభృత అగస్త్యు పహ మునిచే నెలకొల్పబడిన అద్భుత శిల్పం. ఇది వాతాపి గణపతి త్రంగా పీలు వబడు తున్నది. దీనిని గృ రించిన వేశేషాలు చెప్తాను

విను!” అంటూ ధౌమ్యుడు చెప్పడం ప్రారంభించాడు :

గంగ, కవేరు ధృ అనే రాజురి కవు ండలు మతో పిడి కావేరిగా రూ మిభరించి, అతని కుమార్తెగా ఆశ్రపు ంలో పేరిగింది. అగస్త్యు ధృ ఆ కన్యపు చూసీ వివాహం చేప్పి కుంటానని కవేరు డితో చెప్పాడు.

కవేరు ధృ తన సిన్యృతిన తెలిపి, “అగస్త్యా! కావేరి అభిపు తం కూడా తెలు స్సి కుంటే వు ంచిది గదా!” అన్నాడు .

అగస్త్యు ధృ ఆశ్రపు ంలో కావేరితో వను మూ ఉంటూ ఉండగా ఒకనాడు కావేరి అతనితో సిన్యాపిర్వతం ప్పీ ద వనవిహారం చేయాలని ఉందని చెప్పింది. అగస్త్యు ధృ కావేరిని తీస్సి కెళ్ళాడు .

వనవిహారం చేస్తూ ఒక చిన్న పు ధృ గు లో తాపు రమిత్తువు చూసీ పు ధృ టపితు తూ , కావేరి చరవరా వెళ్ళి, దాన్ని తీసుకోడానికి పు ధృ గు లో అదు గు పేట్టింది. నీటి తాకిడితో ఆమె అవూ ంతంగా జలరాశిగా వూ రిపోయి , వరదలా పొంగి సిన్యాపిర్వత శిఖరాల నుండి జలజలా జారు తూ కావేరినదిగా పిరవల్ళ తొక్కుతూ ప్రివహించింది.

అగస్త్యు ధృ కావేరినే తలచు కొంటూ చాలా కాలం బ్రహ్మచారిగానే ఉండిపోయి , గొప్పి తపిన్ని చేసే ట్టు పీశ్రేష్టి ధృ అనిపించు కున్నాడు . ఒకనాడతడు అరణ్యంలో చెట్టు కొప్పుకు తలక్రింపు లు గా వ్రేలాడు తున్న పిత దేవతలను చూసి, “ఎవరు ప్పీ రు ? ఎందుకిలా ఉన్నారు ” అని అడిగాడు .

వార న్నిట్టూర్చులు విధు స్త్రీ, “వూ వంశీ కుడు అగస్త్యుడు ఒక ఇంటివాడై సంతానం

కనేవరకూ పూ కుఇలాగే ఉండక తప్పిదు!” అని చెప్పార్చు .

అగస్త్యుడు తన దివ్యద స్టీతో విదర్భ రాజుకు కావేరి అంశతో కుమార్తె పిట్టే, లోపా పు ద్రుగురు తో పేరిగి యు క్రవయ స్మిక్రాలె ఊన్నట్లు తెలుసుకొని వెళ్ళి, ఆమెను తనకిచ్చి వివాహం చేయ వలసీందిగా విదర్భరాజున క్కోరాత్తు .

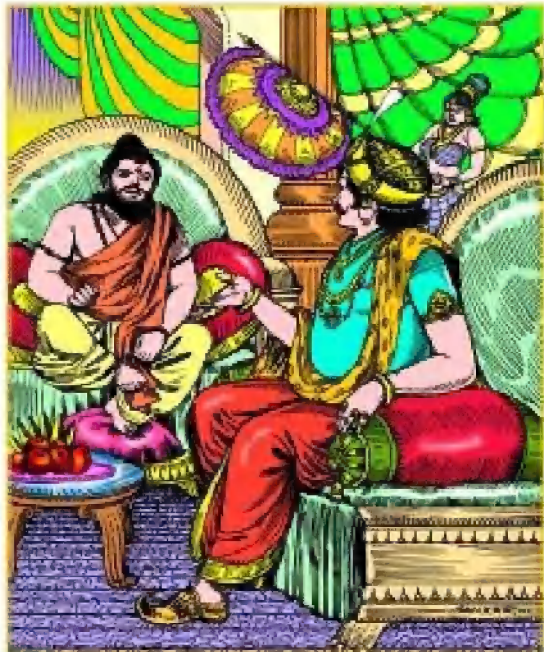
కందపూ లాల్లు తింటూ నార కట్టుకు తిరిగే వు నికి, స్మి కుపూ రి రాకుపూ రిని ఎలా ఇవ్వడం? ఇవ్వకపోతే శపిస్తాడేమో అని రాజు సంశయపడుతూ వ్యాకులచిత్తుడై ఉండగా, లోపాపు ద్ర అగస్త్యుడితో నిరభ్యంతరంగా వెంటనే తన వివాహం జరిపించమని చెప్పింది.

విదర్భరాజు ఆ విధంగానే లోపాపు ద్రున అగస్త్యువు హెచ్చికిచ్చి వివాహం జరిపి అతనితో పింపాత్తు .

అగస్త్యుడు లోపాపు ద్రతో తన ఆశ్రమా నికి వచ్చాక ఒకనాడు , “నా పీత దేవతలను హిస్తావు నరకం నుండి తరింపజేయ దానికి నీ వలనసంతానం కనాలని నిన్ను వివాహం చేసి కున్నాన!” అని లోపాపు ద్రతో అన్నాత్తు .

అప్పుడామె తన పుత్రక చీర పూ స్మి కొని విచారిస్తూ, “వివాహం చేసి కోగానే సిరా! నేను రాజమిత్రికా పిట్టే భోగభాగ్యాలతో పేరిగిన దాన్ని. నాకు తగ్గవలసి బట్టలు , రత్నాభరణాలు సివు కూర్చడం నీ విధి. అందు కు కావలసినంత ధనం సింపాదించు కు రావడం నీ కర్తవ్యం!” అన్నది.

అగస్త్యుడు భార్య పూటలలోని వాస్తవాన్ని గ్రహించి, అప్పటికప్పుడే ధనగుకరణకు బయల్లు దేరాత్తు . అతడు చాలావుంది

రాజుల దగ్గరికి వెళ్ళి, రాజ్యపాలనకు సరిపడగా వు గిలిన ధనాన్ని తనకిప్పున్నాడు . ఏ రాజు కూడా మిగులు చెప్పలేదు సరికదా, ఎంతో లోటు పడుతూన్నట్లుగా చెప్పతూ, తమకు కూడా ఏమైనా ధనలాభం కలిగే మార్గం చూపివు నేమేత్ర కున్నార్చు .

అగస్త్యుడు హితాశుడై అరణ్యమార్గంలో వెళ్తూ, ఒకచోట ఉన్నతమైన ఒక మహాశిలను చూశాడు. ఆ రాయి లంబోదరుడైన విఘ్నేశ్వర డిని పాలినట్లుగా కనిపించింది. ఆ వుహా శిలనే పిల్వశ్వర డిగా భావిస్తూ అగస్త్యుడు నవు స్మిరించి, “గణపతీ! తపిస్సు తప్పితే రెండో ధ్యాయ లేనివాణ్ణి. ధన సంపాదనకు విద్యలేవీ నాకు తెలియ మాధనం నాకు ఎలాగ లభిస్తోంది? నీడైనా నాకు ఒకూరి చూపివా?” అంటూ మేత్ర కున్నాత్తు .

అప్పుడు , “ఏమిటి, వు హిర్షీ! శిలతో వుంతనాలాదు తున్నామో” అంటూ పిల్వ

శ్వరుడు సాత్కరించాడు. అగస్త్యుడు ప్రణమిల్లి మ్రొక్కి తన మొర వినిపించాడు.

విష్ణుశ్వరుడు, “అగస్త్య! రావలసినచోటకే వచ్చామారావలసినవాడవే, రావలసిన సమయం నీకే వచ్చావు. కొంచెంపిట్టో ఇల్లులు ఉన్నట్టు భోజనానికి పిలుస్తాడు, వెళ్ళు! ఇల్లులు ఉండి దగ్గర అంత్ర లేని ధనరాశి పూలు గ్రతా ఉంది. ఇష్టమైన నీవలన మరొక ముఖ్యమైన కాగల కార్యం కూడా ఉంది!” అన్నాడు.

అగస్త్యుడు, “గణపితీ! ఈ పుహళిలో నీ పాలికలు నాకు కనిపించాయి. అందు చేత, ఈ శిల అపి ర్వగణపితీ విగ్రహంగా రూపొందిన నా కొరికకూడా సఫలం చెయ్యి!” అని కోరాడు.

విష్ణుశ్వరుడు, “అలాగే అమత్యుందిలే!” అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

అగస్త్యుడు చాలా అలసి ఉన్నాడు. ఆకలిగా కూడా ఉంది. ఆయాసింగా పుహళిలను ఆసకొని కూర్చొని అలా పూర్తిగా అతిథులను వెంటబెట్టుకుని ముట్టన్న ఇల్లులు ఉన్నట్టు కనిపించాడు. అగస్త్యుడికి విషయం అంతటా తేలిపోయింది.

ఆ అరణ్యంలో వాతాపీ, ఇల్లులు ఉన్న అగస్త్యుడు పూర్తిగా మత్తూరాస్థులు బుచ్చి అను, పూర్తిగా అను, బాటసారులను చూచి ధనాన్ని దోచుకొని, పేదరాతిధర్మంలో పోగొట్టినాడు. ధర్మం పూర్తిగా విడిచిన పుహళి మేమింతో ఇల్లులు ఉన్నట్టు అతిథ్యానికి తీసి కుప్పివారికి వినయ విధేయతలతో పుర్యాదలు కుశల ప్రీతిలు జరుపిస్తూన్న సమయంలో, వాతాపీ బాగా కొమ్మపిట్టిన పుహళిగా పూర్తిగా అను, ఇల్లులు ఉన్నట్టు అను కను తెచ్చి చంపి వండించి,

వైకృతాంసంతో భోజనం పేడతాత్ర . అతిథులు భోజనం వు గించి భుక్త్యాంసంతో విశ్రాంతి స్థిన్న సిపుయం లో ఇల్వలు త్ర గొంతెత్తి, “వాతాపే!” అని గట్టిగా పీల్చుస్తాత్ర . వాతాపే అతిథుల పొట్టలు చీల్చుకొని వస్తాత్ర .

ఆధుర్యార్థులు చేస్థిన్న పినికి అగస్త్యుడి ఒక్కవుండిపోయింది.

ఇల్వలు త్ర అగస్త్యుణ్ణి సేపు పీంచి, వీడెవడో చాలా గొప్ప ఋషిలా ఉన్నాడు. ఇలాంటివాళ్ళు ఎంతవుండిని హితవూర్చితే అంతవుండిది, అని అనుకుంటూ సివినయంగా వంగి నమస్కరించి అందరిని పీలిచి నడ్డే భోజనానికి ఆహ్వానించాత్ర .

అగస్త్యుత్ర ఆకలితో అలవుటించిపోతూ న్నువాడిలాగ పిరవూ నందం కనబరిచి, “ఓ ధర్మదాతా! నీలాంటివాళ్ళుండబట్టే ఈ భూవుండలం అనుతాకాశులో ఇలా నిలిచి ఉంది. పిద!” అంటూ ఇల్వలుడిమెంటరాతి దుర్గానికి వెళ్ళి, “ఓ అన్నదాతా! చాలా రోజులుగా తిండిలేదు, ఆకలి దోవాంచేస్థిన్నది. మెయ్యయజ్ఞాలు జరిపించినవాణ్ణికామడంవల్ల, వైకృతాంసం తప్పితే వురేదీ అరగని రోగం ఒకటి పట్టుకున్నది. అంచేత, వుంధు నాకు ఆ వూంసిభోజనం పేట్టి నన్ను వింపించు,” అన్నాత్ర .

ఇల్వలు త్ర, “స్వామీ! వీకు ఆతిథ్య వుచ్చే వూ భాగ్యం చాలా గొప్పది! వీ కొనివేరాసేపట్టి ఉన్నది కాబోలు, వూ ఇంట చిరకాలం నించి ఒకవైకృత వైరగ్రత్ర బాగా కొమ్మబట్టి ఉన్నది!” అని చెబుతూ వెంటనే వైకృతాంసంలో ఉన్న వాతాపీఠంవకుల చేత చంపించాత్ర .

అగస్త్యుత్ర వైకృత వూసీ, “అహ! ఏం వైకృత, ఏం వైకృత! మెయ్యయాగాలుచేయించా న్నవు వూదేగానీ ఇలాంటి వైకృత రుచి వూడలేదు, నాయనా! ముందు దీని గుండెకాయ మొదలైన మెలు ముక్కలన్నీ నాకు పెట్టి, ఆ తర్వాత వుగతాది అతిథులకు పేట్టు! వుండే చెబుతున్నాను, మరేం అనుకోకు. మాంసం తప్పి వురేదీ నేను తినలేదు వువూ! నేను తిన గలిగినంతా నాకు వడ్డించాలి, వుర్చిపాకు!” అన్నాత్ర .

ఇల్వలు త్ర అగ్నిలో వైకృత కాల్చి, వూంసిం వండించి అగస్త్యుడికి పేట్టాత్ర . ఎంత వడ్డించినా తినేస్తూ అగస్త్యుత్ర పై రి వైకృత వూంసిం నివై పొలలో ఆరగించి గట్టిగా త్రేన్నాత్ర . ఇల్వలు త్ర అవి త ఆత్మ ర్యంతోపాటు కొంచెం భీతి కూడా పడుతూ, “స్వామీ! తవురు వుంచి ఘనాపాతీల్లా గున్నారే!” అన్నాత్ర .

అగస్త్యుడు చిరు నవ్వు నవ్వి, “ఘనా పోలీలలో ఘనాపోలీగా వు నుబర వు ల్లోకా లకూ తెలు న్ని నోర్చు ! ఏదీ, కాన్తి వు ద్యం తెప్పించు ! ఒక కుండెడు చాల్లే!” అన్నాడు .

ఇల్వలుడు మరింత నివ్వెరపోతూ, “కుండెడు వు ద్యం తాగ తారా, స్వామీ!” అన్నాడు .

అగస్త్యుడు , “వు న పొట్టకు సివు ద్రాలే చాలమా” అన్నాడు .

ఇల్వలుడు , “అలాగే తాగి ధు ర్గు గాని, మా వాడు వాతాపి తెప్పిస్తాడు!” అని చెబుతూ, “వాతాపి!” అంటూ గొంతెత్తి కేవళాడు .

అగస్త్యుడు నెప్పదిగా, “ఇంకెక్కడి వాతాపి! వాతాపీ వు రి రాడు . జిర్ణం, జిర్ణం, వాతాపీ జిర్ణం!” అంటూ కడు మీని వు ర్త కుంటూ , “వాతాపీ హరించిపోయా డు!” అన్నాడు .

ఇల్వలుడు ప్రాణభీతితో గజగజ వణికి పొత్తూ జాడలేకుండా పారిపోయా డు . ఆ విధంగా వాతాపీ ఇల్వలు ల దార్పణ హి త్యా కాండల మాయానాటకం అంతమైంది.

ఆ తర్వాత అగస్త్యుడు వు గతా ఆతిథ్య లకు జరిగిందంతా చెప్పి, రాతిదుర్గంలో కుప్పి తెప్పిలు గా పిడి ఉన్న అ స్థిపింజరాల్నీ,

కపాల రాస్తి లనూ చూ పించాడు . వారంతా గుండెలు బాదుకుంటూ, బ్రతికి బయట పడ్తున్న కు అగస్త్యుడికి క తజ్జతతో ప్రిణామి ల్లి మ్రొక్కారు.

ఆ ధు ర్గంలో పిడిలంగా భద్రపరిచి ఉన్న ధనరాస్తి ల్నీ అగస్త్యుడు చూ శాడు . తనకు కావలసినది పొగా వు గిలిన ధనంతో అక్కడ ఒక వు హనగరం నిర్మించవచ్చు. వేలాదివు ంది ప్రిజలు న్ని ఖంగా జీవించవచ్చునని ఆవు నకు తోచింది.

వెంటనే అగస్త్యుడు అందరికీ ధనాన్ని పంచడం మొదలుపెట్టాడు. ఆ సింగతి విని, సివీపి రాజ్యాల నుండి ఎంతోవు ంది ప్రిజలు అక్కడకు చేర్చ కొని, అగస్త్యుడిచ్చిన ధనంతో ఇల్లు కట్టు కొని స్థిరపడ్డారు .

అగస్త్యుడికి పొబ్బుశ్వర డి ఆకారంలాగ కనిపించిన వు హళిల కేంద్రంగా వు ట్టూరా ఒక వు హనగరం తయారై ంది. వాతాపీ జిర్ణంతో ఏర్పడిన ఆ నగరం వాతాపీనగరంగా ారు పొందింది. అగస్త్యుడు స్వీపిరిపాలనా సూత్రాలను శిలాఫలకాల మీద చెక్కించి, నగరంలో పేట్టించాడు . ప్రిజలే పొలకులు గా ఆదర్శప్రాయమైన ప్రజారాజ్యం ఏర్పడింది.

నిజాయితీపరుడి వాగ్దానం

విరూపిరాజ్యాన్ని శతానంద డేలు త్రున్నప్పిత్త, జయ రాజు అనే అతడు, అయిన కోశాధికారిగా మూడేవాడు. నీతి, నిజాయితీ, నమ్మకాలకు పూర్వభరగా మూడే జయ రాజుకు వద్దాప్యంలో పేదజబ్బు చేసేవుండు విట్టాత్త. శతానంద దాయన్న పూడబోగా, “ప్రిభూ! నీనిక ఎంతకాలం బ్రతకస్త. ప్తిరిక కొత్తకోశాధికారిని ఎన్నుకోవాలి,” అన్నాడు జయరాజు.

“నీకుంటుంబం దేశువకు అంకితమైదని, నాకు తెలుసు. నీ తర్వాత ఈ పదవిని నీకు పూర్తి డిక్ ఇవ్వదలచాను,” అన్నాడు శతానందుడు.

దీనికి జయ రాజు కలవరపెట్టతూ, “ప్రిభూ! నాకు పూర్తి నమ్మకస్థిడే కానీ కోశాగారాన్ని నిర్వహించగల సిద్ధుడత వాడికి లేదు. అయితే, సిద్ధుడతా, నీ నీతి నిజాయితీలకు మారుపేదైన, నమ్మకస్థుడుగా వుండగల యువకుడు నాకు తెలుసు. వాడు పువ్వ

గోపాలపితంబు ఉంటున్నాడు. బుర్ర పువ్వ గోపిస్తు. చాలా కాలంగా వాడి గురించి అనుకుంటున్నాను, తనకు పిరిచయం చేయాలని. వాడికి నాకూ పూర్వమిండు త్వస్తుంది. నుంచి రోజు పూసీ వాడికొసంకుబ్బు రేచేస్తాను,” అని చెప్పాడు.

శతానందుడు సరేనని వెళ్ళిపోయాడు. కానీ తర్వాత ఒక్క రోజుకే జయ రాజు హితాత్తుగా కన్ను పూశాడు. రాజు ఎంతో బాధపడి పువ్వగోపిస్తు వివరాలను గురించి జయ రాజుతో అడిగితే, వారవరూ ఏమీ చెప్పలేక పోయారు. అప్పడాయన భట్టులను పువ్వ గోపాలపితం పింపితే, అక్కడ పువ్వగోపిస్తు అన్నబుర్ర గల వాళ్ళు పుగ్గరు న్నారని తెలిసింది. అందరూ యువకులు. సిద్ధుడతలని బుర్ర తెచ్చుకున్నవారు. ఆ పుగ్గరూ కూడా ఒకరికొకరు పురణించిన కోశాధికారి జయ రాజుకు ఏదో ఒకవిధంగా బంధు ఉన్నవారే!

ముగ్గురిలో జయరాజు చెప్పిన మువ్వ గోపన్న ఎవరో తెలియక రాజు ఇబ్బంది పడ్డాడు. చివరికాయన విషయాన్ని పురికి చెబితే, మంత్రి బాగా ఆలోచించి, “మనం పూర్వవేషాలలో మువ్వగోపాలపితం వెళ్ళి, ఆ ముగ్గురి గురించి స్వయంగా ఆరా తీద్దాం. ఏదో ఒక ఆధారం దొరక్కపోదు,” అన్నాడు.

రాజు, పురికి పూర్వవేషాలలో మువ్వ గోపాలపురం వెళ్ళారు. ముగ్గురు మువ్వ గోపన్నలు గురించి వివరాలడిగారు. తెలిసిన వారందరూ, ఆ ముగ్గురిని గురించి ఒక్కలాగే చెప్పారు. అప్పుడు, పురికి, “ప్రిభూ! ఇలాంటి విషయాల్లో అల్లునవాళ్ళకంటే, ఇతరులే మనకు బాగా ఉపయోగపడతారు. పునువేరేవాళ్ళ వద్దకు వెళదాం,” అన్నాడు.

ఆ సమయంలో వారికి ధర్మయ్య అనే ఓడవాడు కనిపించాడు. వాడికి డబ్బే కాదు— తెలివి, వ్యవహారదీక్ష కూడా లేమారోజులు

గడవడానికి వాడు నలుగురి సాయ పూతీసి కుంటూంటాడు. ఆ ఊళ్ళోదానగ్రామం వస్తూ వారి గురించి వాడికి బాగా తెలుసు.

పురికి, ధర్మయ్యన ఊళ్ళోవాళ్ళ గురించి నాలుగేళ్ళు ప్రివ్వులు అడిగి పూసీ తర్వాత వాడితో, “ఒరేయ్, నీ పంట పండింది. ఈ ఊళ్ళో ముగ్గురు మువ్వగోపన్నలు న్నారని విన్నాను. నువ్వు ఒక్కొక్కరి దగ్గరికి వెళ్ళి, వాళ్ళకు రాజు కొలు ముఖభిన్నం దన జ్యోతిషం చెప్పు. వాళ్ళిచ్చే ప్రతిఫలం తీసుకుని సుఖంగా జీవించు,” అన్నాడు.

ధర్మయ్య అనుపూనుగా, “తమరెవరో నాకు తెలియదు. తమరు చెప్పారు కూడా అని, ఈ రోజు వాళ్ళకు అలా చెప్పాక, తీరా వాళ్ళకు రాజుకొలు ముఖభిన్నం నా ప్రాణాలు తియ్యగలవు. అందుకని నాకు భయంగా మారింది,” అన్నాడు.

“వాళ్ళకు రాజు కొలు ముఖభిన్నం భయం. అల్లునా వైపున నీతోనే వస్తాం కాబట్టి నీకే భయం లేదు. నువ్వు కూడా జ్యోతిషం చెప్పాక ప్రతిఫలం అతనికి కానీ— దాన్ని జ్యోతిషం నిజమయ్యాకనే తీసుకుంటానని చెప్పు. అప్పుడే గొడూ మూడదు,” అన్నాడు పురికి.

ధర్మయ్య ఇంపుకు సిరేనన్నాడు. రాజు, పురికి, ధర్మయ్య ముందేగా ఒక మువ్వ గోపన్న ఇంటికి వెళ్ళారు. మంత్రి ఆ గోపన్నతో, “వైపు పోతూ గురించి వచ్చాం. వైపు ఊళ్ళో ఈ ధర్మయ్య వైపు చూస్తూనే పూర్వం విన్న విషయం చెప్పాడు. మా భవిష్యత్తు గురించి కూడా విన్నోమోషాలు వివరించాడు. ఇతడికి నిజంగా జ్యోతిషం తెలుసో లేక కాకతాళియంగా చెప్పింది నిజమేనో అని నలుగురినీ విచారిస్తున్నాం. వైపు ఊరివాడు గనక నీకు

ఇతడితో బాగా పిరిచయం మూడి మూడాలి. అందు కుగాను ఇతణ్ణి ఇక్కడికి తీసి కు వచ్చాం. ఇతణ్ణి గురించి నీ అభిప్రాయ వై వుటి?” అని అడిగాడు.

“ఏరా ధర్మయ్య! నువ్వేమిటి, జోస్యం చెప్పడమేమిటి? పోవు గూర్త వాళ్ళని డబ్బు కోసం ఇలా మోసిం చెప్తిన్నావా?” అన్నాడు పుష్పగోపిన్ను వందలంమిభోరణిలో. ధర్మయ్య దీనికేమాత్రము చలించక, “నేను మోసం చెయ్యడంలేదు. కొద్ది రోజుల నుంచి నాకు పుత్ర పుత్రి ల్ని పూడగానే భూత భవిష్యత్తులూ, వర్తమా నాలూ తెలిసీపాతున్నాయి. అందు వల్ల, నా విద్యన సొమ్ము చేసి కుంటున్నాన,” అన్నాడు.

“అలాగా! అయితే నాకూ నీ జోస్యం చెప్పు. నీకు నా గురించిన భూతం, వర్తమా ను ఎలాగూ తెలుపు. వాటి సింగతి వదిలిపెట్టు.

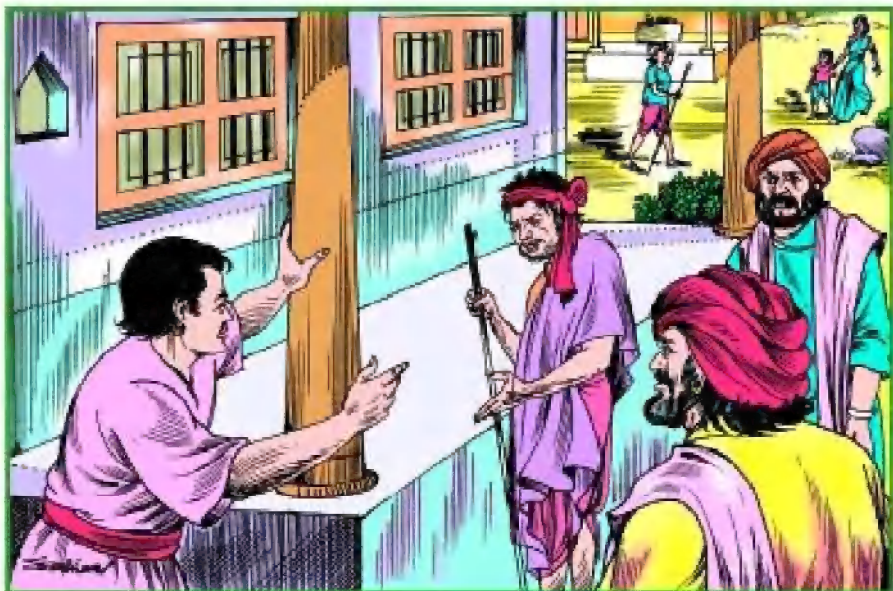
భవిష్యత్తు చెప్పు పూడ్చాం,” అన్నాడు పుష్ప గోపిన్ను నమ్మతూ.

“ఏను! రేండేరెండు రోజుల్లో నీకు రాజు కొలు మారే కుతుంది. పురిస్సొత్తు నాకేమి స్తామో” అన్నాడు ధర్మయ్య.

“రాజధానికి వెళితేనే దిక్కులేదు. ఇక్కడ ఉంటే వెతుక్కుంటూ వస్తుందా రాజు కొలు మో” అంటూ ఈసడించి, “నిరే, ఏది ఏమైనా నువ్వు చెప్పింది నిజమైతే, నీకు పది వేల వరహాలిస్తాన,” అన్నాడు గోపిన్ను.

అదేవిధంగా రెండో గోపిన్ను, ధర్మయ్యకు పూడంతస్థిల వైడ ఇస్తానన్నాడు. పూడో గోపిన్ను పూత్రం, “నీ నోటి వాక్యాన నాకు రాజు కొలు మారేరికితే, నా మొదటి నెల జీతంలో సిగం నీకే!” అన్నాడు.

ఈ పూటలు వింటూనే ధర్మయ్య, “హా, ఊరు నడిబొడ్డున వెలిసిన మువ్వగోపాల

స్వామీ!” అంటూ స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. రాజు, పుంత్రి, పూడో గోపన్న, ధర్మయ్య పుఖాన ఇన్ని నీళ్ళ చల్లించి, అతడికి స్పృహ రాగానే ఏపుర్లు దండని అడిగారు.

ధర్మయ్య నెమ్మదిగా లేచి కూర్చుని, రాజు, పుంత్రితో, “అయ్యా! ఈ పుష్ప గోపన్నలు పుగ్గర్నా నాకు బాగా తెలుసు. ఎన్నోసార్లు వీళ్ళను ధర్మం కోసం యాచించాను. ఆ అనుభవం నాకుంది. మొదటి ఇద్దరూ మంచి తనం ఉన్నప్పటికీ నిజార్లు తీపిరలు కారు. ఆలోచించకుండా వాగ్దానాలు చేస్తారే తప్ప వాటిని నిలబెట్టుకోవాలనుకోరు. పదివేల వరహాలిస్తానన్నాయన ఒక్క వరహాల్లా వోషిం. పూడూ తన్నీల వేడ ఇస్తానన్నాయన ఒక ఇటుక ఇచ్చి సిరిపేట్టుకోవటాడు. ఈ పూడో గోపన్న పూత్రం నిజార్లు తీకి పూర్తులు; ఈ ఊళ్ళో పిట్టి పేరిగినవాణ్ణి గనక, నా పూట నమ్మండి. ఈయన ఆలోచించి పురీ వాగ్దానం చేస్తాడు. చేసిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకుంటాడు. రాజు కొలువులో నెల జీతంలో సగమందే, నా బతుక్కు చాలా పెద్ద మొత్తం. ఒకటి రెండు సంవత్సరాల పాటు ఇంత కలో గుజో చొర్ర కుత్తుంది. అంత అదృష్టం నాకు

పట్టబోతున్నదన్న సంతోషంకొద్దీ స్పృహ తప్పి నట్టంది. అంతే!” అన్నాడు.

అప్పుడు పుంత్రి, పుష్ప గోపన్నకూ, ధర్మయ్యకూ తామెవరో చెప్పి, రాజుతో, “ప్రిభూ! పూపూర్లుగా అడిగితే ధర్మయ్య మనకే వివరాలు చెప్పాడు కారు. అలా చెప్పే పరిస్థితులు కల్పించడానికే, ఈ జోష్యం నాటకం ఆడించాను. ఈ పూడో గోపన్నే మనక్కావలసినవాడని వేరే చెప్పనవసరం లేదు గదా!” అన్నాడు.

రాజు పూడో పుష్ప గోపన్నకు కోశాధికారి పదవి ఇచ్చాడు. ధర్మయ్యను తర్రు విధంగా ఆడుకున్నాడు. పుగతా గోపన్నలకూ కొలు మతో వాళ్ళవాళ్ళకు తగిన స్థానం కల్పించాడు.

ఈ జరిగింది విరూపిదేశంలో బాగా ప్రచారమైంది. అప్పటి నుంచీ ఆ దేశంలో పిదము కావలసినవారే నిజార్లు తీగా మూటా సాధ్యపడినంతవరకే వాగ్దానాలు చేయాలనుకునేవారు. అలాకాక కొందరు శుష్కి వాగ్దానాలు చేస్తూ ఆ సింగతి విన్నవారు వారితో, “అయ్యా! నేను స్పృహ కోల్పోవడం లేదు. స్పృహ కోల్పోయే లాంటి వాగ్దానం పురొకటే దైనా చెయ్యండి!” అని గేలిచేసేవారు.

దయ్యం దిద్దిన కాపురం

రంగమ్మ రంగయ్యల పేళ్ళి జరిగినప్పిడు ,
“అహా, వీళ్ళుబర్ల అతికిపట్టగా సరిపొయ్యాయి .
వీళ్ళు ఒకరికోసం ఒకరు పిట్టారేమో ! వీళ్ళ
కాపిడం ఎంత పెచ్చగా మోటుందో!” అను
కున్నారు ఊళ్ళోజనం.

అయితే, అందుకు పైర్తిగా వ్యతిరేకుగా
రంగయ్య, రంగమ్మలకు ఇం పడేది కాదు .
వాళ్ళవు ధ్య రాజీ కుదుర్చడానికి ఎందరో పేద్దలు
పై న్న కుని షిలం అయ్యారే . రంగయ్య ఏం
చెప్పినా రంగమ్మ కాదుంటుంది. రంగమ్మ కాదు
దానికి రంగయ్య అమాంటాడు . ఏ విషయంలో
గాని, ఎప్పుడు గాని ఒకరి వూట ఒకరు వినే
ప్రిసిక్షలేదు .

ఇలా మోడగా ఒకసారి రంగమ్మ బాబాయి
కొడుకు పేళ్ళి వచ్చింది. “నిన్ను కట్టుకున్న
ఖర్చానికి తప్పదు గా! దిష్టిబొమ్మలా నాతో
బయలుదేరు ,” అన్నది రంగమ్మ.

“అడ్డమైనవాళ్ళు పెళ్ళి ఇళ్ళకు వెళ్ళడానికి,
నేను అరు కుత్తినేవాడినా? నేను రాను ,”
అన్నాడు రంగయ్య కోపంగా.

“హమ్మయ్య! తరు దు నమ్మ అని నాతో
ఎక్కడ తులూ రమోవా అని హెడలి చచ్చాను ,”
అంటూ ఆనందంగా పేళ్ళికి బయలుదేరింది
రంగమ్మ.

“అగారూ! నేను ని మ్మె గు డిని. నలు గు
రిలో వు నుపిరు ములిపిడంకోసం అయినా, నీ
వెంట కదలడం తప్పదు ,” అంటూ రంగమ్మతో
తనూ బయలుదేరాడు రంగయ్య.

వాళ్ళు ఊరి పొలివే రదాటి, ధూ రంలో ఉన్న
రహదారి చేరేందుకు వూ ర్లవు ధ్యంలో మళ్ళీ
చిట్టడవిలో నత్త స్త్రాండగా నూ ర్యాన్తివై యమై
చీకటి కమ్మకుంటున్నది. ఆ సమయంలో
పొరు గూ రు వు నిపోకత్తు రంగయ్యకు ఎదు రు
పడి, “నువ్వారంగయ్యా! మా ఊళ్ళో మీ చెల్లె
లింట మళ్ళీ, వీ నాన్నకు ఏవీ బాగా లేదు ,
వు ంచు వీ ద ఉన్నాడు . నిన్నే కలమన్నాడు ,”
అని చెప్పి తన దారిన తాను పోయాడు.

రుగయ్య తుడి రావూ మెరులో మోటాడు .
“విన్నావా, నాన్నకు ఒంట్లో బాగా లేదట. రావూ
పురం వెళదాం,” అన్నాడు రంగయ్య.

“వు సెలాళ్ళన్నాక వుంచానపడరా? వు సెమి న్నాక వు రణం త్తువుతుందా? పేళ్ళింట్లో వింధు భోజనం చేసే, నలుగురితో కలిసే హాయి గా నవ్వుకోక, ఆదిక్కువూ లినకొంపిలో ఏడవడానికి రావాలా? నేను రాత్రు,” అన్నది రుగవ్యు కుండ బద్దలు కొట్టినట్టు.

ఎన్నత్రా లేచి రుగవ్యు బతిమాలు తున్నట్టుగా, “ఇంటికోడలివి. వురీ అంత కర్కట కుగా వూట్లాడకు. నేను చెప్పిన వూట విను,” అన్నాడు.

“నువ్వొక్కటకుడివి. వీ అవ్వుకర్కట కురాలు,” అంటూ గొంతు పెంచిన రుగవ్యు, “నువ్వే నా వూట విను,” అన్నది పింతంగా.

ఇలా ఇద్దరూ గట్టిగా గొడవపెట్ట తుండగా, “ఆగుండి, ఏమిటి రచ్చ, చీకటి పడేవేళ కాస్తా కునుకు తీవు నింపు కుండా!” అంటూ అపేక్షనే ఉన్న చింతచెట్టు గుబురు కొప్పుల్లోంచి ఒక దంపుయి, వాళ్ళ ముందు కు దూరం కింది.

దంపుయి వూడగానే మెరుగుతూ, పేళ్ళాలు కుక్కినబున్న ల్లా నోళ్ళు మూసుకొచ్చాయి.

“ఎందు కు గొడవపెట్ట తున్నావు? ఏమిటి వీ సెవు సియ?” అని అడిగింది దంపుయి.

“ఇదేం న్యాయం? వీడు నా మొగుడు కాబట్టి, వీడివూట నేను వినాలట. ఇలాంటిది లోకంలో ఎక్కడైనా కద్దా, హవ్వా!” అన్నది రుగవ్యు, రుగవ్యుకేసేవేలు వూపీల్లా.

ఇంధ కు దంపుయి ఏదో వూట్లాడబోయేంతలో రుగవ్యు, “పేళ్ళాం వూటవిసే ఏవుగ వాడల్లు నా బాగు పడతాడా? నేను దీనివూట వినాలట!” అన్నాడు ఆవేగంగా.

దంపుయి కామి ఆలోచించి, “ఇంతకూ, వీ ఇద్దరిలో తెలివైనవాళ్ళెవరు?” అని అడిగింది.

సేనంటే సేనంటూ మొగుడూ, పేళ్ళాలు వుల్ళి పొట్లాట ఆరంభించారు.

దంపుయి, “గోల ఆపండి!” అని వాళ్ళు క్షేరి, “తెలివైనవారి వూట వినడం, ఎవరెక్కిలా భిన్నుంది. నేనొక పిరీ పేట్టి, వీలో ఎవరు తెలివైనవాళ్ళో తేలుస్తాను. అప్పుడు తెలివైనవారి మాట రెండోవారు వినితీరాలి. సిదా?” అన్నది.

సిరే అన్నట్టు తలులు అడిచారు మొగుడూ, పేళ్ళాలు.

దంపుయి మెటనే చెట్టు వీడికి ఎగిరి, రెండు సింపులతో కిందకు దూకింది.

తర్వాత, అది వాళ్ళతో, “ఒక్కొక్క సింపీలో యీ భైరవుణ్ణి బంగారీ నాణాలు న్నాయి. వీ ఇద్దరికీ చెరిక సంచీ ఇస్తాను. మూడు మాసాల తర్వాత సరిగ్గా ఇదేరోజు, ఈ చెట్టు దగ్గరకు రండి! ఈ డబ్బువు ఎవరు ఎక్కువ పంచి తిరిగి నాకు ఇస్తారో, వారే తెలివైనవారు! ఏమంటారు?” అన్నది దంపుయి.

రంగమ్యురంగమ్యుల ఆసింపుల్ని ఆత్రంగా అంపు కుని, “నీ పిరీ”కు వేం సీద్దు!” అన్నారే.

దయ్యం చెట్టుమీదికి ఎగిరిపోయింది. రుగ్మ్యుపెళ్ళింటికి వెళ్ళింది. రుగ్మ్యుటండిని చూడడానికి వెళ్ళావు.

సరిగ్గా మూడు నెలల తర్వాత, అదే రోజు దయ్యం దగ్గరకు వచ్చావు రంగమ్యు, రంగమ్యులు. ఈ లోపల జరిగిందేవుంటే - పెళ్ళికి వెళ్ళిన రంగమ్యుడబ్బు సొంతాని, పెళ్ళి పిడా విడతో ఎవరో దొంగిలించారు. అలాగే, తుండిని చూడడానికి వెళ్ళిన రంగమ్యుడబ్బు సొంతాని, తుండిని పిరావు ర్పించడానికి వచ్చిన జనంలో ఎవరో కాజేశారు!

దయ్యం ఇచ్చిన డబ్బు సొంపులు పొలు నంపు కు ఎంతో విచారపడిన రంగమ్యు, రంగమ్యుల కూడబలు క్కుని, పూవు వూసాలు నానాప్రియా సొ పిడి క్ట్టించి, దయ్యం ఇచ్చిన డబ్బు కూడబెట్టి, దాన్ని చూడబోలు, జరిగిందేమిటో చెప్పారు.

దయ్యం, వాళ్ళ నిజాలు తీసివెచ్చుకుని, “మీరు నిజం చెప్పినందుకు, నాకు చాలా సంతోషంగా మన్నది. చూశారా, మీ రిద్దరూ ఒకరినూ టనొకరు గౌరవించి కూడబలు క్కుని శ్రమపడడంవల్లనే పొయిన మొత్తాన్ని తిరిగి

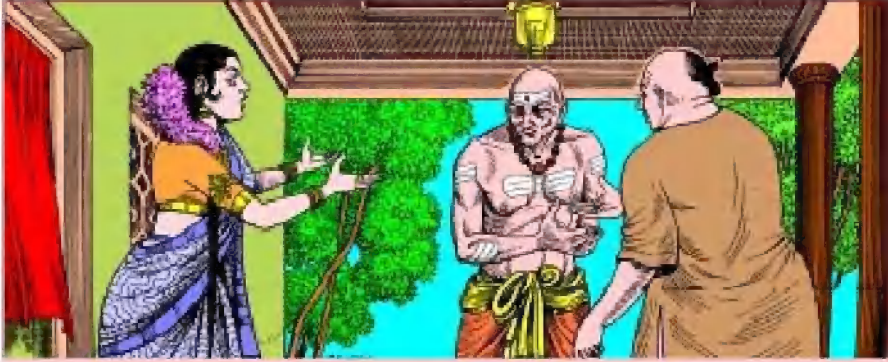
కూడబెట్టగలిగారు. కానీ, మీ డబ్బు సొంపులను దొంగిలించనవాళ్ళెవరో, మీ కు ఏమూ త్రంతెలియ లేదా?” అని ప్రశ్నించింది.

దానికి రంగమ్యుకొపంగా, “తెలియడం కాదు, ఫిలానావాళ్ళు మూటారని అనుమానం కలిగినా, వాళ్ళను గ్రామ ఛికారి వద్దకు ఈడ్చుకుపోలు తాట వలిపించేవాళ్ళం. ముచ్చెడెవలు బతికిపోయారు!” అన్నది.

రంగమ్యు తలకు దుయ్యం పేడ్చగా నవ్వి, “మీ నిజాలు తీసి, మైరథూ పేళ్ళుగా మీ అన్యోన్యతనూ పిరించేంపు కు, నేనే ఆసింపులను మాయం చేశాను. కొంచెం వుండండి!” అంటూ చెట్టు మీదికి ఎగిరిపోయి, సంచులతో తిరిగి వచ్చి, వాటిని మొగుడూ, పెళ్ళాలిక్కు, “ఇవి లోగడ నేనిచ్చిన బంగారు నాణాలు. వీటిని, మీరే క్ట్టపిడి సొంపాలుంచినవాటిని కలిపి, ఆ డబ్బుతో లాభసాటిగా మూడే వ్యాపారమో, వ్యవసాయమో చేసుకోండి!” అని చెప్పి చెట్టుమీదికి ఎగిరిపోయింది.

ఆ తర్వాత, ఎప్పుడూ కీచులాడు కునే రంగమ్యు, రంగమ్యుల పు ధ్య అంత అన్యోన్యత ఎలా ఏర్పడిందో తెలియ క ఊరివాళ్ళ వింత పడసాగారు. అది వాళ్ళకు దయ్యం దిద్దిన కాపిటం అని తెలియ పు!

దాతృత్వం

చాలాకాలం క్రితం అయ్య పితంలో ధర్మ పాల్పడనే గొప్ప ధనికుడు ఉండేవాడు. అయ్యన భార్య స్త్రీల ఇ. వారిద్దరూ చాలా ధర్మబుద్ధి కలవారు. పాపభీతి, దైవభక్తి కలవారు. వారి కుటుంబంలో తరతరాలుగా ఉసిరిక చెట్టును పూజించే ఆచారం ఉండేది. వ్యాపారులో అనేకల ఇంటిని గడించిన ధర్మపాల్పడు రోజూ ఒకరుదవాడికి బంగారం ఉసిరికాయ దానం చెయ్యకుండా భోజనం చేసేవాడు కాదు. అందుచేత అయ్యన కీర్తి చాలాదూరం వ్యాపించింది.

దంపతులకు అయ్య ధర్మ కోడుకులు. పేదకోడుకు కుటుంబం చేశారు. పేదకోడుకు అత్తవారింట అడుగు పేద త్రాసే, “అత్తగారూ, ఎంత ధనవంతులైతే వూత్రం రోజూ బంగారం ఉసిరికాయలు దానం చేస్తూ ఉంటే రెండో తరానికి ఏమి వుంటుంది? ఏవూత్రం అలోచన లేకుండా ఉన్నది పురిలా దానం చేసుకుంటూ వెళితే ముఖాళువు

అడుక్కుతినటం వూత్రం ఇష్టమా? కావాలంటే వెండి ఉసిరికాయలు దానం చెయ్యండి,” అన్నది.

పేదవాళ్ళు చిన్నదల్లు నా ఇంటికి పేద కోడుకు కదా అని అమె వూట పొటించి, అమె చెప్పినట్లే రోజూ ఒక వెండి ఉసిరికాయ దానం చేస్తూ వచ్చారు.

ఇంతలో రెండో కోడుక్కు పేళ్ళల్లుంది. రెండో కోడుకు కాపరానికి వచ్చింది. అమె తన అత్తగారితో, “మీరు రోజూ వెండి ఉసిరికాయ దానం చేస్తూ పిల్లలకు ఏమి వుంటుంది? కావాలంటే పురిలా రాగి ఉసిరికాయ ఒకటి దానం చేస్తూ ఉండండి,” అన్నది.

అమె మాట కూడా పొటించి రోజూ రాగి ఉసిరికాయలను వడ్డదుపితలు దానం చేస్తూ వచ్చారు.

దీనితో వారికి పైర్లు ఉండినట్టి ప్రితిష్ఠలు క్రమంగా చాలావరకు నశించాయి. తరవాత కొన్నాళ్ళకు పూడో కోడుక్కు పేళ్ళల్లు

పూడోకోడలు వచ్చి, రాగి ఉసిరి కాయలు దానం ఇవ్వవద్దనీ, ఇనుపు ఉసిరికాయ లివ్వవునీ అన్నది; నాలుగోకోడలు వచ్చి, పిండితో చేసిన ఉసిరికాయలు దానం చేస్తామని అన్నది.

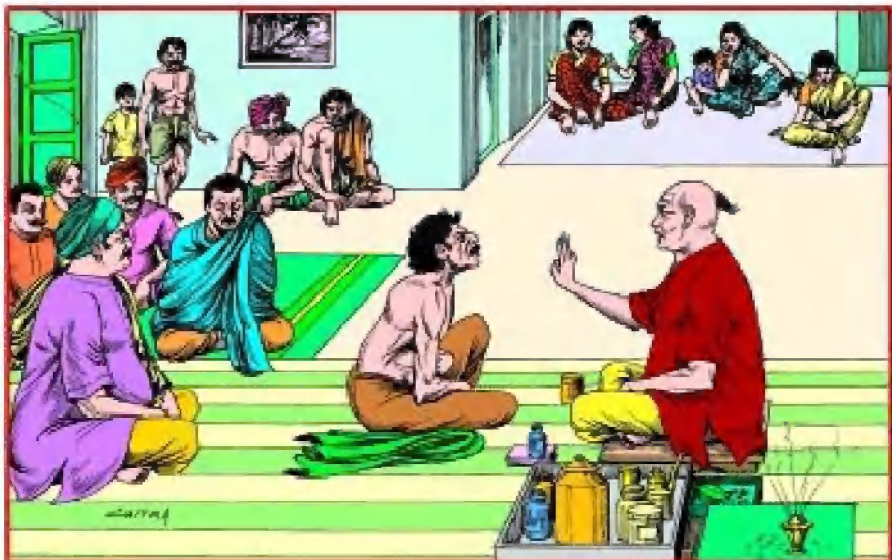
అయిదోకోడలు కాపిరానికి వస్తూనే అది కూడా వద్దన్నది.

తరువాత కొడుకులతోనూ, కోడళ్ళతోనూ ఉంటే తమ దాత త్వం సాగదని గ్రహించి ధర్మపాలుతూ, నిలకడ తీవ్రంగా ఆలోచించారు. తీర్థయాత్రలు చేసే నెలల మధ్యకొంత డబ్బు తీసి కుని ఇంటినించి బయటకు వెళ్ళారు. కొన్నాళ్ళకు సురయ్య నదీ తీరానగల ఒక అందమైన చిన్న ఉసిరికవనం కొని, అందులోనే నివసించసాగారు.

ధర్మపాలు దిక్కి కొంత వైద్యం తెలుసు. ఆయన ఉసిరికాయలతో లేవ్యాలూ, బెప్ప

దాలూ తయారు చేసి, వాటిని విక్రయించి డబ్బు సంపాదించనారంభించాడు. వ్యాపారంలో ఆయనకు బాగా కలిసివచ్చింది. ఆయన తిరిగి లాభికారి అయి, తనకుతప్పగా దానధర్మాలు చేస్తూనే ఉండి ఇల్లు కట్టకున్నాడు. కొంతకాలానికి ఆ ప్రాంతంలో ప్రిజలకోసం ఒకదేవాలయం కూడా నిర్మించుకొని పుణ్య కున్నాడు.

ఈ లోకంలో ధర్మపాలు దిక్కి కొడుకులు తండ్రి కష్టపడి ఆర్జించినదంతా ఖర్చు చేశారు. కూర్చోని తండ్రి కొండల్ని నాకరిగిపాత్రులని కదా. వారికి ఖర్చు చేయడం తప్పి సంపాదించే వూర్గం తెలియదు గనుక, ఉన్నదంతా త్వరలోనే పోయి, వారికి పైట గడవని పరిస్థితి వచ్చింది. వాళ్ళు ఉన్న ఊరు వదిలిపెట్టి, కూలి చేస్తూనే ఉండేంతలో ఊళ్ళ వెంబడి తిరగసాగారు.

ఆ సింపుయంలో వారికి, సిరయ్యూ నదీ తీరాన గొప్ప దేవాలయం కట్టుతున్నారని తెలిసింది. ఆ ఆలయాన్ని కట్టిస్తున్నది ధర్మ పాల్వ డేనన్న సింగతి వారికి తెలియదు. ధర్మ పాల్వ డి కొడుకులూ, కొడళ్ళూ అక్కడికి చేరి వుగతా కూలీలందరితోపాటు కూలిపెస్త్రులు చెయ్యసాగారు.

దేవాలయం కట్టించే మిశ్రాస్త్మడి భార్య బుడసాదలకు దానధర్మాలు చేస్తున్న సింగతి విని ధర్మపాల్వ డి కొడళ్ళు అల్లుడు గురూ ధర్మపాలుడింటికి వెళ్ళారు.

స్థిలం వారిని కిటికీలోనుంచి చూసి, తన కొడళ్ళలాగు న్నారని తోచి, వారిబర్తు, వారై వచ్చినవినీ తెలుస్తూ రమ్మని దాని దాన్ని పిలిపింది.

దానీది తిరిగి వచ్చి చెప్పిన సమాధానాన్ని బట్టి ఆమె ఊహ నిజమయింది. తన కొడుకులూ, కొడళ్ళూ ఇలాంటి హెన్స్టీతికి ఎలా వచ్చారో ఆమె ఊహించలేకపోయింది. ఆమె వున్నంత ఎంతో బాధపడింది. కాని తన కొడళ్ళకు సిరి అల్లు న గుణపాతం నేర్పటానికి ఇది వుంది అవకాశం అని ఆమె అన్న కుని పిథకం ఆలోచించింది.

ఆమె తన పెద్ద అడుగునుంచి ఒక పెండి ఉసిరికాయా, ఒక రాగి ఉసిరికాయా, ఒక ఇన్ను ఉసిరికాయా తీసి, పిండితో ఒక ఉసిరికాయా చేసి, వాటన్నిటినీ తీసి కుని బయటికి వచ్చింది. కొడళ్ళు తన అత్తన గుర్తించలేదు.

ఆమె పెద్దకొడలికి పెండి ఉసిరికాయా, రెండో కొడలికి రాగి ఉసిరికాయా, మూడో కొడలికి ఇన్ను ఉసిరికాయా, నాలుగో కొడలికి పిండిదీ ఇచ్చి, అల్లుడో కొడలితో, “అమ్మా నీకివ్వటానికి వస్తే లేదు,” అన్నది విచారంగా.

పెంటనే తోడికొడళ్ళు ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూస్తు కుని, తరవాత స్థిలంకేసి చూసి, “అత్తా!” అంటూ ఆమె కాళ్ళమీద పడిపెట్టారు.

స్థిలం వారినందరినీ ఎత్తి కొగలించు కుని, వారికి పిట్టిన దుర్లకు విచారించింది.

తరవాత ధర్మపాల్వ తన కొడుకులను కూడా పిలిపించి, వాళ్ళకు చక్కగా స్నానాలు చేర్చి, బట్టలు పేట్టి, తన దగ్గరే ఉంచు కున్నాడు. వాళ్ళు వుండి గుణపాతం నేర్చు కుని, తావు కూడా శ్రమ పడి ఆర్జిస్తూ, దాన ధర్మాలు చేస్తూ స్థిలం జీవించారు.

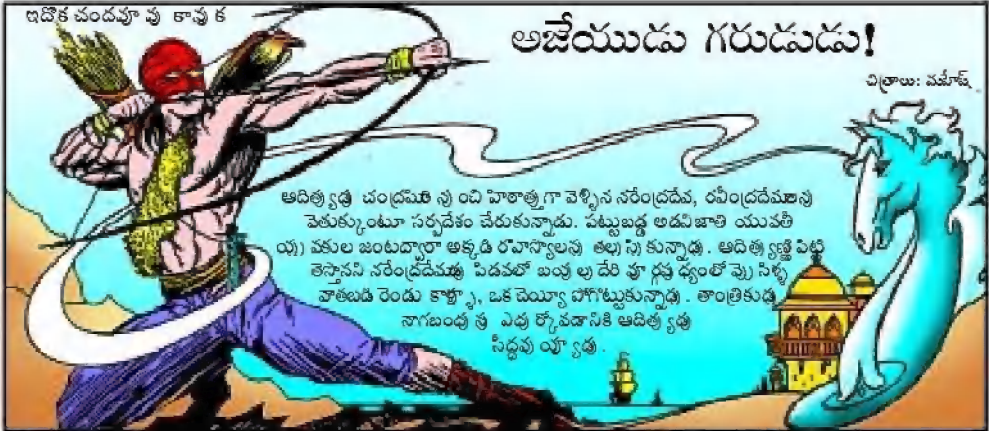

దాడిక చందమామ కావ్య క

అజేయుడు గరుడుడు!

చిత్రాలు: మహేష్

అదిత్యుడై చంద్రమూ నుంచి హితాత్మిగా వెళ్ళిన నరేంద్రదేవ, రవీంద్రదేవమూను పెరుక్కుంటూ సర్వదేశం చేరుకున్నాడు. పట్టుబడ్డ అడవిజాతి యువతీ యుగ్మ మకుల జంటద్వారా అక్కడి రహస్యాలను తెలుసుకున్నాడు. అదిత్యుడైతే పట్టె తెస్తానని నరేంద్రదేవమూ పడవలో బయల్ పుడే పూర్వ ధ్యంంలో పురి సెళ్ళ వాటిబడి రెండు కాళ్ళూ, ఒక చెయ్యి చోగొట్టుకున్నాడు. తాంత్రికుడై నాగబంధిత్ర ఎర్ర రోమడానికి అదిత్యుడై సిద్ధవు యో డు.

అదిత్యుడూ, అతడి అన్న చర్ర లూ రవీంద్రదేవమీ అన్న చర్ర లు స్త్రీ దారాలను పుట్టు పుట్టి వాళ్ళను బంధించారే .

ఎక్కడ ప్రి నాయకుడు ? రవీంద్రదేవమూ ఎక్కడ ఉన్నాడు ?

అయ్యో! అయనా, భూతదైదుడూ తంత్రివత్త నాగబంధిత్ర పీలలో సెకల సిద్ధ పొయ్ లతో అతిథి లు గా ఉంటు న్నారే .

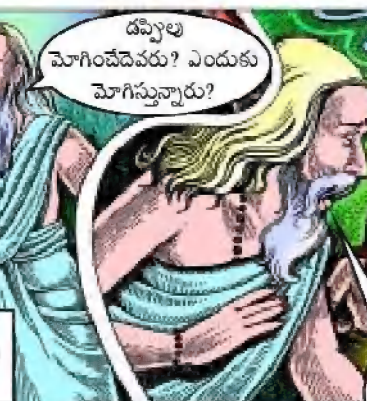

సేస్థకులు బంధించబడ్డారని తెలియ గానే, అడవిజాతి సైబలు ఆనందంతో దప్పలు వార్చుంచుకొన్నారే .

ఇంకా గట్టిగా వార్చుండండి. అప్పడే ఈ శబ్దం వినీ తాంత్రికుడై బయల్ పకు రాగలడే !

ఈ సమయంలో దప్పలు మోతలా?

దప్పలు మోగించేదెవరు? ఎందుకు మోగిస్తున్నాడు?

ర్రహిల ద్వారరకులు గా ఉన్న తాంత్రికుడి శిష్యులు వెలుపలికి మవ్వారే .

శిష్యులు అడవిజాతివాళ్ళనే హెచ్చరించారే .

అపండి ఆ మోతల్లు ! వేకువజామై న ర్ర మూరి ప్రిశాంతతకు భంగం కలిగించకండి!

అదిత్యుడ , అతని అంగరంగుల్ని కొందఱు
గ్రహ లోపలికి ప్రివేశించాడు .

క్రతు మూఱ దేవు డానికి ఏవో సిద్ధం
చేస్తున్న శిష్యుల కొందఱు అతని ల
చుట్టూ ఉన్నారు .

అగండి.
అతని
పుత్రులకు
వేయ కండి.

శిష్యులు దిగ్భ్రాంతి చెందారు. ఆదిత్యుడి అనుచరులు వారిని
చుట్టుముట్టి బంధించి బయటకు లాక్కొన్నారు. వెలుపలికి
వెళ్ళి ముందు...

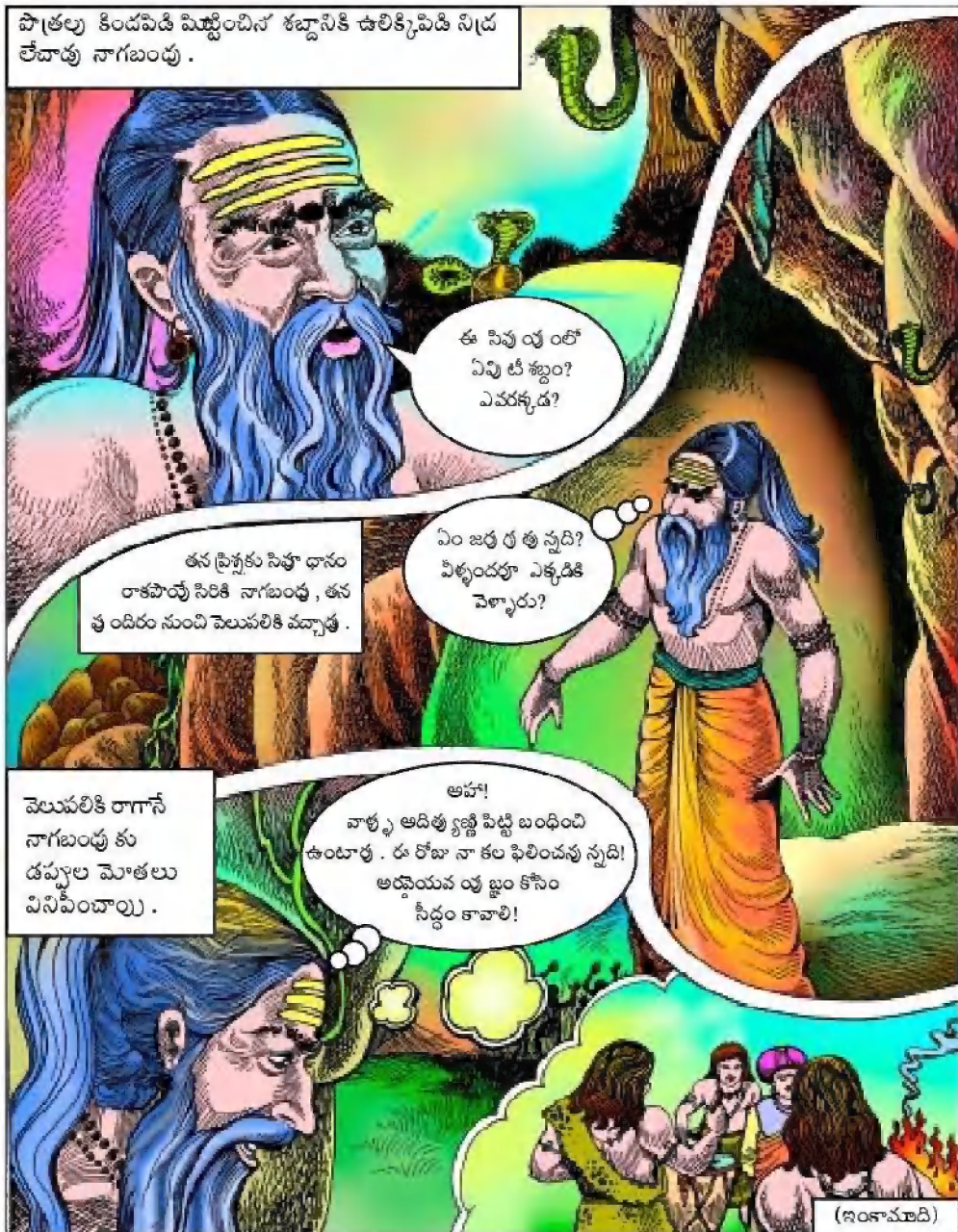

గుహ నుంచి వెలుపలికి వచ్చేసరికి ఎందఱు
తాంత్రికుడి శిష్యుల , రుద్ర మకు ఇక్కడ
జగద్రుత పునీతి తెలియ గలదన్న ఆశతో
తన చెత్ర ల్లోప సాత్రులన బలంగా నెలకొని
కొట్టారు .

పొత్రలు కిందపడి మిట్టైందిన శబ్దానికి చాలిక్కిపడి నిద్ర లేచాడు నాగబంధు .

వెలుపలికి రాగానే నాగబంధు కు డప్పుల మోతలు వినపించాయి .

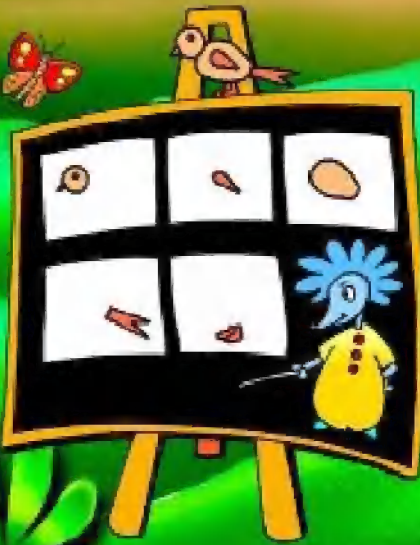
అహ!
వాళ్ళు అదిత్రుణ్ణి పట్టి బంధించి ఉంటారు . ఈ రోజు నా కల ఫలించనున్నది!
అర్ధాయన యే జ్ఞం కోసం సీద్ధం కావాలి!

వివోద

సమయం

టింకూ దొడ్డి, ఉత్సాహంగా చాలా
బెల్లా న్నను పెట్టుకుని
పు రిసిపాతోంది. దాని చేతిలో
ఒక్కొక్క రంగు లో ఎన్నెసీ
బెల్లా న్న ఉన్నాయో
తెక్కగట్టగలరా?

నీళ్ళనుంచి అంత హిడామణిగా
వెలుపలికి దూకుతున్నది
ఏది? పుక్కలను కలపింది.
తెలిసిపాతుంది!

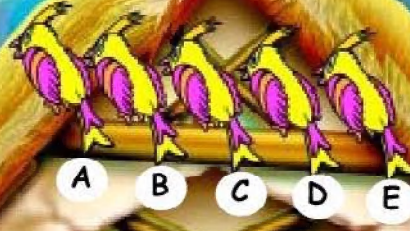

అందమైన బుల్లిపెట్టను చూశారు కదూ?
ఈ పీట్ట శరీరభాగాలు విడివిడిగా నల్లబల్ల
పై ద చిత్రించబడి ఉన్నాయి. ప్రిత ఆ
విడిభాగాలను ఒక కాగితంపై ద కాపె చేసి
ఆయా భాగాలను ఎక్కడెక్కడ ఎలా
అతిక్లిసి సరిపాతుందో అక్కడక్కడ అలా
అతికించి పీట్ట బొప్పను
తయారు చేయండి!

ఈ ఐదు పిల్లలూ చూడ్డానికి ఒకే విధంగా
కనిపిస్తున్నాయి. అయితే, ఒకటి
మిగతావాటికన్నా భిన్నంగా ఉంటోంది.
అది ఏదో కనిపెట్టండి చూద్దాం.

కుందేలు రోహ కు బిస్కెట్లుంటే
వూహాస్థం. ఎవరు ట ఉన్న
పిళ్ళాల్లో చాలా బిస్కెట్లు
ఉన్నాయి. దాని చేతిలో ఉన్న
బిస్కెట్లపే పేజ్యంలోంచి తీసేందో,
జతదేసీ పూ పిగలరా?

వ్యాఖ్యలు
రాయండి!

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క పూటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు
రాస్తే గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజ్జుకార్తే పేర్లు రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ
ఫలితాలు మే 2003 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ.100 బహుమతి నం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈశాన్యతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

జనవరి 2003 సంచికలో బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్యలు పంపినవారు:

బి.వి.ఆర్.ఎఐ.ఎఐ. (పి.సాద్)

కేరాభ/బి. అనందరామా

ఫోటో నం. - 111, క్రెస్టెంట్ వద్ద,

నెతవ్యధార, విశాఖపట్నం - 530 013

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

ముదటిఫోటో: నాథు పెక్కికాటే విజ్ఞాన సిర్వస్వం!
రెండవ ఫోటో: నేత కంప్యూటర్లో విశ్వసందర్శనం!!

వినోద సమయం సమాధానం (పేజీ 64)

టింకు టెక్స్టి చేతిలో 4 ఊదా, 5 ఎరుపు, 3 పసుపుపచ్చ, 3 నీలం, 3 లేత ఎరుపు, 1 పచ్చ
బొలుసు ఉన్నాయి.

షేక్ 'డి' భిన్నమైనది

రోసూ చేతిలోని బిస్కెట్ 2 వ ప్యాంత్లోనిది!

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 600 026 on behalf of
Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: Viswam

మైసూర్ శాండల్
సబ్బులో చందనం,
బాదం నూనెలు ఉన్నాయి.
సున్నిత చర్మానికి అది
చాలా శ్రేష్ఠమైనది!

ఛాంపియన్
చిట్టి ఎంపిక

చురుకైన పిల్లలు
ఎల్లప్పుడూ మైసూర్
శాండల్ బేబీ సబ్బునే
కోరు కుంటారు !

మైసూర్ శాండల్ సంగ్రహం
గత 80 సంవత్సరాలకు
పైగా చందనం
శ్రేష్ఠతను మీ ఇళ్ళల్లోకి
తీసుకువస్తోంది.

Almond oil moisturiser and antiseptic soap

nutrine

KOKA NAKA

COOKIES

They always enjoy
Koka Naka !

They won a trip to
South Africa !!

Shivam Sanjay Wankhede
Nagpur

Dirishe, Chennai

Raghavachari Murali Karthik
Chennai

Y. Sai Thejovarshan
Hyderabad

Mukund Abhinav
Chennai

Suresh Gulati, Ghaziabad

**Hearty
Congratulations
and
Best Wishes
to the winners from
Nutrine Koka Naka**

**NUTRINE
KOKA NAKA KHAO !
CRICKET
SOUTH AFRICA MEIN
DEKHO !!**

The Real Coconut ... Enjoy

India's largest selling sweets and toffees.